

فصل اول

«یادگیری، آموزش و روان‌شناسی پرورشی»

تست‌های تألیفی فصل اول

کج مثال ۱: در مقایسه تدریس با آموزش، می‌توان گفت

(۱) تدریس و آموزش، دو اصطلاح هم‌معنا هستند.

(۲) تدریس، کلی‌تر از آموزش است.

(۳) آموزش، هم تدریس معلم و هم سایر فعالیت‌های غیرکلامی او را شامل می‌شود.

(۴) تدریس، اصطلاح جا افتاده‌تری از آموزش است و فعالیت‌های همه‌جانبه معلم را بهتر نشان می‌دهد.

پاسخ: گزینه «۳» آموزش، کلی‌تر از تدریس است، بنابراین هم فعالیت‌های مربوط به تدریس و هم سایر فعالیت‌های غیرکلامی معلم را شامل می‌شود.

کج مثال ۲: مهم‌ترین ویژگی آموزش کلاسی چیست؟

(۱) طراحی فعالیت‌های آموزشی از سوی معلم

(۲) انجام فعالیت‌های یادگیری از سوی دانش‌آموزان

(۳) انتقال دانش و مهارت‌های گوناگون از سوی معلم به دانش‌آموزان

(۴) برقراری کنش متقابل میان معلم و دانش‌آموزان

پاسخ: گزینه «۴» تعامل بین معلم و دانش‌آموز، مهم‌ترین ویژگی آموزش کلاسی است.

آزمون فصل اول

۱- کدام یک از بیانات زیر در مورد یادگیری، رفتار و عملکرد درست است؟

- ۱) هیچ تفاوت معنایی بین عملکرد، یادگیری و رفتار وجود ندارد.
- ۲) یادگیری و رفتار معادل هستند، اما عملکرد با آنها متفاوت است.
- ۳) یادگیری، نوعی توانایی است، اما عملکرد، تظاهرات آشکار یادگیری است.
- ۴) یادگیری و عملکرد، دو اصطلاح مختلف برای یک مفهوم واحد هستند.

۲- تغییری را می‌توان محصول یادگیری خواند که

- ۱) ناشی از تجربه و نسبتاً ثابت باشد.
- ۲) دارای پایه ارثی باشد.
- ۳) مبتنی بر گزینه باشد.
- ۴) ناشی از بلوغ باشد.

۳- از دیدگاه روان‌شناسی تربیتی:

- ۱) تغییر رفتار بدون آموزش، غیرممکن است.
- ۲) یادگیری، پایه هرگونه تربیت است.
- ۳) یادگیری، تابع آموزش است.
- ۴) آموزش، تنها تعیین‌کننده رفتار است.

۴- روان‌شناسی تربیتی، عبارت است از:

- ۱) بررسی اصول تربیت
- ۲) علم تربیت کودکان
- ۳) علم یادگیری و آموزش
- ۴) کاربرد اصول تربیت

۵- کدام یک از تعاریف زیر درباره‌ی یادگیری صحیح‌تر است؟

- ۱) یادگیری، تغییر رفتاری است که قابل ارزشیابی باشد.
- ۲) یادگیری، تغییر رفتاری است که با افزایش سن ایجاد شده باشد.
- ۳) یادگیری، هرگونه تغییر در رفتار می‌باشد.
- ۴) یادگیری، تغییر رفتاری است که با افزایش تجربه ایجاد شده باشد.

۶- کدام یک از حالات زیر یادگیری محسوب می‌شود؟

- ۱) کسب اطلاعات جدید و رفتارهای مطلوب و نامطلوب
- ۲) تأثیر متقابل بین محرک‌ها (بیرونی و دورنی) و یادگیرنده
- ۳) تغییرات عوامل انگیزشی و انطباق مبتنی بر فرد
- ۴) فقط رفتارهای آشکار فرد

۷- کدام عبارت در مورد روان‌شناسی پرورشی صحیح است؟

- ۱) فقط تکیه بر حالات عاطفی و انگیزش دانش‌آموزان در امر یادگیری دارد.
- ۲) روش‌ها و فنون مؤثر آموزش و کلاس‌داری را بیان می‌کند.
- ۳) دربرگیرنده راه‌های کمک به رشد و یادگیری شاگردان است.
- ۴) گزینه‌های ۲ و ۳

۸- روان‌شناسی پرورشی کدام یک از موضوعات زیر را در بر می‌گیرد؟

- ۱) یادگیری - آموزش - عملکرد
- ۲) یادگیری - یادگیرنده - آموزش
- ۳) یادگیری - پرورش - یادگیری
- ۴) یادگیری - یادگیرنده - آموزش

۹- کدام عبارت صحیح نیست؟

- ۱) کارآموزی، معادل مفهوم پرورش است.
- ۲) کارآموزی همیشه منطبق بر علاقه و استعداد کارآموزان نیست.
- ۳) کارآموزی عموماً تأمین‌کننده‌ی نیازهای پرورش‌یابندگان است.
- ۴) گزینه‌های ۱ و ۳

۱۰- هرگونه فعالیت یا تدبیر از پیش طرح‌ریزی شده است که هدف آن آسان کردن یادگیری در یادگیرندگان است.

- ۱) تدریس
- ۲) پرورش
- ۳) آموزش
- ۴) کارآموزی

۱۱- کدام عبارت در مورد یادگیری صحیح نیست؟

- ۱) عملکرد از عوامل مختلفی چون انگیزش و هیجان و شرایط محیطی تأثیر می‌پذیرد.
- ۲) عملکرد و رفتار، معادل یکدیگر نیستند.
- ۳) عملکرد، همان محصول یادگیری است.
- ۴) عملکرد همیشه شاخص نسبتاً درستی از یادگیری است.

۱۲- فرآیند بیرونی محسوب می‌شوند.

(۱) آموزش و تدریس (۲) پرورش و یادگیری (۳) کارآموزی و یادگیری (۴) یادگیری و آموزش

۱۳- مهم‌ترین ویژگی آموزش کلاسی کدام یک از گزینه‌های زیر است؟

(۱) یادگیرنده (۲) معلم (۳) تعامل بین معلم و یادگیرنده (۴) هدف‌ها و آموزش

۱۴- هدف است و وسیله‌ای برای رسیدن به هدف است.

(۱) آموزش - یادگیری (۲) یادگیری - کارآموزی (۳) یادگیری - آموزش (۴) پرورش - کارآموزی

۱۵- کدام گزینه در خصوص پیشگامان روان‌شناسی تربیتی نادرست است؟

- (۱) ویلیام جیمز بر اهمیت مشاهده تدریس و یادگیری در کلاس تأکید داشت.
- (۲) ژرندایک را می‌توان آغازگر تأکید بر سنجش و اندازه‌گیری یادگیری دانست.
- (۳) دیویی بر نگرستن کودک به عنوان یادگیرنده‌ای فعال تأکید داشت.
- (۴) دیویی مطالعه علمی آموزش و یادگیری را بنیان نهاد.

فصل دوم

« پژوهش در روان‌شناسی پرورشی »

تست‌های تألیفی فصل دوم

کله مثال ۱: تفاوت عمده بین علم بنیادی و علم کاربردی در چیست؟
 (۱) استفاده از یافته‌های پژوهشی (۲) بیان نظریه و فرضیه علمی (۳) کاربرد روش‌های دقیق آماری (۴) تفسیر یافته‌های پژوهشی
 پاسخ: گزینه «۱» هدف عمده پژوهش بنیادی، کشف مجهولات یا روابط بین پدیده‌ها، تدوین و وضع قوانین و نظریه‌های علمی است. هدف پژوهش کاربردی پیدا کردن راه‌حل برای مشکلات زندگی است.

کله مثال ۲: فعالیت‌های یک معلم شامل تشخیص یک مشکل آموزشی، جمع‌آوری اطلاعات لازم درباره‌ی آن و عمل کردن مناسب، چه نامیده می‌شود؟
 (۱) پژوهش علمی (۲) وضع قانون (۳) تدوین فرضیه (۴) اقدام پژوهی
 پاسخ: گزینه «۴» اقدام پژوهی یا پژوهش عمل‌نگر، به پژوهشی گفته می‌شود که معلمان و سایر مسئولان آموزشگاه برای حل مشکلات خود طرح و اجرا می‌کنند.

کله مثال ۳: دخالت با ابعاد کوچک در کارکرد پدیده‌های واقعی و بررسی آثار این دخالت به کدام یک از انواع پژوهش اشاره می‌کند؟
 (۱) مشارکتی (۲) تولیدی (۳) کاربردی (۴) بنیادی
 پاسخ: گزینه «۱» پژوهش عمل‌نگر به یک مداخله با مقیاس کوچک در کارکرد جهان واقعی و واری این مداخله گفته می‌شود. به پژوهش عمل‌نگر، پژوهش مشارکتی یا پژوهش عملیاتی هم گفته می‌شود.

کله مثال ۴: کنترل، یکی از هدف‌های روان‌شناسی پرورشی است، کشف روابط بین متغیرها در این هدف مربوط به است.
 (۱) روابط منطقی (۲) روابط زمانی (۳) روابط علی (۴) روابط عینی
 پاسخ: گزینه «۳» تبیین بر روابط منطقی، پیش‌بینی بر روابط زمانی و کنترل بر روابط علی یا تابعی استوار است.

کله مثال ۵: ضریب همبستگی برابر با -0.75 :-

(۱) بیانگر رابطه علت و معلولی بین دو متغیر است.
 (۲) نشان‌دهنده‌ی درصد وجه مشترک بین دو متغیر است.
 (۳) نشان می‌دهد که افزایش متغیر اول با کاهش متغیر دوم همراه است.
 (۴) بیانگر این است که افزایش متغیر اول با افزایش متغیر دوم همراه است.
 پاسخ: گزینه «۳» دو متغیر با یکدیگر رابطه‌ی معکوس دارند، بنابراین افزایش یک متغیر همراه با کاهش متغیر دیگر است.

کله مثال ۶: مهم‌ترین ویژگی پژوهش آزمایشی چیست؟

(۱) کنترل شرایط و مشاهدات
 (۲) تکرار مشاهدات
 (۳) استفاده از ارزش‌های دقیق اندازه‌گیری
 (۴) کاربرد مفهوم همبستگی
 پاسخ: گزینه «۱» مهم‌ترین ویژگی پژوهش آزمایشی، این است که تمام شرایط آزمایش تحت کنترل است؛ به همین علت یکی از دقیق‌ترین روش‌های پژوهشی به شمار می‌رود.

کله مثال ۷: دلیل استفاده از مرحله سوم، طرح بازگشتی در پژوهش‌های تک‌آزمودنی (یعنی مرحله‌ای که در آن عمل آزمایشی یا متغیر مستقل کنار گذارده می‌شود) چیست؟

(۱) کنترل تأثیر عوامل متفرقه بر رفتار
 (۲) تعیین تأثیرات خود به خودی رفتار
 (۳) تعیین تأثیر عوامل رشد بر رفتار
 (۴) تکرار آزمایش برای کسب نتایج تازه
 پاسخ: گزینه «۱» در مرحله سوم، متغیر مستقل حذف می‌شود و شرایط به حالت اولیه و خط پایه برمی‌گردد.

کج مثال ۸: روان‌شناسی جهت مطالعه‌ی اثر بی‌خوابی بر کارایی، آزمودنی‌های خود را به چهار گروه تقسیم کرد، گروه اول به طور عادی و سه گروه دیگر به ترتیب پس از ۱۲، ۲۴ و ۴۸ ساعت بی‌خوابی شروع به کار کردند. در این آزمایش، گروه کنترل، گروه آزمایشی و متغیر وابسته کدام است؟

(۱) گروه اول - گروه ۳، ۲ و ۴ - کارایی (۲) گروه دوم - گروه ۳ - خواب (۳) گروه سوم - گروه ۲ - دانشجویان (۴) گروه چهارم - گروه ۳ یا ۴ - بیداری

پاسخ: گزینه «۱» گروه گواه یا کنترل، گروهی است که هیچ عمل آزمایشی روی آن صورت نگرفته است. گروه اول، گروه گواه و کنترل و سه گروه دیگر که اثر بی‌خوابی در زمان‌های ۱۲، ۲۴، ۴۸ ساعت را تجربه می‌کنند، گروه آزمایش محسوب می‌شوند. بی‌خوابی، متغیر مستقل و کارایی، متغیر وابسته است.

کج مثال ۹: تحقیق مبتنی بر بررسی عقاید و نگرش‌ها را در کدام گروه از روش‌های زیر طبقه‌بندی می‌کنند؟

(۱) زمینه‌یابی (۲) قوم‌نگاری (۳) مورد‌پژوهی (۴) بررسی میدانی

پاسخ: گزینه «۱» روش زمینه‌یابی به طور عمده برای سنجش عقاید یا نگرش‌های مردم درباره موضوعات مختلف یا جمع‌آوری اطلاعات درباره ویژگی‌های پدیده‌ها به کار می‌رود و در آن معمولاً از پرسشنامه و مصاحبه استفاده می‌شود.

کج مثال ۱۰: کدام عبارت صحیح است؟

(۱) نتایج حاصل از داده‌های کمی قابل اعتماد نیستند. (۲) نتایج حاصل از داده‌های کیفی قابل تعمیم نیستند.

(۳) مهم‌ترین ویژگی پژوهش آزمایشی کنترل شرایط و مشاهدات است. (۴) گزینه‌های ۲ و ۳

پاسخ: گزینه «۴» نتایج حاصل از داده‌های کمی، قابل اعتماد و تعمیم هستند، ولی نتایج حاصل از داده‌های کیفی، قابل تعمیم نیستند.

آزمون فصل دوم

کله ۱- اولین مرحله انجام پژوهش است؟

- (۱) طرح سؤال (۲) طرح فرضیه (۳) انتخاب روش پژوهش (۴) انتخاب نمونه مورد نظر

کله ۲- کدام یک از مقایسه‌های زیر صحیح است؟

- (۱) پژوهش‌های بنیادی و کاربردی از لحاظ ابزارهای مورد استفاده، نمونه‌گیری و روش‌های آماری با یکدیگر متفاوت‌اند.
 (۲) پژوهش عمل‌نگر جنبه حل مسئله دارد و هدف آن گسترش دانش است.
 (۳) پژوهش عمل‌نگر کاربرد بیشتری نسبت به پژوهش بنیادی دارد.
 (۴) پژوهش‌های بنیادی در موقعیت‌های کاملاً کنترل شده مانند آزمایشگاه به اجرا درمی‌آیند، اما پژوهش‌های کاربردی در موقعیت‌های طبیعی.

کله ۳- کدام ترتیب در مورد پژوهش‌ها صحیح است؟

- (۱) بنیادی - تولیدی - کاربردی (۲) عمل‌نگر - بنیادی - کاربردی (۳) بنیادی - کاربردی - تولیدی (۴) بنیادی - عمل‌نگر - کاربردی

کله ۴- کدام یک از پژوهش‌های زیر در موقعیت‌های عملی کلاس درس و غالباً به وسیله خود معلمان یا به کمک آنان انجام می‌شود؟

- (۱) پژوهش کاربردی (۲) پژوهش بنیادی (۳) پژوهش عملیاتی (۴) پژوهش تولیدی

کله ۵- مهم‌ترین ویژگی روش پژوهشی کیفی کدام است؟

- (۱) کشف روابط بین پدیده‌ها (۲) کوشش در توصیف پدیده‌ها
 (۳) کنترل و نظارت بر شرایط پژوهشی (۴) تعیین رابطه‌ی بین دو متغیر

کله ۶- در پژوهش کیفی از کدام روش برای تحلیل داده‌ها استفاده می‌شود؟

- (۱) روش همبستگی (۲) روش استقرایی (۳) روش قیاسی (۴) طرح بازگشتی

کله ۷- برای بررسی عمیق ویژگی‌های یک جامعه و یک گروه از مردم از کدام روش کیفی استفاده می‌شود؟

- (۱) بررسی میدانی (۲) زمینه‌یابی (۳) قوم‌نگاری (۴) اقدام‌پژوهی

کله ۸- در کدام یک از روش‌های کیفی زیر از پرسشنامه و مصاحبه استفاده می‌شود؟

- (۱) اقدام‌پژوهی (۲) قوم‌نگاری (۳) بررسی میدانی (۴) زمینه‌یابی

کله ۹- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) پژوهشگر در پژوهش‌های کیفی، تفسیرهای خاص خودش را منعکس می‌کند.
 (۲) پژوهش کیفی موردها را مورد مطالعه قرار می‌دهد.
 (۳) در روش‌های کیفی، از مفاهیم و نظریه‌های از پیش تعیین‌شده برای گردآوری داده‌ها استفاده می‌شود.
 (۴) در روش‌های کمی، یافته‌های پژوهشی و گزارش‌های عینی غیرشخصی تهیه می‌شود.

کله ۱۰- هدف‌های پژوهش در روان‌شناسی پرورشی کدام‌اند؟

- (۱) تبیین - کنترل - تعمیم (۲) تبیین - پیش‌بینی - کنترل (۳) تعمیم - پیش‌بینی - تبیین (۴) کنترل - تعمیم - پیش‌بینی

فصل سوم

« نظریه رشد شناختی پیاژه »

تست‌های تألیفی فصل سوم

کلمه مثال ۱: منظور پیاژه از کاربرد اصطلاح «ژنتیک» در روان‌شناسی چیست؟

- (۱) توجه به نحوه ایجاد و تکامل دانش در نزد آدمیان
 (۲) اشاره به ساخت‌های ذهنی و توانایی‌های ارثی کودکان
 (۳) بررسی دوره‌های رشد و نمو طبیعی و روانی افراد
 (۴) مقایسه کودکان سنین مختلف با یکدیگر و کشف هنجارهای سنی

پاسخ: گزینه «۱» چگونگی تحول دانش در انسان، دانش‌شناسی ژنتیک نامیده می‌شود.

کلمه مثال ۲: طبق نظریه پیاژه، رفتار مکیدن اشیا از سوی کودک و چنگ زدن به آنها چه نام دارد؟

- (۱) سازمان (۲) ساختار (۳) جذب (۴) انطباق

پاسخ: گزینه «۳» جذب، زمانی اتفاق می‌افتد که کودک چیزی را از محیط بگیرد و آن را جزئی از خود کند.

کلمه مثال ۳: جریان رشد ذهنی از طرحواره‌های شروع می‌شود.

- (۱) بازتابی (۲) شناختی (۳) عملیاتی (۴) حسی - حرکتی

پاسخ: گزینه «۱» جریان رشد ذهنی از طرحواره‌های بازتابی شروع می‌شود؛ مثل مکیدن سینه مادر که همراه با رشد شناختی تغییر می‌کند و پیچیده‌تر و تبدیل به مکیدن اجسام دیگر می‌شود.

کلمه مثال ۴: در نظریه پیاژه، ساخت عبارت است از:

- (۱) ساختمان واکنش‌های ارثی کودک
 (۲) ساختمان ذهن یا اندیشه‌های خود
 (۳) ساختمان جنبه‌های قابل مشاهده هوش
 (۴) ساختمان تفکر عملیاتی کودک

پاسخ: گزینه «۲» واکنش‌های ارثی نوزاد بر اثر تجربه تغییر می‌یابند و ساخت شناختی را تشکیل می‌دهند که این ساخت‌های شناختی شالوده‌ی فعالیت‌های ذهنی افراد است.

کلمه مثال ۵: نزدیک‌ترین اصطلاحی را که در نظریه پیاژه می‌توان برای محتوا به کار برد چیست؟

- (۱) رفتار (۲) هوش (۳) جذب (۴) انطباق

پاسخ: گزینه «۱» از نظر پیاژه، محتوا معادل با رفتار است.

کلمه مثال ۶: کودکی که به دنبال عروسکش که در پشت مبلی خارج از دیدش پنهان شده است می‌گردد، تشکیل کدام مفهوم ذهنی را نشان می‌دهد؟

- (۱) عملیات عینی (۲) تعادل جویی (۳) بازگشت‌پذیری (۴) بقای شیء

پاسخ: گزینه «۴» با وجود اینکه عروسک کودک از میدان دید او خارج است، ولی می‌داند که آن شیء وجود دارد؛ این امر نشانگر تشکیل مفهوم بقای ذهنی است.

کلمه مثال ۷: روش آموزشی مبتنی بر نظریه پیاژه بر کدام نوع یادگیری متمرکز است؟

- (۱) اکتشافی (۲) استقرایی (۳) حل مسئله (۴) اکتشافی و استقرایی

پاسخ: گزینه «۴» کودکان در این روش یادگیری، دانش را شخصاً کشف می‌کنند و معلمان برای دانش‌آموزان مجموعه‌ای از فعالیت‌های متنوع را فراهم می‌آورند تا به کمک آنها به کاوش در دانش بپردازند.

آزمون فصل سوم

- ۱- کدام یک از مراحل رشد ذهنی موارد احتمالی و فرضی را شامل می‌شود؟
 (۱) پیش‌عملیاتی (۲) حسی - حرکتی (۳) صوری (۴) عینی
- ۲- در نظریه پیاژه، کدام یک از عوامل زیر کودک را برای خواندن و نوشتن آماده می‌کند؟
 (۱) رسیدن به سازگاری و تعامل (۲) احساس سازندگی و ابتکار (۳) نگهداری ذهنی و تسلط بر اصول آن (۴) تجربیات غنی محیطی
- ۳- یکی از محدودیت‌های ذهنی عمده کودکان در سنین قبل از دبستان از نظر پیاژه چیست؟
 (۱) عدم تعادل عاطفی (۲) خودمحوری (۳) نارسایی و روابط اجتماعی (۴) عدم دستیابی به پایداری شیء
- ۴- «کودک بعدها کشف می‌کند که بسیاری از چیزها در حالی که پرنده نیستند، می‌توانند پرواز کنند» در آرای پیاژه مفهوم مطابق با این جمله چه نام دارد؟
 (۱) سازگاری (۲) تعادل‌یابی (۳) سازمان‌بندی (۴) پیدایش طحوره تازه
- ۵- کدام یک از موارد زیر می‌تواند هدف آموزش از دیدگاه پیاژه را نشان دهد؟
 (۱) تربیت افراد خلاق و پیشرو (۲) تربیت افراد خودمحور و پیشرو (۳) تربیت عقلانی و اجتماعی (۴) آموزش سازگاری در جهت رشد اجتماعی
- ۶- پیاژه کدام عوامل را در ایجاد و تکامل ذهنی مهم می‌داند؟
 (۱) تجربه و یادگیری (۲) رشد و یادگیری (۳) تعادل‌یابی و تجربه (۴) رشد و تجربه
- ۷- مهم‌ترین عامل در رشد درونی کدام یک از گزینه‌های زیر است؟
 (۱) بازتاب‌ها (۲) عدم تعادل (۳) وراثت (۴) محیط
- ۸- از دیدگاه پیاژه کدام عامل در یادگیری کودکان مؤثر است؟
 (۱) تجارب مستقیم (۲) آموزش رسمی (۳) خودمداری کودک (۴) هوش
- ۹- کودکان در کدام یک از مراحل رشد پیاژه، جانداران نگارند؟
 (۱) مرحله حسی - حرکتی (۲) مرحله پیش‌عملیاتی (۳) مرحله عملیات عینی (۴) مرحله صوری یا انتزاعی
- ۱۰- کدام عبارت در مورد مراحل رشد شناختی پیاژه نادرست است؟
 (۱) مراحل رشد شناختی دارای توالی نامتغیر است.
 (۲) ساخت شناختی کودک در هر مرحله با مرحله قبلی و مراحل بعدی، از جهات کمی و کیفی فرق دارد.
 (۳) گذر از مرحله‌ای به مرحله دیگر به طور جهشی و ناگهانی اتفاق نمی‌افتد.
 (۴) پیاژه رشد شناختی را از دو جنبه جسمانی و اجتماعی مورد مطالعه قرار می‌دهد.
- ۱۱- واکنش‌های ارثی نوزاد در اثر تجربه، تغییر و گسترش می‌یابند که به آن گفته می‌شود.
 (۱) محتوا (۲) کارکرد (۳) ساخت شناختی (۴) سازمان
- ۱۲- طبق نظر پیاژه کدام یک از فاکتورهای زیر پس از زبان‌آموزی و نمادسازی امکان‌پذیر است؟
 (۱) تفکر (۲) هوش (۳) تعادل‌یابی (۴) رشد درونی
- ۱۳- بر طبق نظریه‌های جدید، اشتباه کودکان در آزمایش‌های مربوط به بقا یا نگهداری ذهنی به چه دلیل صورت می‌گیرد؟
 (۱) رشد ناکافی (۲) فرآیندهای شناختی معیوب (۳) فقدان وجود طحوره‌ها (۴) تفکر خودمحورانه
- ۱۴- در تقسیم‌بندی پیاژه از رشد شناختی، اصل بازگشت‌پذیری در چه سنی رخ می‌دهد؟
 (۱) ۴ تا ۷ سالگی (۲) ۵ تا ۷ سالگی (۳) ۷ تا ۱۱ سالگی (۴) ۱۱ سالگی به بعد
- ۱۵- کدام گزینه از جمله راهبردهای آموزش مبتنی بر نظریه پیاژه به حساب نمی‌آید؟
 (۱) در نظر گرفتن سطح تفکر کودکان (۲) تبدیل کلاس به محیط اکتشاف (۳) تأکید بر سازنده‌گرایی اجتماعی (۴) ارزیابی مداوم از فعالیت‌های فراگیر

فصل چهارم

« نظریه رشد شناختی ویگوتسکی و برونر »

تست‌های تألیفی فصل چهارم

کلمه مثال ۱: کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) به عقیده پیازه رشد شناختی کودک وابسته به دیگران است.
 (۲) به عقیده ویگوتسکی رشد شناختی کودک در تعامل با دیگران تحول می‌یابد.
 (۳) پیازه و ویگوتسکی در مورد رشد شناختی کودک هم‌عقیده هستند.
 (۴) ویگوتسکی معتقد است که کودک به تنهایی قادر به کشف جهان هستی است.

پاسخ: گزینه «۲» ویگوتسکی عقیده داشت کنش متقابل میان یادگیرنده و محیط اجتماعی‌اش تعیین‌کننده اصلی رشد شناختی اوست.

کلمه مثال ۲: کدام گفتار به عنوان گفتار خصوصی معرفی شده است؟

- (۱) گفتار درونی (۲) گفتار خودمحور (۳) گفتار اجتماعی (۴) گفتار بیرونی

پاسخ: گزینه «۲» زمانی که کودک با تکالیف دشوار سروکار دارد، برای کنترل رفتار و اعمال خود از گفتار خودمحور یا خصوصی استفاده می‌کند.

کلمه مثال ۳: کدام یک از گفتارهای زیر نقش کنترل رفتار دیگران را برعهده دارد؟

- (۱) گفتار اجتماعی (۲) گفتار خودمحورانه (۳) گفتار درونی (۴) گزینه‌های ۱ و ۳

پاسخ: گزینه «۱» گفتار اجتماعی یا گفتار بیرونی، گفتار کنترل رفتار دیگران است.

کلمه مثال ۴: پس از هفت سالگی کدام نوع تفکر در کودکان ایجاد می‌شود؟

- (۱) گفتار بیرونی (۲) گفتار اجتماعی (۳) گفتار درونی (۴) گفتار خودمحورانه

پاسخ: گزینه «۳» پس از هفت سالگی، کودک می‌آموزد که استفاده‌ی آشکار از زبان را به موقعیت‌هایی محدود کند که می‌خواهد با دیگران ارتباط برقرار سازد.

کلمه مثال ۵: زبان در نظریه ویگوتسکی چه نقشی دارد؟

- (۱) وسیله‌ای برای تعامل اجتماعی (۲) وسیله‌ای برای تفکر (۳) وسیله‌ای برای خودسامان‌دهی (۴) همه گزینه‌ها

پاسخ: گزینه «۴» در نظریه‌ی ویگوتسکی زبان، وسیله‌ای برای تعامل اجتماعی، خودنظم‌دهی و حل مسائل بدون کمک دیگران است.

کلمه مثال ۶: کنترل فرد روی فرآیندهای شناختی‌اش چه نامیده می‌شود؟

- (۱) خود کارآمدی (۲) خود نظم‌دهی (۳) خودآموزی (۴) خودکنترلی

پاسخ: گزینه «۲» خودنظم‌دهی یعنی اینکه فرد از کنترل بیرونی خارج شده و از دیگران سامان‌دهی به خودسامان‌دهی جهت می‌دهد.

کلمه مثال ۷: منظور از منطقه تقریبی رشد از دیدگاه ویگوتسکی چیست؟

- (۱) قبل از یادگیری، کودک باید به رشد شناختی مورد نظر رسیده باشد.
 (۲) تکالیفی را شامل می‌شود که کودک آمادگی انجام آنها را ندارد و احتیاج به زمان دارد.
 (۳) تکالیفی که کودک به تنهایی از عهده انجام آنها بر نمی‌آید، اما به کمک بزرگسالان آگاه قادر به انجام آنهاست.
 (۴) موارد ۱ و ۲

پاسخ: گزینه «۳» توانایی کودک در حل مسائل به طور مستقلانه، معرف سطح فعلی رشد او و توانایی‌اش در حل مسائل به کمک دیگران، نشان‌دهنده‌ی سطح رشد بالقوه اوست.

کلمه مثال ۸: روش آموزشی ویگوتسکی کدام مورد است؟

- (۱) اکتشافی فردی (۲) اکتشافی هدایت شده (۳) بحث گروهی (۴) یادگیری مشارکتی

پاسخ: گزینه «۲» پیازه اعتقاد دارد زمانی که کودک به رشد ذهنی مورد نظر برسد، به تنهایی قادر به یادگیری مطالب مورد نظر است و روش آموزشی اکتشافی فردی را مناسب می‌داند، اما ویگوتسکی به هدایت و راهنمایی یک فرد بزرگ‌تر و آگاه‌تر اعتقاد دارد و روش اکتشافی هدایت‌شده را مناسب می‌داند.

کلمه مثال ۹: کدام عبارت در مورد نظریه رشد شناختی ویگوتسکی نادرست است؟

- (۱) کنش متقابل میان یادگیرنده و محیط اجتماعی از اهمیت زیادی برخوردار است.
 (۲) تفکر و زبان به صورت دو فعالیت مستقل و جدا از هم شروع می‌شوند.
 (۳) تأکید اصلی نظریه او بر تفکر است و بازده اصلی رشد شناختی، تفکر است.
 (۴) از لحاظ کاربرد آموزشی، نظریه ویگوتسکی دارای جنبه‌های خوش‌بینانه‌تری نسبت به نظریه پیازه است.

پاسخ: گزینه «۳» در نظریه پیازه، زبان به عنوان یکی از عوامل پیدایش تفکر، یک محصول جانبی رشد یا تحول است و نشان‌دهنده‌ی سطح رشد شناختی کودک است.

کلمه مثال ۱۰: ویگوتسکی تفاوت بین سطح کنونی یا سطح رشد واقعی کودک و سطح رشد بالقوه او را چه می‌نامند؟

- (۱) قانون کلی رشد (۲) درونی‌سازی (۳) منطقه تقریبی رشد (۴) تعادل یابی

پاسخ: گزینه «۳» منظور ویگوتسکی از منطقه تقریبی رشد، تفاوت بین سطح کنونی و سطح رشد بالقوه اوست.

کلمه مثال ۱۱: مهم‌ترین فاکتور لازم برای رشد و تکامل انسان از نظر ویگوتسکی چیست؟

- (۱) تفکر (۲) زبان (۳) محیط اجتماعی (۴) خودنظم‌دهی

پاسخ: گزینه «۳» ویگوتسکی اعتقاد دارد که محیط اجتماعی، تعیین‌کننده‌ی فرآیند رشد شناختی است.

کلمه مثال ۱۲: مرحله نمادی در نظریه برونر را با کدام یک از مراحل رشد شناختی پیازه می‌توان برابر دانست؟

- (۱) حسی - حرکتی (۲) پیش‌عملیاتی (۳) عملیات عینی (۴) عملیات صوری

پاسخ: گزینه «۴» مرحله حرکتی معادل مرحله‌ی حسی و حرکتی پیازه، مرحله تصویری معادل مرحله عملیات عینی و مرحله نمادی معادل مرحله‌ی عملیات صوری در نظریه شناختی پیازه است.

کلمه مثال ۱۳: نظریه برونر از لحاظ فرض‌های مربوط به عوامل رشد شناختی به کدام نظریه نزدیک‌تر است؟

- (۱) پیازه (۲) ویگوتسکی (۳) آزوبل (۴) اسکینر

پاسخ: گزینه «۲» نظریه‌های برونر و ویگوتسکی از لحاظ تأکید بر زبان و تعامل بین کودک و بزرگسالان وجه اشتراک دارند.

کلمه مثال ۱۴: منظور برونر از برنامه درسی ماریچی چیست؟

- (۱) عدم تکرار موضوع‌ها در برنامه درسی دوره‌های مختلف آموزشی
 (۲) قراردادن موضوع‌های یکسان در برنامه درسی به دنبال یکدیگر
 (۳) تکرار موضوع‌های درسی در دوره‌های آموزشی به صورت فزاینده از لحاظ پیچیدگی
 (۴) قرار دادن موضوع‌های مختلف در برنامه درسی به دنبال یکدیگر

پاسخ: گزینه «۳» برونر معتقد است که یادگیرندگان ابتدا مطالب ساده را می‌آموزند و در مراحل بعد مطالب پیچیده‌تر و مفصل‌تر را خواهند آموخت.

کلمه مثال ۱۵: کدام رویکرد آموزش اخلاقی شامل تدریس مستقیم اصول اخلاقی به دانش‌آموزان است؟

- (۱) آموزش شناختی اخلاقی (۲) یادگیری خدمت‌رسانی (۳) آموزش منش (۴) شفاف‌سازی ارزش‌ها

پاسخ: گزینه «۳»

آزمون فصل چهارم

کله ۱- اندیشه در کلمه، صورت خارجی پیدا نمی‌کند، بلکه اندیشه در کلمه کامل می‌شود» بیانگر کدام مورد زیر است؟

- (۱) گفتار اجتماعی (۲) گفتار خودمحورانه (۳) گفتار بیرونی (۴) گفتار درونی

کله ۲- ویگوتسکی تفاوت بین توانایی انجام کارها به وسیله یادگیرنده به تنهایی و توانایی او در انجام کارها به کمک یک شخص آگاه‌تر را چه می‌نامد؟

- (۱) قانون کلی رشد (۲) درونی‌سازی (۳) منطقه‌ی تقریبی رشد (۴) تعادل‌یابی

کله ۳- مرحله‌ی تصویری یا شمایی بازنمایی دانش از نظریه برون را با کدام یک از مراحل رشد شناختی پیازه می‌توان برابر داشت؟

- (۱) حسی - حرکتی (۲) پیش‌عملیاتی (۳) عملیات عینی (۴) عملیات صوری

کله ۴- کودکان که از توانایی خودآموزی شناختی بهره‌مندند

- (۱) در ضمن یادگیری به خود آموزش می‌دهند. (۲) در یادگیری به دیگران کمک می‌کنند.
(۳) در ضمن انجام کارها با خود سخن می‌گویند. (۴) از راهبردهای شناختی و فراشناختی استفاده می‌کنند.

کله ۵- نقش زبان در کدام یک از نظریه‌های زیر دارای اهمیت بیشتری است؟

- (۱) ویگوتسکی (۲) برون (۳) پیازه (۴) بندورا

کله ۶- عوامل مؤثر در رشد شناختی از دیدگاه ویگوتسکی کدام عوامل هستند؟

- (۱) تعامل اجتماعی و اکتشاف فردی (۲) اکتشاف فردی و محیط‌های غنی
(۳) تعامل اجتماعی و راهنمایی بزرگترها (۴) اکتشاف فردی و راهنمایی بزرگترها

کله ۷- منظور از تکیه‌گاه‌سازی در نظریه برون چیست؟

- (۱) انتقال کودک از سطح رشد فعلی به سطح رشد بالقوه
(۲) هدایت یادگیرنده از آنچه اکنون می‌داند به آنچه قرار است یاد بگیرد.
(۳) تکیه بر آموزش‌های رسمی و آموزشگاهی در امر رشد کودک
(۴) یادگیری دانش‌آموزان با همیاری یکدیگر و به صورت مشارکتی

کله ۸- رویکرد فرهنگی - تاریخی مربوط به کدام اندیشمند است؟

- (۱) برون (۲) ویگوتسکی (۳) لئونتیف (۴) سانتروک

کله ۹- در نظریه ویگوتسکی فرآیند تبدیل تدریجی تجارب یا فعالیت‌های اجتماعی بیرونی به فرآیندهای عالی چه نامیده می‌شود؟

- (۱) تکیه‌گاه‌سازی (۲) منطقه تقریبی رشد (۳) کارکردهای عالی (۴) درونی‌سازی

کله ۱۰- ویگوتسکی اعتقاد دارد که زبان در فاصله ۲ تا ۷ سالگی چه نقشی دارد؟

- (۱) نقش درونی یعنی هدایت و جهت‌دهی به تفکر (۲) نقش بیرونی یعنی انتقال نتایج تفکر به دیگران
(۳) گفتار درونی (۴) گزینه‌های ۱ و ۲

کله ۱۱- کدام گزینه بیانگر مفروضه‌های اساسی نظریه ویگوتسکی به‌شمار نمی‌رود؟

- (۱) در نظریه ویگوتسکی ZPD میان فردی بودن یادگیری را نشان می‌دهد.
(۲) در نظریه ویگوتسکی گفتار خصوصی مورد حمایت قرار می‌گیرد.
(۳) مهارت‌های شناختی ریشه در وراثت و روابط اجتماعی دارد.
(۴) مهارت‌های شناختی زمانی قابل درک است که از نظر رشدی مورد تحلیل قرار گیرد.

۱۲- کدام گزینه در خصوص مفروضه‌های نظریه بوم‌شناختی فن برنر نادرست است؟

- (۱) نظریه فن برنر بر زمینه‌های اجتماعی زندگی کودکان و اطرافیان او تأکید دارد.
- (۲) نظام بیرونی مهم‌ترین نقش را بر رشد کودکان دارد.
- (۳) این نظریه توجه اندکی بر تأثیر عوامل زیستی و شناختی در تحول کودکان دارد.
- (۴) فرهنگ و نگرش‌ها در شمول نظام کلان محسوب می‌شوند.

۱۳- کدام گزینه در رابطه با ویژگی‌های شیوه‌های فرزندپروری باوم ریند نادرست است؟

- (۱) فرزندپروری مقتدر به شدت مورد تأکید باوم ریند است.
- (۲) کودکان والدین استبدادی و بی‌توجه از نظر اجتماعی رفتار ناشایستی دارند.
- (۳) کودکان والدین سهل‌گیرانه به رشد همه‌جانبه کودک توجه ندارند.
- (۴) به نظر باوم ریند بهترین روش پرورش فرزند به صورت قطعی وجود ندارد.

۱۴- هنگامی که کودک دارای تعهد بوده ولی هنوز بحرانی را تجربه نکرده است در کدام حالت هویت طبقه‌بندی ماریا قرار دارد؟

- (۱) ابهام هویت (۲) هویت پیش‌رس (۳) هویت معوق (۴) هویت موفق

۱۵- کدام گزینه در رابطه با نظریه رشد اخلاقی کلبرگ نادرست است؟

- (۱) به اعتقاد کلبرگ تغییرات برجسته در رشد شناختی موجب پیشرفت تفکر اخلاقی می‌شود.
- (۲) به اعتقاد کلبرگ کودکان طی عبور از مراحل مختلف تفکر اخلاقی خود را شکل می‌دهند.
- (۳) به اعتقاد کلبرگ تفکرات اخلاقی پیش‌بینی‌کننده رفتار اخلاقی است.
- (۴) پذیرش هنجارهای فرهنگی به‌طور انفعالی از سوی کودک صورت می‌گیرد.

فصل پنجم

«نظریه‌های یادگیری رفتار»

تست‌های تألیفی فصل پنجم

کج مثال ۱: اگر کودکی هنگام بالا رفتن از سرسره، زمین بخورد و آسیب ببیند، این کودک بعدها هنگام نزدیک شدن به سرسره دچار ترس و اضطراب می‌شود. در این مورد منظره سرسره، درد و ترس به ترتیب کدام‌اند؟

(۱) محرک غیر شرطی - پاسخ غیر شرطی

(۲) محرک شرطی - پاسخ شرطی

(۳) محرک غیر شرطی - پاسخ شرطی

(۴) محرک خنثی - پاسخ غیر شرطی

پاسخ: گزینه «۲» بر اثر اتفاقی که برای کودک افتاده است، منظره‌ی سرسره به عنوان یک محرک شرطی، باعث بروز پاسخ شرطی ترس و اضطراب در او می‌شود.

کج مثال ۲: وقتی که یک پاسخ نه تنها در حضور محرک تمییزی اولیه، بلکه به محرک‌های مشابه داده شود، چه اتفاقی افتاده است؟

(۱) تعمیم محرک

(۲) تعمیم پاسخ

(۳) شرطی شدن در سطح بالاتر

(۴) افراط در تعمیم

پاسخ: گزینه «۱» اگر رفتاری که در حضور محرکی تقویت شده است، در حضور محرک‌های مشابه آن محرک از ارگانیسم سر بزند، می‌گوییم ارگانیسم رفتار خود را تعمیم داده است؛ تعمیم محرک یعنی پاسخ دادن به شباهت‌ها.

کج مثال ۳: برای خاموش کردن پاسخ شرطی باید محرک شرطی را چند بار بدون ارائه کرد.

(۱) محرک اصلی

(۲) غذا

(۳) نور

(۴) صوت

پاسخ: گزینه «۱» ارائه کردن محرک شرطی بدون محرک اصلی به صورت پایایی، موجب خاموش کردن پاسخ شرطی می‌شود.

کج مثال ۴: در شرطی‌سازی کلاسیک یا شرطی‌سازی پاسخگر، تقویت عبارت است از:

(۱) دادن غذا پیش از محرک اصلی

(۲) به صدا درآوردن زنگ پس از هر پاسخ

(۳) دادن غذا چند لحظه بعد از محرک شرطی

(۴) دادن غذا بلافاصله پس از ترشح بزاق

پاسخ: گزینه «۳» غذا به عنوان یک محرک غیر شرطی مطرح است که اگر با محرک شرطی همراه شود، نقش تقویت‌کنندگی پیدا می‌کند.

فرض کنید مادری کودک خود را به علت بیماری، چند بار به بیمارستان می‌برد و هر بار یک پرستار سفیدپوش آمپول دردآوری به او تزریق می‌کند. این کار موجب می‌شود که کودک از هر فرد سفیدپوشی بترسد. با توجه به این مثال فرضی، به مثال‌های ۵ تا ۱۲ پاسخ دهید.

کج مثال ۵: محرک غیر شرطی کدام است؟

(۱) بیمارستان

(۲) پرستار

(۳) آمپول

(۴) لباس سفید

پاسخ: گزینه «۳» آمپول به عنوان محرک غیر شرطی مطرح است که یک پاسخ غیر شرطی مانند ترس و درد را ایجاد می‌کند.

کج مثال ۶: محرک شرطی کدام است؟

(۱) پرستار سفیدپوش

(۲) آمپول دردآور

(۳) مادر کودک

(۴) بیمارستان

پاسخ: گزینه «۱» پرستار در اصل یک محرک خنثی است، ولی چون با آمپول همراه شده است، یک محرک شرطی محسوب می‌شود.

کج مثال ۷: از افراد سفیدپوش چه نامیده می‌شود؟

(۱) محرک شرطی

(۲) محرک غیر شرطی

(۳) پاسخ شرطی

(۴) پاسخ غیر شرطی

پاسخ: گزینه «۳» فرد سفیدپوش به عنوان یک محرک شرطی، پاسخ شرطی یا ترس از افراد سفیدپوش را ایجاد می‌کند.

مثال ۸: ترس از آمپول چه نامیده می‌شود؟

- (۱) محرک شرطی (۲) محرک غیر شرطی (۳) پاسخ شرطی (۴) پاسخ غیر شرطی

پاسخ: گزینه «۴» آمپول یک محرک غیر شرطی است که یک پاسخ غیر شرطی مانند ترس و درد را ایجاد می‌کند.

مثال ۹: ترس از هر فرد سفیدپوش به کمک کدام محرک حاصل شده است؟

- (۱) آمپول دردآور (۲) پرستار سفیدپوش (۳) دیدن بیمارستان (۴) مشاهده پرستار

پاسخ: گزینه «۱» آمپول دردآور به عنوان یک محرک غیر شرطی مطرح است که همراهی با پرستار که یک محرک خنثی است، آن را به یک محرک شرطی تبدیل می‌کند.

مثال ۱۰: ترس از هر فرد سفیدپوش چه پدیده‌ای است؟

- (۱) تمییز محرک (۲) تعمیم محرک (۳) بازگشت خود به خودی (۴) یادگیری پنهان

پاسخ: گزینه «۲» فرد شباهت‌های بین یک فرد سفیدپوش و پرستار با روپوش سفید را در نظر می‌گیرد و عمل تعمیم را انجام می‌دهد.

مثال ۱۱: اگر کودک به تدریج متوجه شود که هر سفیدپوشی آمپول‌زن نیست، بیانگر چه پدیده‌ای است؟

- (۱) تعمیم محرک (۲) تمییز محرک (۳) بهبود (۴) خاموشی

پاسخ: گزینه «۲» اگر پاسخ تنها به ویژگی‌های اختصاصی محرک‌ها داده شود، به آن تمییز محرک گفته می‌شود.

مثال ۱۲: اگر کودک چند بار با افراد سفیدپوش تماس داشته باشد و از آمپول خبری نباشد، ترس او از بین خواهد رفت، این پدیده نامیده می‌شود.

- (۱) تعمیم محرک (۲) تمییز محرک (۳) بازگشت خود به خودی (۴) خاموشی

پاسخ: گزینه «۴» چون محرک شرطی چندین بار بدون همراهی محرک غیر شرطی آمده است، پاسخ شرطی متوقف شده، خاموشی یا ناشرطی شدن صورت می‌گیرد.

مثال ۱۳: شرطی‌سازی عمدتاً یادگیری واکنش‌های هیجانی موجودات نسبت به موقعیت‌ها را توضیح می‌دهد.

- (۱) پاسخگر (۲) کنشگر (۳) وسیله‌ای (۴) سطح بالاتر

پاسخ: گزینه «۱» واتسون معتقد بود که انسان‌ها به هنگام تولد به تعداد کمی بازتاب و هیجان مجهز هستند و از راه شرطی شدن کلاسیک این بازتاب‌های اولیه با محرک‌های زیادی تداعی می‌شوند.

مثال ۱۴: یادگیری در شرطی‌سازی پاسخگر کدام است؟

- (۱) پیوند بین محرک شرطی و پاسخ شرطی (۲) پیوند بین محرک شرطی و پاسخ غیر شرطی
(۳) پیوند بین محرک غیر شرطی و پاسخ شرطی (۴) پیوند بین محرک شرطی و محرک غیر شرطی

پاسخ: گزینه «۱» در فرآیند شرطی شدن پاسخگر، چند بار همراه شدن محرک غیر شرطی یا طبیعی با محرک شرطی (صدای زنگ)، باعث می‌شود که محرک شرطی (صدای زنگ) موجب بروز پاسخ شرطی (ترشح بزاق) در ارگانیسم شود.

مثال ۱۵: کودکی که به خاطر آمپول زدن از بیمارستان متنفر می‌شود تحت تأثیر چه نوع یادگیری قرار گرفته است؟

- (۱) تمییز محرک (۲) تعمیم محرک (۳) شرطی شدن سطح بالاتر (۴) نفرت بی‌دلیل از بیمارستان

پاسخ: گزینه «۳» در اینجا کودک از طریق اصل شرطی شدن، نه تنها از آمپول، بلکه از بیمارستان نیز متنفر می‌شود که شرطی شدن در سطح بالاتر را نشان می‌دهد.

مثال ۱۶: کدام عبارت در مورد شرطی شدن در سطح بالاتر درست است؟

- (۱) یک محرک شرطی برای یک محرک غیر شرطی نقش تقویت‌کنندگی دارد.
- (۲) یک محرک غیر شرطی برای یک محرک شرطی نقش تقویت‌کنندگی دارد.
- (۳) یک محرک شرطی برای یک محرک شرطی نقش تقویت‌کنندگی دارد.
- (۴) یک محرک غیر شرطی برای یک محرک غیر شرطی نقش تقویت‌کنندگی دارد.

پاسخ: گزینه «۳» در شرطی شدن سطح بالاتر، یک محرک شرطی برای محرک شرطی دیگر نقش تقویت‌کننده را ایفا می‌کند و موجب شرطی شدن پاسخ به محرک تازه می‌شود که به آن شرطی شدن در سطح بالاتر گویند.

مثال ۱۷: کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) عناصر همانند انتقال یادگیری از مفاهیم عمده نظریه اسکینر است.
- (۲) محرک غیر شرطی تقویت‌کننده و همراه شدن آن با محرک شرطی، تقویت نامیده می‌شود.
- (۳) در شرطی شدن سطح بالاتر می‌توان از پاسخ شرطی به عنوان یک محرک طبیعی استفاده کرد.
- (۴) در شرطی‌سازی کنشگر، رفتار وسیله‌ای برای دریافت پاداش یا تقویت است.

پاسخ: گزینه «۲» پاولف محرک غیر شرطی را تقویت‌کننده و همراه شدن آن با محرک شرطی (CS) را تقویت می‌نامد.

مثال ۱۸: در شرطی‌سازی کلاسیک، خاموشی زمانی اتفاق می‌افتد که:

- (۱) محرک غیر شرطی بدون محرک شرطی ارائه شود.
 - (۲) پاسخ غیر شرطی برای مدتی تقویت نشود.
 - (۳) پاسخ شرطی بدون محرک شرطی ایجاد شود.
 - (۴) محرک شرطی بدون محرک غیر شرطی ارائه شود.
- پاسخ: گزینه «۴» تکرار محض محرک شرطی، بدون همراهی با محرک غیر شرطی برای چندین بار، منجر به توقف پاسخ شرطی، یعنی ناشرطی شدن یا خاموشی رفتار پاسخگر خواهد شد.

مثال ۱۹: صدای اذان که منجر به ورود و خروج نمازگزاران به مسجد می‌شود چه نوع محرکی است؟

- (۱) شرطی
- (۲) تمییزی
- (۳) تقویت‌کننده
- (۴) فراخوان

پاسخ: گزینه «۲» محرک‌های پیش‌آیندی کنترل‌کننده رفتار، محرک‌های تمییزی نامیده می‌شوند.

مثال ۲۰: وقتی که تفاوت بین محرک غیرشرطی و محرک شرطی افزایش می‌یابد.....

- (۱) تعمیم و تمییز کمتر اتفاق می‌افتد.
- (۲) تعمیم و تمییز بیشتر اتفاق می‌افتد.
- (۳) تعمیم بیشتر اتفاق می‌افتد، اما تمییز دشوارتر می‌شود.
- (۴) تمییز بیشتر اتفاق می‌افتد، اما تعمیم دشوارتر می‌شود.

پاسخ: گزینه «۴» در افزایش شباهت بین محرک غیر شرطی و محرک شرطی، تمییز بیشتر اتفاق می‌افتد، ولی در افزایش تفاوت بین محرک غیرشرطی و محرک شرطی، تعمیم بیشتر صورت می‌گیرد.

مثال ۲۱: رفتار..... به وسیله پیامدهایش کنترل می‌شود.

- (۱) پاسخگر
- (۲) بازتابی
- (۳) پدیداری
- (۴) وسیله‌ای (کنشگر)

پاسخ: گزینه «۴» در رفتار وسیله‌ای، فرد برای دریافت پاداش یا تقویت، عملی را انجام می‌دهد و برای پرهیز از تنبیه، رفتاری را انجام نمی‌دهد.

مثال ۲۲: در شرطی شدن کنشگر، کدام عامل باعث محکم شدن یک رفتار می‌شود؟

- (۱) تقویت مداوم (۲) پیامد رفتار (۳) نوع رفتار (۴) آمادگی

پاسخ: گزینه «۲» بر خلاف رفتار پاسخگر که وابسته به محرکی است که پیش از آن می‌آید، رفتار کنشگر به وسیله پیامدهایش کنترل می‌شود.

مثال ۲۳: کدام یک از عبارات‌های زیر درباره‌ی تنبیه و تقویت درست است؟

- (۱) هم تقویت منفی و هم تنبیه، رفتار را کاهش می‌دهند.
 (۲) تنبیه، رفتار را کاهش می‌دهد، اما تقویت منفی در بعضی موارد رفتار را افزایش و در بعضی موارد آن را کاهش می‌دهد.
 (۳) تنبیه احتمال بروز رفتار را کاهش می‌دهد، اما تقویت منفی آن را افزایش می‌دهد.
 (۴) نه تنبیه و نه تقویت منفی، هیچ‌کدام بر رفتار تأثیر ندارند.

پاسخ: گزینه «۳» تقویت منفی، همیشه احتمال بروز رفتار را افزایش می‌دهد تا پیامد بد و منفی از بین برود.

مثال ۲۴: معلمی که به دانش‌آموزان خردسال آموخته است که هر وقت می‌گویند «توجه کنید» همه ساکت می‌شوند. «توجه کنید» در اینجا چه نوع محرکی است؟

- (۱) آزارنده (۲) تمییزی (۳) تقویت کننده مثبت (۴) تقویت کننده منفی

پاسخ: گزینه «۳» محرک (توجه کنید)، رفتار ساکت شدن را در دانش‌آموزان افزایش می‌دهد.

مثال ۲۵: یکی از مشکلات بعضی از کودکان، بدخلقی آن‌هاست. این کودکان یادگرفته‌اند که با داد و فریاد زیاد، توجه اطرافیان را به خود جلب کنند. در نتیجه هر چه کودک بیشتر داد و فریاد سر می‌دهد، اطرافیان زودتر به سراغ او می‌آیند. این مورد معرف چیست؟

- (۱) تقویت مثبت (۲) تقویت منفی (۳) شرطی سازی اجتنابی (۴) تقویت رفتار ناهنجار

پاسخ: گزینه «۱» کودک بر اساس توجهی که می‌بیند، تقویت می‌شود و رفتار بد خود را بیشتر تکرار می‌کند.

آزمون فصل پنجم

کله ۱- علت نامگذاری رفتار بازتابی به رفتار پاسخگر آن است که جاندار از طریق این نوع رفتار به:

- (۱) محرک‌های مشخص پاسخ می‌دهد. (۲) هر محرکی پاسخ می‌دهد.
(۳) محرک‌های فراخوانده پاسخ می‌دهد. (۴) محرک‌های رفتاری پاسخ می‌دهد.

کله ۲- در رفتار شرطی شده چه رابطه‌ای بین پاسخ اصلی و پاسخ شرطی وجود دارد؟

- (۱) پاسخ شرطی همانند پاسخ اصلی عمل می‌کند. (۲) پاسخ اصلی، پاسخ شرطی را تقویت می‌کند.
(۳) پاسخ شرطی، پاسخ اصلی را تقویت می‌کند. (۴) پاسخ شرطی بهتر از پاسخ اصلی عمل می‌کند.

کله ۳- اسکینر با تأکید بر چه چیزی نقش محیط را در کنترل رفتار نشان می‌دهد؟

- (۱) محرک‌های پیش‌آیندی فراخوان (۲) محرک‌های پیش‌آیندی تمییزی (۳) تقویت‌کننده‌های مثبت (۴) تقویت‌کننده‌های منفی

کله ۴- «این نوع رفتار به وسیله پیامدهایش کنترل می‌شود». این رفتار چه نام دارد؟

- (۱) پاسخگر (۲) کنشگر (۳) بازتابی (۴) وسیله‌ای

کله ۵- وقتی که شباهت بین محرک غیر شرطی و محرک شرطی افزایش می‌یابد.....

- (۱) تعمیم و تمییز کمتر اتفاق می‌افتد.
(۲) تعمیم و تمییز بیشتر اتفاق می‌افتد.
(۳) تعمیم بیشتر اتفاق می‌افتد، اما تمییز دشوارتر می‌شود.
(۴) تمییز بیشتر اتفاق می‌افتد، اما تعمیم دشوارتر می‌شود.

کله ۶- کدام یک از عبارات‌های زیر درباره تنبیه و تقویت منفی درست است؟

- (۱) هم تقویت منفی و هم تنبیه، رفتار را کاهش می‌دهند.
(۲) تنبیه، رفتار را کاهش می‌دهد، اما تقویت منفی بر آن تأثیر ندارد.
(۳) تنبیه احتمال بروز رفتار را کاهش می‌دهد اما تقویت منفی آن را افزایش می‌دهد.
(۴) نه تنبیه و نه تقویت منفی، هیچ کدام بر رفتار تأثیر ندارند.

کله ۷- در شرطی‌سازی کلاسیک یا شرطی‌سازی پاسخگر، تقویت عبارت است از:

- (۱) دادن غذا بلافاصله پس از ترشح بزاق (۲) دادن غذا چند لحظه پیش از محرک شرطی
(۳) به صدا درآوردن زنگ پس از هر پاسخ (۴) دادن غذا بعد از محرک

کله ۸- خوشحال شدن ما با دیدن شخصی که به یکی از دوستان ما شبیه است، معرف چیست؟

- (۱) تعمیم محرک در شرطی شدن پاسخگر (۲) تعمیم محرک در شرطی شدن کنشگر
(۳) تعمیم پاسخ (۴) شرطی شدن در سطح بالاتر

کله ۹- کودکی که با دیدن مادر خوشحال می‌شود و خود را به آغوش او می‌اندازد، چه نوع یادگیری از خود نشان می‌دهد؟

- (۱) علامتی (۲) محرک - پاسخ (۳) علامتی و محرک - پاسخ (۴) علامتی و بینش

کله ۱۰- هنگامی که یک دانش‌آموز صبح‌ها زود به مدرسه می‌آید تا علامت × دریافت نکند، از چه روشی استفاده کرده است؟

- (۱) تنبیه (۲) تقویت منفی (۳) تقویت مثبت (۴) تقویت رفتار ناهمساز

فصل ششم

«نظریه‌های یادگیری شناختی (گشتالت، آزوبل و بندورا)»

تست‌های تألیفی فصل ششم

کله مثال ۱: یادگیری از راه بینش یعنی
 (۱) کشف روابط میان مطالب (۲) تداعی اندیشه‌های مناسب (۳) استفاده از کوشش و خطا تا رسیدن (۴) تداعی بین یادگیری‌های قبلی و فعلی

پاسخ: گزینه «۱» در روان‌شناسی گشتالت، یادگیری عبارت است از بینش حاصل از درک موقعیت یادگیری به عنوان یک کل یکپارچه که آن هم از طریق کشف روابط میان اجزای تشکیل‌دهنده موقعیت یادگیری حاصل می‌شود.

کله مثال ۲: در نظریه‌های گشتالت قانون تکمیل همان نقشی را بازی می‌کند که در نظریه‌های رفتاری.
 (۱) انتقال (۲) تقویت (۳) تعمیم (۴) تکمیل

پاسخ: گزینه «۲» وقتی که مسئله حل می‌شود، قسمت ناقص به صورت کامل درمی‌آید و فرد به هدف خود می‌رسد و تقویت می‌شود.

کله مثال ۳: فهمیدن امور و درک روابط به صورت کل یکپارچه از ویژگی‌های کدام نظریه است؟
 (۱) شناختی (۲) انسان‌گرایی (۳) رفتاری (۴) گشتالت

پاسخ: گزینه «۴» از نظر روان‌شناسان گشتالت، هدف اصلی آموزش باید ایجاد توانایی درک مطلب در یادگیرندگان باشد، نه فشار وارد ساختن بر آنها برای حفظ کردن طوطی‌وار مطالب.

کله مثال ۴: ورتایمر، بنیان‌گذار روان‌شناسی گشتالت، به کدام روش‌های آموزش زمان خود ایراد می‌گرفت؟
 (۱) روش مبتنی بر منطق (۲) روش مبتنی بر تداعی‌گرایی (۳) روش اکتشافی (۴) موارد ۱ و ۲

پاسخ: گزینه «۴» ورتایمر معتقد است که روش منطقی و روش مبتنی بر تداعی‌گرایی به بینش نمی‌انجامد و توانایی حل مسئله را افزایش نمی‌دهد.

کله مثال ۵: یادگیری از راه بینش چگونه است؟
 (۱) کشف ناگهانی اصل رابطه بین رویدادها (۲) کاهش تدریجی تعداد خطاها (۳) ایجاد رابطه بین رویدادهای مختلف (۴) تلاش برای حل مسائل دشوار

پاسخ: گزینه «۱» بینش در واقع پی‌بردن ناگهانی به جانِ مطالب و نکته اصلی است.

کله مثال ۶: ارزش آموزشی اصل شکل و زمینه در نظریه گشتالت چیست؟
 (۱) فرد از طریق تمایزی که بین شکل و زمینه وجود دارد به یادگیری می‌پردازد. (۲) موضوع یادگیری باید از زمینه‌ای که در آن قرار دارد برجسته‌تر و بارزتر جلوه کند. (۳) موضوع یادگیری نباید از زمینه‌ای که در آن قرار دارد برجسته‌تر باشد. (۴) نوشتن مطالب آموزشی روی تابلو با رنگ‌های مختلف.

پاسخ: گزینه «۲» در نظریه گشتالت اعتقاد بر این است که موضوع یادگیری همیشه برجسته‌تر از زمینه است.

کله مثال ۷: همه موارد زیر جزء قوانین سازمان‌دهی در نظریه گشتالت به حساب می‌آید به جز:
 (۱) مشارکت (۲) مشابهت (۳) مجاورت (۴) ادامه خوب

پاسخ: گزینه «۱» مشارکت جزء قوانین سازمان‌دهی محسوب نمی‌شود.

کج مثال ۸: وقتی می‌گوییم مطلبی معنادار است یعنی.....

- (۱) ارتباط مطالب با آنچه فرد از قبل آموخته است.
 (۲) تحلیل و تجزیه مطالب
 (۳) ارتباط منطقی مطالب با یکدیگر در هرم ساخت شناختی
 (۴) مطالب از طریق تکرار و مرور، درونی می‌شود.
- پاسخ: گزینه «۳» در نظریه‌ی آزوبل، یادگیری معنی‌دار از راه ایجاد ارتباط بین مطالب تازه و مطالب قبلاً آموخته شده در ساخت شناختی فرد صورت می‌گیرد.

کج مثال ۹: اصلی‌ترین عامل یادگیری در نظریه آزوبل کدام است؟

- (۱) ساخت‌های شناختی یادگیرنده (۲) میل و علاقه یادگیرنده
 (۳) کوشش یادگیرنده (۴) شرایط محیطی
- پاسخ: گزینه «۱» مهم‌ترین عامل تأثیرگذار بر یادگیری و یادداری مطالب، ساخت شناختی یادگیرنده در زمان یادگیری است.

کج مثال ۱۰: روش آموزشی مورد تأیید آزوبل برای یادگیری، روش..... است.

- (۱) اکتشافی (۲) اکتشافی هدایت شده
 (۳) تدریس نمایشی (۴) تدریس فردی
- پاسخ: گزینه «۳» در تدریس نمایشی، معلم از راه نمایش و توضیح موضوعات، نحوه‌ی سازمان و ارتباط درونی مجموعه دانش را به یادگیرندگان می‌آموزد.

کج مثال ۱۱: در نظریه‌ی یادگیری معنی‌دار آزوبل، هنگامی می‌گوییم مطلبی معنی‌دار است که:

- (۱) منسجم و منطقی و قابل درک و فهم باشد.
 (۲) با مطالب یاد گرفته شده قبلی قابل ارتباط باشد.
 (۳) یادگیری آنها نیازی به مطالعه و تمرین نداشته باشد.
 (۴) قابل تجزیه به عناصر ساده باشد.
- پاسخ: گزینه «۲» در نظریه‌ی یادگیری معنی‌دار کلامی، گفته شده یک مطلب زمانی معنی‌دار است که قابل ارتباط دادن با مطالبی باشد که از پیش در ساخت شناختی یادگیرنده وجود دارند و یادگیری معنی‌دار از راه ایجاد ارتباط بین مطالب تازه و مطالب قبلاً آموخته شده ایجاد می‌شود.

کج مثال ۱۲: در «نظریه یادگیری معنی‌دار آزوبل»، معنی‌دار بودن مطالب یعنی اینکه:

- (۱) برای مطلب جدید در ذهن یادگیرنده نوعی سابقه‌آشنایی وجود داشته باشد.
 (۲) آنچه یاد گرفته می‌شود در قسمت رأس هرم ساخت شناختی جا بگیرد.
 (۳) مطلب مورد یادگیری را بتوان در موقعیت‌های عملی مورد استفاده قرار داد.
 (۴) مطلب جدید مطابق اصل بینش در نظریه گشتالت تنظیم شده باشد.
- پاسخ: گزینه «۱» زمانی یادگیری به صورت معنی‌دار انجام شده است که فرد اطلاعات جدید را به مطالب قبلی آموخته شده، ربط دهد.

کج مثال ۱۳: در نظریه آزوبل چه نوع انگیزه‌ای در یادگیری مطالب تأثیر دارد؟

- (۱) انگیزه بیرونی (۲) انگیزه درونی
 (۳) سابق شناختی (۴) گزینه ۲ و ۳
- پاسخ: گزینه «۴» سابق شناختی همان انگیزه درونی است.

کج مثال ۱۴: گیج و برلاینر معنی‌دار بودن محتوا را برحسب کدام متغیر تعریف کرده‌اند؟

- (۱) مرتبط بودن مطالب یادگیری با همدیگر
 (۲) تعداد تداعی‌های موجود برای آن مطلب
 (۳) استفاده از پیش‌سازمان‌دهنده
 (۴) استفاده از سازمان‌دهی مطلب
- پاسخ: گزینه «۳» پیش‌سازمان‌دهنده یک چارچوب ذهنی برای یادگیرنده فراهم می‌آورد و به یادگیرنده کمک می‌کند تا رابطه‌ی بین درس‌های قبلی و درس تازه را درک کند. به تعبیر گیج و برلاینر پیش‌سازمان‌دهنده، خلاصه‌ای نوشتاری یا گفتاری است که در مقایسه با مطالبی که قرار است آموخته شوند، از لحاظ انتزاعی بودن، کلیت و جامعیت، در سطح بالاتری قرار دارد.

مثال ۱۵: کدام عامل از نظر بندورا به عنوان مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده رفتار انسان است؟

- (۱) تقویت جانشینی (۲) مشاهده رفتار الگو (۳) کارآمدی فردی (۴) تقویت مستقیم

پاسخ: گزینه «۲» در نظریه یادگیری اجتماعی بندورا، یادگیرنده از طریق مشاهده رفتار دیگران به یادگیری می‌پردازد.

مثال ۱۶: اطلاعات موجود در حافظه در کدام مرحله از یادگیری مشاهده‌ای به صورت رفتار است؟

- (۱) مرحله توجهی (۲) مرحله به یادسپاری (۳) مرحله بازآفرینی (۴) مرحله انگیزشی

پاسخ: گزینه «۳» در سومین مرحله از یادگیری مشاهده‌ای، رمزهای کلامی یا تجسمی ذخیره‌شده در حافظه به صورت اعمال آشکار درمی‌آیند.

مثال ۱۷: رمزگردانی شناختی مربوط به کدام مرحله از مدل یادگیری اجتماعی بندورا است؟

- (۱) بازآفرینی (۲) به یاد سپاری (۳) توجه (۴) انگیزشی

پاسخ: گزینه «۲» بازنمایی نمادی و رمزگردانی شناختی مربوط به مرحله به یادسپاری است.

مثال ۱۸: برای ایجاد کدام یک از موارد زیر احتیاج به تقویت و پاداش است؟

- (۱) عملکرد (۲) یادگیری (۳) انگیزش (۴) توجه

پاسخ: گزینه «۱» یادگیری ممکن است در غیاب عوامل تقویتی صورت پذیرد، اما تبدیل آن به عملکرد قابل مشاهده، نیاز به عوامل انگیزشی یعنی تقویت و پاداش دارد.

مثال ۱۹: اگر دانش‌آموزی اطلاعات و آموخته‌های خود را فراتر از برنامه‌های کلاسی افزایش دهد، از کدام نوع انگیزش برخوردار است؟

- (۱) بیرونی (۲) درونی (۳) ارتباطی (۴) خودگردانی

پاسخ: گزینه «۲» رضای کنجکاو‌های یادگیرندگان، ناشی از انگیزش درونی آن‌هاست.

مثال ۲۰: وقتی معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد یک قسمت از درس را به طور صحیح و کامل انجام دهند، کدام مرحله از یادگیری مشاهده‌ای را مورد تأکید قرار می‌دهند؟

- (۱) توجه (۲) به یادسپاری (۳) بازآفرینی (۴) انگیزشی

پاسخ: گزینه «۳» در مرحله بازآفرینی است که یادگیرندگان، آنچه را که آموخته‌اند به صورت عملکرد نشان می‌دهند.

مثال ۲۱: اگر شخصی ببیند که دوستش رفتار بدی را انجام می‌دهد و تنبیه نمی‌شود، این نمونه‌ای از کدام تأثیر یادگیری مشاهده‌ای است؟

- (۱) آموزش رفتارها و مهارت‌های تازه (۲) تشویق و ترغیب رفتارهای قبلاً آموخته شده (۳) جلب توجه (۴) ضعف کردن اثر بازداری‌ها

پاسخ: گزینه «۴» تنبیه نشدن، باعث ترغیب فرد برای انجام عمل نامطلوب می‌شود.

مثال ۲۲: یادگیری مشاهده‌ای چگونه انجام می‌گیرد؟

- (۱) با روش مشاهده طبیعی (۲) با عینی کردن مسائل ذهنی (۳) با شرطی شدن کنشگر (۴) با الگوبرداری از دیگران

پاسخ: گزینه «۴» تقلید و الگوبرداری، اصل زیربنایی یادگیری مشاهده‌ای است.

مثال ۲۳: عمده‌ترین عامل یادگیری در «نظریه یادگیری بندورا» چیست؟

- (۱) مشاهده (۲) تقویت مستقیم (۳) تقویت جانشینی (۴) عمل کردن

پاسخ: گزینه «۱» مشاهده، عمده‌ترین عامل یادگیری در نظریه یادگیری بندورا است.

کدام مثال ۲۴: کسی که اعمال را به عمد و از روی تفکر و آگاهانه انجام می‌دهد تا آینده‌ای بهتر داشته باشد، از کدام اصطلاح بندورا استفاده کرده است؟
 (۱) نقشه شناختی (۲) خودکارآمدی (۳) خودسامانی (۴) عاملیت انسانی
 پاسخ: گزینه «۴» عاملیت انسانی یا نیروی انسانی، از نظر بندورا طراحی آگاهانه و اجرای عمدی اعمال از سوی فرد به منظور تأثیرگذاری بر رویدادهای آینده است.

آزمون فصل ششم

کدام ۱- نقش تقویت در نظریه یادگیری اجتماعی بندورا کدام است؟

- (۱) تقویت موجب یادگیری می‌شود.
 (۲) تقویت در تبدیل یادگیری به عملکرد تأثیر ندارد.
 (۳) یادگیری از راه مشاهده نیاز به تقویت ندارد.
 (۴) در یادگیری مشاهده‌ای تقویت تأثیر ندارد.

کدام ۲- در کدام مرحله از مدل یادگیری اجتماعی بندورا، معلم از یادگیرندگان می‌خواهد تا آنچه را که قبلاً مشاهده کرده‌اند، عملاً به وی نشان دهند؟

- (۱) بازآفرینی (۲) به یاد سپاری (۳) توجهی (۴) انگیزشی

کدام ۳- وقتی که در طرح‌های ساده‌ای، خطاها و نقطه‌های عناصر یک مجموعه مثلاً به صورت سه جفتی یا دو جفتی ادراک می‌شوند، چه قانون ادراکی به کار گرفته شده است؟

- (۱) سازمان ادراکی (۲) شکل و زمینه (۳) قانون سادگی (۴) گروه‌بندی ادراکی

کدام ۴- یکی از مزایای نظریه یادگیری معنی‌دار آزوبل این است که این نظریه

- (۱) از سایر نظریه‌های دیگر یادگیری قابل فهم‌تر است.
 (۲) پاداش و تقویت را بسیار زیاد مورد تأکید قرار داده است.
 (۳) مستقیماً با مواد آموزشی و یادگیری انسان سرو کار دارد.
 (۴) یادگیری اکتشافی را بیشتر از سایر یادگیری‌ها مورد توجه قرار داده است.

کدام ۵- وقتی می‌گوییم مطلبی را یاد گرفته‌ایم که آن را:

- (۱) به صورت معنی‌دار در آوریم. (۲) به حافظه درازمدت انتقال دهیم. (۳) به اندازه کافی تمرین کنیم. (۴) وارد حافظه کوتاه‌مدت سازیم.

کدام ۶- معلمی پس از تدریس روش محاسبه مساحت مستطیل، چند مسئله را در این مورد به شاگردان می‌دهد تا از طریق حل کردن آنها، طرز محاسبه مساحت مستطیل را یاد بگیرند. این نوع یادگیری در نظریه آزوبل چه نام دارد؟

- (۱) شمول همبستگی (۲) شمول اشتقاقی (۳) شمول زوالی (۴) یادگیری مجاورتی

کدام ۷- یکی از دانش‌آموزان کلاس به دلیل پرخاشگری از کلاس اخراج می‌شود، در این حالت دیگر دانش‌آموز آنچه چیزی را تجربه می‌کنند؟

- (۱) تقویت مستقیم (۲) تقویت جانشینی (۳) تنبیه جانشینی (۴) خودگردانی

کدام ۸- اگر یادگیری در هر مرحله از آموزش به دقت آگاهانه نیاز داشته باشد و توأم با کل‌نگری و ادراک باشد، چه نوع یادگیری است؟

- (۱) اجتماعی (۲) تداعی (۳) شناختی (۴) گشتالتی

کدام ۹- در نظریه یادگیری معنی‌دار آزوبل، مطالب تازه از چه طریقی آموخته می‌شوند؟

- (۱) شمول اشتقاقی (۲) شمول همبستگی (۳) ایجاد ارتباط بین مطالب تازه و مطالب قبلی (۴) گذشت زمان

کدام ۱۰- مطابق نظریه‌ی آزوبل، مهم‌ترین عامل مؤثر در یادگیری کدام است؟

- (۱) عوامل و شرایط مؤثر در یادگیری (۲) فعالیت‌های یادگیرنده (۳) ساخت‌های شناختی یادگیرنده (۴) میل و رغبت یادگیرنده

کدام ۱۱- در نظریه آزوبل، مهم‌ترین مفهوم انگیزشی مؤثر بر یادگیری معنی‌دار چیست؟

- (۱) سابق شناختی (۲) علاقه شخصی (۳) نیاز به یادگیری (۴) نیازمند به پیشرفت

کدام ۱۲- معروف‌ترین پیشگام نظریه یادگیری شناختی - اجتماعی کیست؟

- (۱) اسکینر (۲) پیازه (۳) پیازه (۴) راجرز

کدام ۱۳- آلبرت بندورا در تمایز بین یادگیری و عملکرد از کدام روان‌شناسی بیشتر تأثیر پذیرفته است؟

- (۱) اسکینر (۲) گشتالت (۳) ثرندایک (۴) تولمن

۱۴- از نظر آزوئل یادگیری مطالب معنی‌دار مستلزم آن است که:

- (۱) فرد مجموعه‌ای از اطلاعات، مفاهیم و اصول را در یکی از رشته‌های علمی کسب کند.
- (۲) برای حفظ مطالب به اندازه کافی از تمرین و تکرار استفاده شود.
- (۳) فرد دارای انگیزه لازم برای آموختن باشد.
- (۴) مطالب جدید جذب هرم ساخت شناختی فرد بشود.

۱۵- در روش آموزشی مبتنی بر نظریه معنی‌دار آزوئل، بر چه چیز تأکید نمی‌شود؟

- (۱) استفاده از تقویت و یا پاداش بیرونی در آموزش
- (۲) ارائه مطالب معنی‌دار
- (۳) کاربرد پیش‌سازمان‌دهنده‌ها
- (۴) ایجاد یادگیری در یادگیرندگان

۱۶- در کدام یک از روش‌های زیر می‌توان از راه‌کل‌گرایی یادگیری را بررسی کرد؟

- (۱) شناخت‌گرا
- (۲) رفتارگرا
- (۳) کنش‌گرا
- (۴) ساخت‌گرا

۱۷- ارزش آموزش شکل و زمینه در این است که موضوع یادگیری در زمینه‌ای قرار گیرد که:

- (۱) هماهنگ و هم‌رنگ باشد.
- (۲) برجسته و بارز باشد.
- (۳) مشابه و هم‌اندازه باشد.
- (۴) سفید و روشن باشد.

۱۸- کدام عبارت در مورد نظریه یادگیری «آزوئل» صادق است؟

- (۱) مطالب معنی‌دار در تقویت حافظه مؤثر است.
- (۲) یادگیری با معنی تبدیل به یادگیری شناختی می‌شود.
- (۳) یادگیری با معنی از طریق تکرار و تمرین درونی می‌شود.
- (۴) مطالب معنی‌دار به مطالب یاد گرفته شده قبلی مربوط می‌شوند.

۱۹- روش آموزشی مبتنی بر ارائه پیش‌سازمان‌دهنده:

- (۱) همانند روش آموزشی مرسوم در مدارس، از کل به جزء است.
- (۲) مغایر با روش آموزشی مرسوم در مدارس، از کل به جزء است.
- (۳) همانند روش آموزشی مرسوم در مدارس، از جزء به کل است.
- (۴) مغایر با روش آموزشی مرسوم در مدارس، از جزء به کل است.

۲۰- مؤثرترین راه ایجاد انگیزش برای یادگیری از نظر «آزوئل» کدام است؟

- (۱) به جنبه‌های عاطفی یادگیری تأکید شود، نه جنبه‌های شناختی.
- (۲) جنبه‌های عاطفی و شناختی به طور یکسان مورد توجه قرار گیرد.
- (۳) جنبه‌های شناختی جدا از جنبه‌های عاطفی مورد توجه قرار گیرد.
- (۴) به جنبه‌های شناختی یادگیری تأکید شود، نه جنبه‌های عاطفی.

۲۱- اصطلاح «جبر دو جانبه» مربوط به کدام یک از نظریه‌های یادگیری است؟

- (۱) یادگیری شناختی
- (۲) یادگیری اجتماعی
- (۳) یادگیری رفتاری
- (۴) یادگیری رفتاری - انسانی

۲۲- به نظر طرفداران یادگیری اجتماعی مهم‌ترین یادگیری انسان یادگیری است.

- (۱) شناختی
- (۲) مشاهده‌ای
- (۳) نهفته
- (۴) عینی

۲۳- مینا برای اینکه عادت سر یخچال رفتن خود که در طول روز بارها تکرار می‌شود را کنترل کند، هر زمانی که از جایش بلند می‌شود تا سر یخچال برود، علامتی را روی کاغذ می‌گذارد. این موردی از چیست؟

- (۱) تقویت شخصی
- (۲) نظارت شخصی
- (۳) آموزش شخصی
- (۴) تنبیه شخصی

۲۴- علی می‌بیند دوستانش مقررات مدرسه را زیر پا می‌گذارند و هیچ اتفاقی نمی‌افتد، دفعه‌ی بعد او نیز به آنها می‌پیوندد. این امر نمونه‌ای از کدام تأثیر یادگیری از راه مشاهده است؟

- (۱) آموزش رفتارها و مهارت‌های تازه
- (۲) تشویق و ترغیب رفتارهای قبلاً آموخته شده
- (۳) ضعیف کردن اثر بازداری‌ها
- (۴) ایجاد پاسخ هیجانی

۲۵- معلم فیزیک بعد از توضیح دادن یک آزمایش، از بچه‌ها می‌خواهد که آن را به صورت عملی و به درستی انجام دهند، کدام یک از مراحل یادگیری مشاهده‌ای مورد تأکید این معلم است؟

- (۱) توجه
- (۲) باز آفرینی
- (۳) به یاد سپاری
- (۴) انگیزشی

فصل هفتم

« نظریه‌های یادگیری شناختی (خبرپردازی، نظام یاد) »

تست‌های تألیفی فصل هفتم

کدام یک از ارقام زیر گنجایش حافظه‌ی کوتاه‌مدت را بهتر نشان می‌دهد؟

- (۱) ۳ (۲) ۵ (۳) ۷ (۴) ۹

پاسخ: گزینه «۳» گنجایش این حافظه برای بزرگسالان ۷±۲ ماده اطلاعاتی است که به صورت متغیر بین ۵ تا ۹ ماده اطلاعاتی برای افراد مختلف، متفاوت است.

کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) حافظه بلند مدت به عنوان حافظه هوشیار شناخته می‌شود.
 (۲) معمولاً اطلاعات از دو منبع وارد حافظه کوتاه‌مدت می‌شوند: حافظه فعال و حافظه دراز مدت.
 (۳) گنجایش حافظه حسی و بلند مدت نامحدود است.
 (۴) با روش تقطیع می‌توان گنجایش حافظه کوتاه‌مدت را افزایش داد.

پاسخ: گزینه «۴» حافظه کوتاه‌مدت به عنوان حافظه هوشیار شناخته شده است و گنجایش آن محدود است.

کدام یک از انواع حافظه خاطره‌ی تجربه‌های شخصی است؟

- (۱) رویدادی (۲) معنایی (۳) عملی (۴) کوتاه‌مدت

پاسخ: گزینه «۱» حافظه‌ی رویدادی به عنوان حافظه خاطره‌ی تجربه‌های شخصی است.

کدام یک اگر کسی مدتی عملی را انجام نداده باشد ولی دوباره ریزه‌کاری‌های آن عمل بعد از مدت‌ها به یادش آید، این نمونه‌ای از حافظه است.

- (۱) معنایی (۲) رمزی (۳) روندی (۴) درازمدت

پاسخ: گزینه «۳» حافظه روندی همان حافظه‌ی مهارت‌هاست.

کدام یک از گزینه‌های مهم‌ترین ویژگی‌های رویکرد خبرپردازی از نظر سیگلر محسوب نمی‌شود؟

- (۱) تفکر (۲) سازوکارهای تغییر (۳) خودتغییری (۴) فراشناخت

پاسخ: گزینه «۴»

مثال ۶: طبق کدام مورد، گذر زمان مهم‌ترین علت فراموشی اطلاعات است؟

- (۱) درنگ حافظه (۲) فراموشی وابسته به نشانه (۳) تداخل (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۱»

مثال ۷: دلیل عمده‌ی فراموشی اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت چیست؟

- (۱) بی‌توجهی (۲) حذف خود به خودی (۳) پر شدن حافظه (۴) گزینه ۲ و ۳

پاسخ: گزینه «۴» گنجایش حافظه کوتاه‌مدت محدود است و به همین علت مرتب پر و خالی می‌شود و اطلاعات جدید جایگزین اطلاعات قبلی می‌شود.

کج مثال ۸: واپس زدن به چه معناست؟

- (۱) تمایلات خوشایند را دنبال کردن
- (۳) حافظه را بر اساس تمایلات ساختن

- (۲) خاطرات خردسالی را فراموش کردن
- (۴) خاطرات ناگوار را از آگاهی بیرون راندن

پاسخ: گزینه «۴» ناتوانی انسان در یادآوری رویدادهای ناخوشایند را واپس زدن گویند.

کج مثال ۹: منع قبلی عبارت است از مزاحمت

(۱) یادگیری‌های بعدی در قبلی

(۲) هر یادگیری در یادگیری دیگر

(۳) یادگیری‌های قبلی در بعدی

(۴) یادگیری زبان دوم در یادگیری زبان اول

پاسخ: گزینه «۳» گاهی اطلاعات قبلاً آموخته شده سبب می‌شوند که ما نتوانیم اطلاعات تازه یاد گرفته شده را به یاد آوریم که به آن منع قبلی گویند.

کج مثال ۱۰: اطلاعات وارد شده به کدام حافظه در طول زمان، از شکل واقعی خود منحرف می‌شود؟

- (۱) حافظه حسی
- (۲) حافظه بلندمدت
- (۳) حافظه کوتاه‌مدت
- (۴) حافظه بینایی

پاسخ: گزینه «۲» اطلاعات در حافظه بلندمدت چون برای همیشه می‌ماند، به مرور که تکرار می‌شود، فرد آنها را ناخواسته تغییر می‌دهد. مانند خاطرات ۲۰ سال گذشته یک فرد که به مرور تغییر می‌کند و شکل جدیدی به خود می‌گیرد.

کج مثال ۱۱: چه وقت می‌گوییم مطلبی را یاد گرفته‌ایم؟ زمانی که آن را

(۱) به حافظه حسی می‌سپاریم.

(۲) به صورت معنی‌دار درمی‌آوریم.

(۳) وارد حافظه کوتاه‌مدت کنیم.

(۴) به حافظه دراز مدت انتقال می‌دهیم.

پاسخ: گزینه «۴» زمانی که گیرنده‌های حسی یادگیرنده، اطلاعات را از محیط می‌گیرند و با دقت و توجه کردن به بعضی از اطلاعات رسیده، آنها را وارد حافظه کوتاه‌مدت می‌کنند و با تکرار و مرور کردن و سازماندهی آن اطلاعات، آنها را وارد حافظه بلندمدت می‌کنند. یادگیری صورت گرفته است.

آزمون فصل هفتم

۱- مهم‌ترین عامل فراموشی اطلاعات از حافظه حسی چیست؟

- (۱) تداخل (۲) خاموشی (۳) محو اثر (۴) هیجان

۲- برای جلوگیری از فراموشی اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت، کدام اقدام مفید است؟

- (۱) تکرار مرتب اطلاعات (۲) کسب اطلاعات جدید (۳) محدود کردن اطلاعات (۴) جایگزین کردن اطلاعات

۳- با استفاده از روش «تقطیع» ظرفیت کدام حافظه افزایش می‌یابد؟

- (۱) آنی (۲) حسی (۳) دراز مدت (۴) کوتاه‌مدت

۴- عملکردی که با دانش روندی هدایت می‌شود، دارای کدام ویژگی زیر است؟

- (۱) خودکاری (۲) کنترل هشیارانه (۳) بار زیاد حافظه (۴) اشتباه زیاد

۵- کودکی که سه‌چرخه‌سواری را آموخته است و حالا می‌تواند به راحتی دوچرخه‌سواری کند، از کدام حافظه خود استفاده کرده است؟

- (۱) رمزی (۲) معنایی (۳) روندی (۴) کوتاه‌مدت

۶- تغییر شکل دادن اطلاعات جدید برای جایگزینی آنها در حافظه چه نام دارد؟

- (۱) پردازش (۲) رمزگردانی (۳) سازماندهی (۴) ذخیره‌سازی

۷- کدام یک از حافظه‌های زیر به عنوان حافظه هشیار آدمی محسوب می‌شوند؟

- (۱) حافظه معنایی (۲) حافظه روندی (۳) حافظه رویدادی (۴) حافظه فعال

۸- اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت برای حداکثر چند ثانیه باقی می‌ماند؟

- (۱) ۳۵ (۲) ۳۰ (۳) ۱۵ (۴) ۲۵

۹- در حافظه حسی، اطلاعات به کدام صورت ذخیره می‌شوند؟

- (۱) رمز دیداری (۲) رمز شنیداری (۳) رمز محرک (۴) رمز معنایی

۱۰- نظریه خبرپردازی بیشتر بر کدام قسمت تعریف یادگیری تأکید می‌کند؟

- (۱) رفتار بالقوه (۲) اخذ تجربه (۳) تمرین و تکرار (۴) نسبتاً پایدار

فصل هشتم

« نظریه یادگیری سازندگی »

تست‌های تألیفی فصل هشتم

کج مثال ۱: روش‌های پژوهش اثبات‌گرایی و پسااثبات‌گرایی به ترتیب کدام‌اند؟

- (۱) کمی - کمی (۲) کمی - کیفی (۳) کیفی - کیفی (۴) کیفی - کمی

پاسخ: گزینه «۲» روش پژوهش‌های اثبات‌گرایی، کمی و روش پژوهش‌های پسااثبات‌گرایی کیفی است.

کج مثال ۲: در نظریه سازنده‌گرایی درون‌زاد کدام عامل نقش مؤثری در ساختن دانش ندارد؟

- (۱) جذب (۲) محیط (۳) انطباق (۴) سازمان

پاسخ: گزینه «۲» سازنده‌گرایی روان‌شناختی ریشه در اندیشه‌های پیازه دارد و طبق آن، دانش از راه فرآیندهای جذب، انطباق و سازمان ساخته می‌شود ولی اطلاعات محیط در ساختن دانش نقشی ندارد.

کج مثال ۳: کدام یک از نظریه‌های سازنده‌گرایی معتقد به شناخت موقعیتی و یادگیری موقعیتی است؟

- (۱) سازنده‌گرایی رادیکال (۲) سازنده‌گرایی روان‌شناختی (۳) سازنده‌گرایی اجتماعی (۴) سازنده‌گرایی درون‌زاد

پاسخ: گزینه «۳» منظور از سازنده‌گرایی اجتماعی این است که یادگیرندگان، از راه درگیری با تکالیف و مسائل واقعی و اصیل و ضمن همکاری با افراد دارای مهارت بیشتر به یادگیری بپردازند.

کج مثال ۴: بر این باورند که به غیر از جهان ذهنی فرد، هیچ جهان دیگری وجود ندارد.

- (۱) سازنده‌گرایان رادیکالی (۲) سازنده‌گرایان (۳) شناخت‌گرایان (۴) رفتارگرایان

پاسخ: گزینه «۱» افراطی‌ترین نظریه سازنده‌گرایی از جهت تأکید بر نقش یادگیرنده در ساختن دانش، سازنده‌گرایی رادیکال است.

کج مثال ۵: منظور از اثر زیگاریک چیست؟

- (۱) آموزش از بالا به پایین است.
 (۲) نوعی نظارت شخصی است، برای آنکه دانش‌آموز اطمینان پیدا کند که به سوی هدف پیش می‌رود.
 (۳) یعنی استفاده از فعالیت‌هایی اصیل برای یادگیری
 (۴) تکالیف ناقص بهتر از تکالیف کامل و به مدت طولانی‌تری در حافظه می‌مانند.

پاسخ: گزینه «۴»

کج مثال ۶: منظور از شاگرد شناختی چیست؟

- (۱) کار کردن یادگیرنده با دانش آموز هم‌تراز خود
 (۲) کار کردن یادگیرنده غیر ماهر در کنار یک یادگیرنده ماهرتر از او
 (۳) یادگیرنده خود به تنهایی به یادگیری می‌پردازد و از معلم خود راهنمایی می‌گیرد.
 (۴) یعنی شناخت یادگیرنده از لحاظ عاطفی و ایجاد انگیزه در او

پاسخ: گزینه «۲» منظور از شاگردی شناختی این است که یادگیرندگان، از راه درگیری با تکالیف و مسائل واقعی و اصیل و ضمن همکاری با افراد دارای مهارت بیشتر، به یادگیری بپردازند.

آزمون فصل هشتم

کله ۱- نقش یادگیرنده در نظریه سازنده گرای کدام است؟

- (۱) دریافت کننده منفعل (۲) پردازش کننده فعال (۳) سازنده‌ی فعال (۴) گوش دهنده فعال

کله ۲- کدام نظریه سازنده گرای به واقعیت عینی خارج از ذهن باور دارد، اما می‌گوید یادگیرنده آن را در ذهن خود بازسازی می‌کند؟

- (۱) روان‌شناختی (۲) اجتماعی (۳) برون زاد (۴) رادیکال

کله ۳- کدام یک از نظریه‌های زیر وابسته به رویکرد سازنده گرای نیست؟

- (۱) روان‌شناسی گشتالت (۲) نظریه پیازه (۳) رفتارگرایی (۴) نظریه برونر

کله ۴- مشارکت پیرامونی روا با کدام اصطلاح زیر هم معنا است؟

- (۱) شاگردی شناختی (۲) آموزش بالا به پایین (۳) خود نظم دهی (۴) خودکار آمدی

کله ۵- عینیت گرای، فلسفه زیربنایی کدام یک از نظریه‌های زیر است؟

- (۱) رفتارگرایی - سازنده‌گرای (۲) سازنده‌گرای - شناخت‌گرای (۳) خبرپردازی - شناخت‌گرای (۴) رفتارگرایی - خبرپردازی

کله ۶- سازنده گرای دیالکتیکی ریشه در اندیشه‌های کدام روان‌شناس دارد؟

- (۱) ویگوتسکی (۲) برونر (۳) پیازه (۴) بندورا

کله ۷- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) پیروان نظریه‌ی سازندگی بیشتر به فرآورده تفکر اهمیت می‌دهند، تا فرآیند تفکر
 (۲) روش آموزش نظریه سازنده‌گرای شاگرد محوری است.
 (۳) طبق نظریه سازنده‌گرای، مسائل توسط هیچ یادگیرنده‌ای به تنهایی قابل حل نیست.
 (۴) پیروان نظریه سازندگی معتقدند که برای یادگیری باید یادگیرندگان را در برابر موقعیت‌های پیچیده و دشوار قرار داد.

کله ۸- طبق کدام نظریه سازنده گرای دانش تازه از ساخت‌های ذهنی ایجاد می‌شوند نه از محیط؟

- (۱) سازنده‌گرای درون زاد (۲) سازنده‌گرای دیالکتیکی (۳) سازنده‌گرای روان‌شناختی (۴) گزینه‌های ۱ و ۳

کله ۹- نقش معلم در نظریه سازنده گرای چیست؟

- (۱) توزیع کننده دانش (۲) تسهیل کننده دانش (۳) انتقال دهنده دانش (۴) الگو دهنده

کله ۱۰- کدام یک از رویکردهای آموزشی سازنده‌گرای اجتماعی بر رشد سوادآموزی و زیست‌شناسی تأکید داشت؟

- (۱) پرورش جامعه یادگیرندگان (۲) بزرگسالان به عنوان الگوهای نقشی (۳) یادگیری مشارکت (۴) کارآموزی شناختی

فصل نهم

« انگیزش در یادگیری »

تست‌های تألیفی فصل نهم

کلمه مثال ۱: به نیروی ایجاد کننده، نگهدارنده و هدایت کننده رفتار گفته می‌شود.

- (۱) انگیزه (۲) انگیزش (۳) سایق (۴) غریزه

پاسخ: گزینه «۲» انگیزش به عامل کلی مولد رفتار گفته می‌شود.

کلمه مثال ۲: در کدام یک از گزینه‌های زیر سخنی از کمبود و کاستی نیست؟

- (۱) نیاز به عزت نفس یا احترام به خود (۲) نیاز به امنیت (۳) نیاز به عشق و تعلق (۴) نیاز به خودشکوفایی

پاسخ: گزینه «۴» بر خلاف نیازهای کاستی که از محرومیت انسان سرچشمه می‌گیرند، فرایندها نیرویشان را از میل آدمی به رشد و بالندگی کسب می‌کنند. فرایندها به نیازهای مربوط به خودشکوفایی یا تحقق خویش‌معروف‌اند.

کلمه مثال ۳: افرادی که دارای انگیزه هستند از تکالیف چالش برانگیز می‌گریزند.

- (۱) خودشکوفایی (۲) اجتناب از شکست (۳) پیشرفت (۴) اسناد

پاسخ: گزینه «۲» انگیزه‌ی اجتناب از شکست به گرایش فرد برای دور شدن از شرمساری و شکست گفته می‌شود.

کلمه مثال ۴: در رویکرد شناختی انگیزش، کدام عامل نقش مهم‌تری را ایفا می‌کند؟

- (۱) انگیزش درونی (۲) انگیزش بیرونی (۳) مشوق‌ها (۴) گزینه‌های ۱ و ۳

پاسخ: گزینه «۱» برای شناخت گرایان، انگیزش درونی مهم‌تر از انگیزش بیرونی است.

کلمه مثال ۵: کدام یک از عوامل زیر به عنوان تعیین کننده پیامدهای عاطفی موفقیت و شکست در یادگیرندگان مطرح است؟

- (۱) نسبت دادن‌های علی (۲) توانایی ذاتی (۳) کوشش و تلاش یادگیرنده (۴) مفهوم خودکارآمدی

پاسخ: گزینه «۱» علت‌هایی که افراد برای شکست‌ها و موفقیت‌هایشان برمی‌گزینند، دارای سه بعد مکان کنترل، وضعیت پایداری و کنترل‌پذیری است که این عوامل به عنوان تعیین کننده پیامدهای عاطفی موفقیت و شکست مطرح هستند.

کلمه مثال ۶: دانش‌آموخته دانشگاه، پس از آنکه شغل مورد نظر خود را یافت، برای توجیه این توفیق چنین گفت: «بخت یاور من شد تا توانستم این کار را پیدا کنم.» وی از کدام یک از اسنادهای زیر بهره گرفته است؟

- (۱) بیرونی - پایدار (۲) بیرونی - ناپایدار (۳) درونی - پایدار (۴) درونی - ناپایدار

پاسخ: گزینه «۲» بخت، یک عامل بیرونی و ناپایدار است.

کلمه مثال ۷: طبق نظریه نسبت دادن انگیزش، پیامدهای مثبت رفتار که به علت‌های درونی، از قبیل توانایی و سعی و کوشش نسبت داده می‌شود، منجر به احساس می‌شود.

- (۱) توانایی (۲) غرور (۳) موفقیت (۴) قدرشناسی

پاسخ: گزینه «۲» علت‌هایی که قابل کنترل‌اند، در صورت موفقیت، احساس شایستگی و اعتماد در فرد ایجاد می‌کنند و در صورت شکست، احساس گناه ایجاد می‌کنند.

کلمه مثال ۸: در نظریه انگیزشی نسبت دادن (اسناد)، منبع علیت در درجه اول با رابطه دارد.

- (۱) احترام به خود (۲) مفهوم خود (۳) خودکارآمدی (۴) تحقق خود

پاسخ: گزینه «۲» در نظریه انگیزشی نسبت دادن، افراد از لحاظ اعتقاد به مکان کنترل به دو دسته تقسیم می‌شوند؛ گروهی که موفقیت و شکست‌های خود را به شخص خود نسبت می‌دهند و گروهی که موفقیت‌ها و شکست‌های خود را به عوامل محیطی بیرون از خود نسبت می‌دهند.

کدام عبارت در مورد درماندگی آموخته‌شده صحیح نیست؟

- (۱) نشان‌دهنده منفی‌ترین حالت مفهوم خود است.
 - (۲) افرادی که به این حالت دچار هستند، کوشش را با پیشرفت مرتبط نمی‌دانند.
 - (۳) فرد رویدادها را در کنترل خود نمی‌داند.
 - (۴) رفتار و نتیجه رفتار مستقل از هم نیستند.
- پاسخ: گزینه «۴» این یادگیرندگان باور دارند که هر کاری بکنند، به موفقیت نمی‌رسند.

آزمون فصل نهم

کدام منظور از انگیزش شایستگی چیست؟

- (۱) منظور این است که مردم برانگیخته می‌شوند تا نیازهای زیستی خود را به طور شایسته ارضا کنند.
- (۲) نوعی انگیزش بیرونی است که به وسیله عوامل خارجی و افراد دیگر در فرد ایجاد می‌شود.
- (۳) همان نیاز به عزت نفس یا احترام به خود است.
- (۴) یعنی افراد برانگیخته می‌شوند تا با محیط خود به طور مؤثر به تعامل بپردازند.

مهم‌ترین نیازهای انسان کدام است؟

- (۱) نیاز به امنیت
- (۲) نیاز به عشق و تعلق
- (۳) نیازهای جسمی
- (۴) نیاز به عزت نفس

نیاز به عزت نفس جزء کدام یک از نیازها محسوب می‌شود؟

- (۱) نیازهای اساسی
- (۲) نیازهای خودشکوفایی
- (۳) فرا نیازها
- (۴) گزینه‌های ۲ و ۳

نیاز پیوستگی در کدام یک از رویکردهای زیر قرار دارد؟

- (۱) رویکرد شناختی
- (۲) رویکرد انسان‌گرایی
- (۳) رویکرد اجتماعی - فرهنگی
- (۴) انتظار ضرب در ارزش

ارزش \times انتظار معادل کدام یک از مفاهیم زیر است؟

- (۱) نیاز به پیشرفت
- (۲) خودکارآمدی
- (۳) انگیزش شایستگی
- (۴) خودآگاهی

کدام یک از تکالیف زیر مورد علاقه افراد دارای انگیزه پیشرفت سطح بالا است؟

- (۱) تکالیف چالش‌انگیز
- (۲) تکالیف دشوار
- (۳) تکالیف آسان
- (۴) تکالیف بسیار دشوار

تفاوت مهم میان افراد دارای انگیزه پیشرفت و افراد دارای انگیزه اجتناب از شکست، کدام است؟

- (۱) توانایی
- (۲) پشتکار
- (۳) انگیزه
- (۴) هدفمندی

کدام مفهوم نظریه‌ی مازلو نیاز انسان برای یک محیط پایدار و قابل پیش‌بینی را نشان می‌دهد؟

- (۱) نیازهای فیزیولوژیکی
- (۲) نیازهای ایمنی
- (۳) نیازهای زیستی
- (۴) نیاز به عزت نفس

کدام بعد نسبت دادن به انتظارات یادگیرنده برای عمل کردن در آینده بیشتر وابسته است؟

- (۱) منبع کنترل
- (۲) کنترل‌پذیری
- (۳) وضعیت پایداری
- (۴) مکان کنترل

وقایع شدن در صندلی برای اجتناب از دیده شدن توسط معلم جزء کدام راهبرد برای اجتناب از شکست است؟

- (۱) غیرعملکردی
- (۲) تظاهر به تلاش
- (۳) مسامحه
- (۴) عدم رودررویی

فصل دهم

« سبک‌های یادگیری و تفکر »

تست‌های تألیفی فصل دهم

کلمه مثال ۱: کدام عبارت در تعریف سبک شناختی صحیح است؟

۱) به عنوان روشی که یادگیرنده در یادگیری خود، آن را به روش‌های دیگر ترجیح می‌دهد.

۲) دربرگیرنده ویژگی‌های شخصیتی و هیجانی یادگیرنده است.

۳) به عنوان روشی مطرح است که یادگیرنده به کمک آن اطلاعات را پردازش می‌کند.

۴) دربرگیرنده واکنش فرد به محیط فیزیکی مؤثر بر یادگیری یادگیرنده است.

پاسخ: گزینه «۳» سبک شناختی به عنوان یکی از اجزای مهم سبک یادگیری به حساب می‌آید و به عنوان روشی مطرح است که یادگیرنده به کمک آن، اطلاعات را پردازش می‌کند.

کلمه مثال ۲: معلمان در کدام یک از سبک‌های یادگیری زیر موقعیت‌های آموزشی غیر شخصی یا به اصطلاح خشک را بیشتر ترجیح می‌دهند؟

۱) سبک نایسته به زمینه

۲) سبک وابسته به زمینه

۳) سبک تکانشی

۴) سبک تأملی

پاسخ: گزینه «۱» معلمان نایسته به زمینه یا فارغ از زمینه، موقعیت‌های آموزشی غیر شخصی یا به اصطلاح خشک را بیشتر ترجیح می‌دهند و غالباً بر جنبه‌های شناختی و نظری آموزش تأکید می‌کنند.

کلمه مثال ۳: کدام یک از سبک‌های یادگیری زیر بر سرعت عملکرد یادگیرنده در حل مسائل تأکید می‌کند؟

۱) تأملی

۲) تکانشی

۳) وابسته به زمینه

۴) نایسته به زمینه

پاسخ: گزینه «۲» یادگیرندگان تکانشی سریع کار می‌کنند، اما اشتباهات زیادی مرتکب می‌شوند.

کلمه مثال ۴: سبک یادگیری واگرا شامل کدام یک از شیوه‌های یادگیری است؟

۱) مفهوم‌سازی انتزاعی و مشاهده تأملی

۲) تجربه عینی و آزمایشگری فعال

۳) مفهوم‌سازی انتزاعی و آزمایشگری فعال

۴) تجربه عینی و مشاهده تأملی

پاسخ: گزینه «۴» افراد دارای این سبک یادگیری موقعیت‌های عینی را از زوایای مختلف می‌بینند.

کلمه مثال ۵: افراد در این سبک تفکر به تحلیل و ارزیابی اندیشه‌ها و امور می‌پردازند؟

۱) سبک تفکر اجرایی

۲) سبک تفکر قضایی

۳) سبک تفکر قانون‌گذارانه

۴) سبک تفکر محافظه‌کارانه

پاسخ: گزینه «۲» افراد دارای سبک تفکر قضایی به داوری درباره‌ی امور و ارزشیابی مسائل گوناگون علاقه‌مندند.

کلمه مثال ۶: کدام یک از سبک‌های تفکر زیر با خلاقیت همبستگی مثبت دارد؟

۱) تفکر قانون‌گذارانه

۲) تفکر اجرایی

۳) تفکر قضایی

۴) تفکر آزادمنشانه

پاسخ: گزینه «۱» سبک تفکر قانون‌گذارانه با خلاقیت همبستگی مثبت دارد.

آزمون فصل دهم

۱- ابزار سنجش سبک‌های وابسته به زمینه و وابسته به زمینه، کدام یک از آزمون‌های زیر است؟

- (۱) آزمون همتایابی شکل‌های آشنا
(۲) سپاه رویکرد و مهارت‌های مطالعه
(۳) آزمون شکل‌های نهفته
(۴) شاخص سبک‌های یادگیری

۲- متغیر روان‌شناسی سبک یادگیری دربرگیرنده کدام یک از موارد زیر است؟

- (۱) پردازش کلی - تحلیلی
(۲) پردازش ادراکی
(۳) انگیزش
(۴) طرح

۳- سبک‌های یادگیری همگرا با کدام یک از گزینه‌های زیر رابطه‌ی قوی‌تری دارند؟

- (۱) استدلال غیر کلامی
(۲) طبیعت‌گرایی
(۳) استدلال کلامی
(۴) موسیقایی

۴- کدام یک از سبک‌های تفکر زیر با خلاقیت همبستگی مثبت دارد؟

- (۱) سبک تفکر محافظه‌کارانه
(۲) سبک تفکر آزادمنشانه
(۳) سبک تفکر اجرایی
(۴) سبک تفکر قضایی

۵- کدام یک از عبارات‌های زیر صحیح است؟

- (۱) ترجیح یادگیری همان سبک یادگیری است.
(۲) یادگیرندگان فارغ از زمینه دارای انگیزه بیرونی هستند.
(۳) سبک انطباق‌یابنده از اجتماع دو شیوه‌ی یادگیری تجربیه‌ی عینی و مشاهده‌ی تأملی ایجاد می‌شود.
(۴) یادگیرنده باید در موقعیت‌های مختلف از سبک‌های یادگیری متناسب با موقعیت مورد نظر استفاده کند.

۶- کدام یک از خصوصیات زیر مربوط به سبک یادگیری جذب‌کننده است؟

- (۱) در امور هنری متخصص هستند.
(۲) غیر هیجانی هستند و ترجیح می‌دهند با اشیا کار کنند، تا با آدم‌ها.
(۳) در استدلال استقرایی بسیار قوی هستند.
(۴) به سرعت می‌توانند خود را با امور فوری و فوری وفق دهند.

۷- چگونگی برخورد یادگیرندگان با مطالبی که می‌خواهند یاد بگیرند، مربوط به کدام سبک یادگیری است؟

- (۱) سبک‌های حسی و شهودی
(۲) سبک‌های محیطی
(۳) سبک‌های عمقی و سطحی
(۴) سبک‌های مرحله‌ای - کلی

۸- استعاره «خودحکومتی ذهنی» در دسته‌بندی سبک‌های تفکر مربوط به کدام نظریه پرداز است؟

- (۱) استرنبرگ
(۲) کلب
(۳) هونی
(۴) مومفرد

۹- سبک‌های متفکر و نظریه‌پرداز چه نامیده می‌شوند؟

- (۱) انجام‌دهنده
(۲) اندیشه‌ورز
(۳) عمل‌گرا
(۴) فعال

۱۰- به افراد دارای سبک وابسته به زمینه و به افراد دارای سبک نامبسته به زمینه گویند.

- (۱) کلی نگر - کلی نگر
(۲) تحلیلی نگر - تحلیلی نگر
(۳) کلی نگر - تحلیلی نگر
(۴) تحلیلی نگر - کلی نگر

فصل یازدهم

« راهبردهای یادگیری و مطالعه، شناخت و فراشناخت »

تست‌های تألیفی فصل یازدهم

کج مثال ۱: کدام یک از موارد زیر تعریف «فراشناخت» است؟

- (۱) آگاهی قبلی از آنچه یاد گرفته خواهد شد.
 (۲) آگاهی فرد از روش یادگیری خود
 (۳) شناخت کامل مطالب قبلاً آموخته شده
 (۴) شناخت شباهت‌های بین مطلب جدید و مطلب قبلی
- پاسخ: گزینه «۲» فراشناخت، یعنی اطلاعات و دانش فرد در مورد چگونگی یادگیری خودش.

کج مثال ۲: نخستین بار چه کسی مفهوم یادگرفتن یادگیری را مطرح ساخت؟

- (۱) هری هارلو
 (۲) بی.اف اسکینر
 (۳) ژان پیاژه
 (۴) ویلیام جیمز
- پاسخ: گزینه «۱» نخستین بار هارلو، مفهوم یادگرفتن یادگیری را در یک رشته آزمایش که با میمون‌ها انجام داد، مطرح ساخت.

کج مثال ۳: کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) فرایادگیری شامل عواطف، روابط اجتماعی و بافت یادگیری است.
 (۲) فراشناخت یعنی تسلط یادگیرندگان در مورد آنچه در حال یادگیری‌اش هستند.
 (۳) فرایادگیری، کلی‌تر از فراشناخت است.
 (۴) فراشناخت شامل دانش و کنترل است.
- پاسخ: گزینه «۲» فرایادگیری، کلی‌تر از فراشناخت است و به تسلط یادگیرندگان بر آنچه در حال یادگیری‌اش هستند، گفته می‌شود.

کج مثال ۴: در آموزش و پرورش کلمات زبان‌های خارجی کدام یک از انواع تدابیر «یادیار» مؤثرتر است؟

- (۱) کلمه کلیدی
 (۲) ترتیب کلمات
 (۳) سازماندهی کلمات
 (۴) تصویرسازی کلمات
- پاسخ: گزینه «۱» در روش کلمه کلیدی، برای یادگیری کلمه‌ی بیگانه ابتدا یک کلمه‌ی آشنا و ترجیحاً یک کلمه عینی (غیر انتزاعی) انتخاب می‌شود. در مرحله دوم، با استفاده از یک تصویر ذهنی یا یک جمله، معنی کلمه بیگانه با کلمه یا تصویر آشنا تداعی می‌شود.

کج مثال ۵: راهبردهای شناختی شامل:

- (۱) تکرار یا مرور، نظارت و ارزشیابی و سازماندهی
 (۲) تکرار یا مرور، سازماندهی، نظم‌دهی
 (۳) سازماندهی، تکرار و مرور، بسط و گسترش معنایی
 (۴) بسط و گسترش معنایی، تکرار یا مرور و برنامه‌ریزی
- پاسخ: گزینه «۳» راهبردهای شناختی، اقدام‌هایی هستند که به ما کمک می‌کنند تا اطلاعات تازه را برای پیوند دادن و ترکیب کردن با اطلاعات قبلاً آموخته‌شده و ذخیره‌سازی آنها در حافظه درازمدت، آماده کنیم.

کج مثال ۶: کدام یک از گزینه‌های زیر از راهبردهای تکرار موضوعات ساده و غیر معنی‌دار است؟

- (۱) برجسته‌سازی بعضی از قسمت‌های کتاب
 (۲) خط کشیدن زیر مطالب مهم
 (۳) استفاده از تدابیر یادیار
 (۴) انتخاب نکات مهم و کلیدی
- پاسخ: گزینه «۳» تکرار اصطلاحات مهم و کلیدی، از رو خواندن مکرر و استفاده از تدابیر یادیار (آهنگ، قافیه و تصویر) از راهبردهای تکرار موضوعات ساده است.

کج مثال ۷: مهم‌ترین راهبرد شناختی برای یادگیری، راهبرد است.

- (۱) برنامه‌ریزی
 (۲) بسط معنایی
 (۳) تکرار و مرور
 (۴) سازماندهی
- پاسخ: گزینه «۴» سازماندهی، راهبردی است که یادگیرنده به وسیله آن، مطالبی که قصد یادگیری آن را دارد، سازماندهی و چارچوب‌بندی می‌کند.

کج مثال ۸: راهبردهای فراشناختی شامل:

- (۱) بسط معنایی - نظارت و ارزشیابی - نظم‌دهی
(۳) برنامه‌ریزی - نظارت و ارزشیابی - سازماندهی

- (۲) برنامه‌ریزی - نظم‌دهی - سازماندهی
(۴) برنامه‌ریزی - نظارت و ارزشیابی - نظم‌دهی

پاسخ: گزینه «۴» راهبردهای فراشناختی عبارت‌اند از: برنامه‌ریزی، نظارت و ارزشیابی، نظم‌دهی.

کج مثال ۹: کدام یک از روش‌های مطالعه زیر برای متن‌های ادبی قابل استفاده است؟

- (۱) روش مردر (۲) روش پس‌ختم (۳) روش کاپس (۴) مرور کردن

پاسخ: گزینه «۳» روش کاپس یا (CAPS) برای خواندن متن‌های ادبی به کار می‌رود.

کج مثال ۱۰: در روش یادگیرندگان به صورت دو نفری با هم کار می‌کنند و به نوبت، خلاصه‌ی مطالبی را که می‌خوانند برای هم می‌گویند.

- (۱) روش آموزش همشاگردی (۲) روش متقابل (۳) روش مطالعه مشارکتی (۴) روش پرسیدن دوجانبه

پاسخ: گزینه «۳» روش مطالعه مشارکتی، یک روش یادگیری است که در آن دو دانش‌آموز به نوبت، مطالب را خلاصه می‌کنند و آن خلاصه را نقد می‌کنند.

کج مثال ۱۱: کدام یک از روش‌های آموزشی زیر بیشترین تأثیر را از اندیشه‌های ویگوتسکی گرفته است؟

- (۱) پس‌ختم (۲) مردر (۳) مطالعه مشارکتی (۴) آموزش دوجانبه

پاسخ: گزینه «۴» روش آموزشی دوجانبه (آموزش متقابل) مستقیماً از اندیشه‌های ویگوتسکی مشتق است.

آزمون فصل یازدهم

کدام ۱- دانش فراشناختی شامل کدام یک از گزینه‌های زیر است؟

- (۱) دانش مربوط به هدف‌های آموزشی - دانش مربوط به موضوع یادگیری - دانش مربوط به راهبردهای یادگیری
- (۲) دانش مربوط به آموزش‌دهنده - دانش مربوط به یادگیرنده - دانش مربوط به موضوع یادگیری
- (۳) دانش مربوط به خود یادگیرنده - دانش مربوط به موضوع یادگیری - دانش مربوط به راهبردهای یادگیری
- (۴) دانش مربوط به هدف‌های آموزشی - دانش مربوط به یادگیرنده - دانش مربوط به موضوع یادگیری

کدام ۲- کدام یک از روش‌های آموزشی زیر بیشتر از بقیه، از اندیشه‌های ویگوتسکی تأثیر پذیرفته است؟

- (۱) پس‌ختم (۲) مردر (۳) مطالعه مشارکتی (۴) آموزش دو جانبه

کدام ۳- روش پس‌ختم بر کدام اصل یا اصول بهسازی حافظه استوار است؟

- (۱) بسط معنایی (۲) تمرین بازیابی (۳) سازماندهی (۴) همه گزینه‌ها

کدام ۴- دانستن در باره دانستن چه نام دارد؟

- (۱) شناخت (۲) فراشناخت (۳) آگاهی (۴) خودآگاهی

کدام ۵- بهترین و کامل‌ترین نوع راهبرد یادگیری کدام است؟

- (۱) سازماندهی (۲) تصویرسازی ذهنی (۳) قیاس‌گری (۴) خلاصه کردن

کدام ۶- نقشه مفهومی جزء کدام یک از راهبردهای یادگیری است؟

- (۱) قیاس‌گری (۲) سازماندهی (۳) بسط و گسترش معنایی (۴) روش مکان‌ها

کدام ۷- راهبرد سرواژه برای چه نوع تکالیفی استفاده می‌شود؟

- (۱) تکالیف پیچیده (۲) موضوع‌های مفهومی (۳) تکالیف ساده و پایه (۴) موضوع‌های عینی

کدام ۸- برنامه‌ریزی جزء کدام راهبردهای زیر است؟

- (۱) شناختی (۲) تفکر (۳) مرور کردن (۴) فراشناختی

کدام ۹- کدام عبارت در مورد روش مطالعه مشارکتی صحیح است؟

- (۱) مطالعه دسته‌جمعی چند نفر از دانش‌آموزان
- (۲) معلم و چند نفر از دانش‌آموزان با یکدیگر همکاری می‌کنند.
- (۳) در این نوع مطالعه، یادگیرندگان به صورت دو نفری با هم کار می‌کنند.
- (۴) معلم و یک دانش‌آموز با هم کار می‌کنند.

کدام ۱۰- کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) روشن مکان‌ها چگونگی فهم یک یادگیرنده از روابط میان شکل‌های مسطح بسته را نشان می‌دهد.
- (۲) راهبرد نظم‌دهی برای آگاهی یافتن از چگونگی پیشرفت خود فرد است.
- (۳) رفتار راهبردی یا استراتژیکی، یادگیری را افزایش می‌دهد.
- (۴) نظارت و ارزشیابی، یکی از راهبردهای شناختی است.

فصل دوازدهم

« هوش »

تست‌های تألیفی فصل دوازدهم

کدام یک از عبارات زیر با اصطلاح استعداد معادل است؟

- (۱) توانایی پرداختن به امور انتزاعی
 (۲) توانایی حل کردن مسائل
 (۳) توانایی یادگیری و کسب دانش
 (۴) توانایی سازگاری با موقعیت‌های دشوار
- پاسخ: گزینه «۳» برخی از نظریه‌پردازان روان‌شناسی، توانایی یادگیری و کسب دانش را معادل اصطلاح استعداد می‌دانند.

مثال ۲: نخستین آزمون عینی هوش توسط چه کسی ساخته شد؟

- (۱) بینه
 (۲) وکسلر
 (۳) گیلفورد
 (۴) استرنبرگ
- پاسخ: گزینه «۱» بینه به کمک دستیار خود تئودور سیمون، نخستین آزمون عینی هوش را ابداع کرد.

مثال ۳: کدام عبارت در مورد آزمون‌های هوشی درست است؟

- (۱) آزمون هوش بینه و سیمون برای کودکان گروه سنی ۱۳ سال ساخته شد.
 (۲) آزمون بینه و سیمون برای سنجش هوش افراد معمولی به کار می‌رود.
 (۳) دیوید وکسلر از طرفداران هوش چندگانه است.
 (۴) نظریه هوش چندگانه گاردنر شامل هفت نوع هوش متفاوت است.

پاسخ: گزینه «۲» آزمون هوش بینه و سیمون برای کودکان گروه سنی ۳ - ۱۳ سال ساخته شد. دیوید وکسلر از طرفداران هوش یگانه است و هوش را یک توانایی کلی می‌داند که فرد را قادر می‌سازد تا به طور منطقی بیندیشد. نظریه هوش چندگانه گاردنر شامل هشت نوع هوش متفاوت به نام‌های کلامی، موسیقایی، منطقی، ریاضی، فضایی، بدنی، طبیعت‌گرایانه، درک دیگران (میان‌فردی) و درک خود (درون‌فردی) است. آزمون بینه و سیمون در ابتدا برای سنجش توانایی یادگیری دانش‌آموزان دارای مشکلات تحصیلی ساخته شده بود، ولی هم‌اکنون اصلاح شده و به عنوان یک آزمون هوش معروف و مورد استفاده عموم، مطرح است.

مثال ۴: الگوی ساخت هوش مربوط به کدام یک از صاحب‌نظران زیر است؟

- (۱) سیمون
 (۲) جان مایر
 (۳) گاردنر
 (۴) گیلفورد
- پاسخ: گزینه «۴» نظریه گیلفورد به الگوی ساخت هوش (ساخت عقلی) معروف است و شامل سه بخش اصلی به نام‌های عملیات، محتوا و فرآورده است.

مثال ۵: هوش تحلیلی یعنی.....

- (۱) توانایی برخورد مؤثر با موقعیت‌های تازه
 (۲) توانایی برخورد مؤثر و سریع با موقعیت‌های آشنا
 (۳) توانایی انسان در برخورد مؤثر با مسائل
 (۴) تولید اندیشه‌های تازه و پیشنهاد دادن روش‌های نو
- پاسخ: گزینه «۳» جنبه‌ی تحلیلی هوش به توانایی انسان در برخورد مؤثر با مسائل گفته می‌شود و شامل توانایی کلامی، تفکر انتزاعی، پردازش اطلاعات و سازمان‌دهی به مطالب است.

مثال ۶: کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) در $IQ = 100$ سن ذهنی و سن تقویمی برابر است.
 (۲) DIQ دارای یک توزیع بهنجار با میانگین ۱۰۰ و انحراف معیار ۱۵ است.
 (۳) EQ شامل توانایی کنترل خشم است.
 (۴) EQ به عنوان یک هوش یگانه محسوب می‌شود.
- پاسخ: گزینه «۴» هوش هیجانی و EQ در کنار هوش‌های چندگانه مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

مثال ۷: در طبقه‌بندی انجمن آمریکایی، عقب‌مانده‌های متوسط تقریباً معادل کدام گروه از عقب‌مانده‌ها در طبقه‌بندی پرورشکاران هستند؟

- (۱) عقب‌مانده‌های آموزش‌پذیر (۲) عقب‌مانده‌های ترتیب‌پذیر (۳) عقب‌مانده‌های کاملاً وابسته (۴) گزینه‌های ۱ و ۳

پاسخ: گزینه «۲» عقب‌مانده‌های متوسط در طبقه‌بندی انجمن آمریکایی، تقریباً معادل با عقب‌مانده‌های تربیت‌پذیر هستند.

مثال ۸: برنامه‌ی آموزشی که در آن دانش‌آموزان یک‌سری تکالیف کتبی را انجام می‌دهند تا مهارت‌های ذهنی و هوشی خود را بالا ببرند، چه نام دارد؟

- (۱) تمرین سنجیده (۲) آموزش خلاقیت
(۳) غنی‌سازی مؤثر (۴) آموزش مستقیم مهارت‌های شناختی

پاسخ: گزینه «۳» برنامه‌ی غنی‌سازی مؤثر بر عملکرد یادگیرنده در آزمون‌های هوش و استعداد تأثیر مثبت دارد.

آزمون فصل دوازدهم

کدام یک از عناصر زیر می‌تواند تعریفی از هوش به حساب آید؟
 (۱) توانایی پرداختن به امور انتزاعی (۲) توانایی حل کردن مسائل

(۳) توانایی یادگیری (۴) همه موارد

کدام یک از پژوهشگران زیر طرفدار هوش یگانه است؟
 (۱) دیوید وکسلر (۲) جی. پی. گیلفورد

(۳) چارلز اسپیرمن (۴) گزینه‌های (۱) و (۳)

سه بخش عملیات، محتوا، و فرآورده مربوط به کدام نظریه هوشی است؟
 (۱) الگوی ساخت هوشی گیلفورد (۲) هوش سه بخشی استرنبرگ

(۳) نظریه هوش چندگانه گاردنر (۴) هیچ کدام

بر خورد مؤثر با موقعیت‌های تازه نامیده می‌شود و بر خورد مؤثر و سریع با موقعیت‌های آشنا نامیده می‌شود.

(۱) بینش - عملی (۲) بینش - خودکاری (۳) عملی - خودکاری (۴) خودکاری - بینش

کدام عبارت در مورد هوش عملی صحیح است؟

(۱) توانایی انجام کارها بدون نیاز به فکر کردن
 (۲) توانایی پرداختن به مسائل و مشکلات زندگی روزانه
 (۳) توانایی فرد در برخورد مؤثر با یک موقعیت جدید
 (۴) گزینه‌های ۱ و ۲

هوش هیجانی معادل با کدام یک از انواع هوش است؟

(۱) هوش وجودی (۲) هوش طبیعت‌گرایانه
 (۳) هوش میان‌فردی (۴) هوش درون‌فردی

در توزیع بهنجار نمرات هوش کدام عبارت زیر صحیح است؟

(۱) نما ۱۰۰ و انحراف معیار ۱۵ (۲) میانه ۱۰۰ و انحراف معیار ۱۴
 (۳) میانگین ۱۲۰ و انحراف معیار ۱۵ (۴) نما ۱۲۰ و انحراف معیار ۱۵

کدام یک از گزینه‌های زیر جزء انواع استثنایی محسوب نمی‌شود؟

(۱) ناتوانی‌های یادگیری (۲) قریحه
 (۳) اختلال‌های هیجانی (۴) هیچ کدام

برای بالا بردن قریحه دانش‌آموزان از چه روشی استفاده می‌شود؟

(۱) آموزش مستقیم (۲) غنی‌سازی مؤثر
 (۳) تمرین سنجیده (۴) دریافت بازخورد

نخستین آزمون هوشی به چه منظوری ساخته شد؟

(۱) تشخیص نابهنجاری‌های رفتاری دانش‌آموزان
 (۲) شناسایی دانش‌آموزان دارای مشکلات تحصیلی
 (۳) تعیین میزان هوشبهر دانش‌آموزان عقب‌مانده ذهنی
 (۴) کشف دانش‌آموزان با قریحه و سرآمد

در نظریه گیلفورد، انعطاف‌پذیری در تفکر چگونه تعریف شده است؟

(۱) فراوانی پاسخ‌های دانش‌آموز (۲) تنوع در قابلیت کاربرد پاسخ‌های دانش‌آموز
 (۳) استفاده غیر معمول پاسخ دانش‌آموز (۴) اصالت داشتن پاسخ‌های دانش‌آموز

در الگوی ساخت هوشی گیلفورد شامل چیزهایی است که مردم به آن فکر می‌کنند.

(۱) محتوا (۲) فرآورده (۳) عملیات (۴) حافظه

رفتار تشخیصی مقاصد و امیال دیگران مربوط به کدام هوش است؟

(۱) هوش درون‌فردی (۲) هوش میان‌فردی (۳) هوش تحلیلی (۴) هوش خلاق

هوش میان‌فردی معادل کدام یک از هوش‌های زیر است؟

(۱) هوش خلاق (۲) هوش تحلیلی (۳) هوش عملی (۴) هوش هیجانی

کدام عبارت در مورد تمرین سنجیده نادرست است؟

(۱) برای بالا بردن سطح قریحه دانش‌آموزان به کار می‌رود.
 (۲) برای آموزش توانایی‌های هوشی یا ذهنی به کار می‌رود.
 (۳) در این آموزش، دانش‌آموزان در معرض الگوهای بسیار ماهر قرار می‌گیرند.
 (۴) تعداد ساعت‌های تمرین سنجیده یک پیش‌بینی کننده‌ی تقریباً کامل برای سطح عملکرد است.

فصل سیزدهم

« تفکر (مفهوم‌سازی و قاعده‌آموزی) »

تست‌های تألیفی فصل سیزدهم

کج مثال ۱: تفکر تحت تأثیر کدام نیروها قرار دارد؟

(۱) نیروهای درونی

(۲) نیروهای بیرونی

(۳) هم نیروهای درونی و هم نیروهای بیرونی

(۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۳» تفکر، هم تحت تأثیر نیروهای درونی است و هم نیروهای بیرونی.

کج مثال ۲: کدام عبارت در مورد مفاهیم رابطه‌ای صحیح است؟

(۱) یادگیری این مفهوم از مفاهیم دیگر آسان‌تر است.

(۲) تعریف مفاهیم رابطه‌ای به صفات تشکیل‌دهنده‌شان ختم نمی‌شود.

(۳) مفهومی است که همه ویژگی‌ها یا صفات تشکیل‌دهنده آن باید وجود داشته باشد.

(۴) مفهومی است که فقط یکی از ویژگی‌ها می‌تواند آن مفهوم را توصیف کند.

پاسخ: گزینه «۲» مفاهیم رابطه‌ای، بین صفات مفاهیم یا در واقع بین مفاهیم مختلف رابطه برقرار می‌کنند و یادگیری این مفاهیم دشوار است.

کج مثال ۳: تقویت‌کننده چه نوع مفهومی است؟

(۱) غیر ترکیبی

(۲) ترکیبی

(۳) رابطه‌ای

(۴) عینی

پاسخ: گزینه «۳» پاداش و تقویت‌کننده، مفاهیم رابطه‌ای هستند.

کج مثال ۴: کدام عبارت نادرست است؟

(۱) یک دسته از اشیا یا محرک‌هایی که در چندین ویژگی مشترک هستند را مفهوم گویند.

(۲) اصل، شامل یک بیان درست درباره‌ی رویدادها، اشیا یا امور مشخص است.

(۳) صفت‌هایی که برای شناسایی مصداق‌های یک مفهوم ضروری‌اند، صفت‌های شاخص نام دارند.

(۴) مفهوم رابطه‌ای با روابط ویژه بین صفات مفهوم یا روابط بین مفاهیم مختلف، تعریف می‌شود.

پاسخ: گزینه «۲» بیان درست درباره‌ی رویدادها، اشیا یا امور مشخص را واقعیت گویند.

آزمون فصل سیزدهم

کله ۱- آموزش و یادگیری مفاهیمی دشوار است که:

- (۱) تعداد صفات آنها زیاد باشد.
 (۲) صفات بارز آنها کم باشد.
 (۳) تعداد ارزش صفات آنها کم است.
 (۴) مفاهیم ترکیبی که صفات آنها حالت دلبخواهی ندارند.

کله ۲- ارزش‌های صفات مفهوم دایره سبز کوچک کدام است؟

- (۱) دایره سبز (۲) دایره کوچک (۳) دایره سبز کوچک (۴) شکل، رنگ و اندازه

کله ۳- در آموزش دادن مفاهیم، استفاده از مثال‌ها به چه صورتی مؤثرتر است؟

- (۱) فقط مثال‌های مثبت (۲) فقط مثال‌های منفی
 (۳) هم مثال‌های مثبت، هم مثال‌های منفی (۴) گاهی مثال‌های مثبت و گاهی مثال‌های منفی

کله ۴- کدام عبارت معرف یک اصل به شمار می‌آید؟

- (۱) محمد با هوش‌ترین دانش‌آموز کلاس است.
 (۲) باغ‌های میوه
 (۳) یادگیری، حاصل تمرین‌های تقویت‌شده است.
 (۴) پرندگان مهاجر

کله ۵- تقویت‌کننده، چه نوع مفهومی است؟

- (۱) غیر ترکیبی (۲) ترکیبی (۳) رابطه‌ای (۴) عینی

کله ۶- تفکر وابسته به تداعی، چه نوع تفکری محسوب می‌شود؟

- (۱) تخیل خودبیانگر (۲) تفکر واقع‌گرا (۳) تفکر خودگرا (۴) تفکر هدف

کله ۷- تفکر هدفمند جزء کدام دسته از انواع تفکر است؟

- (۱) تفکر حل مسئله (۲) تفکر وابسته به تداعی (۳) تفکر واقع‌گرا (۴) تفکر خودگرا

کله ۸- کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) به مفهوم غیر ترکیبی، مفهوم عاطفی گفته می‌شود.
 (۲) هر چه تعداد ارزش‌های صفت‌های یک مفهوم بیشتر باشد، یادگیری مفهوم دشوارتر است.
 (۳) نظریه کلاسیک مفهوم‌آموزی، همان نظریه الگوی اصلی مفهوم‌سازی است.
 (۴) هیچ کدام

کله ۹- جنبه‌های مختلف شناخت کدام‌اند؟

- (۱) تفکر، هوش، یادگیری (۲) یادگیری، آموزش، ادراک (۳) ادراک، یادگیری، تفکر (۴) هوش، یادگیری، ادراک

کله ۱۰- طبق کدام نظریه مفهوم‌آموزی، موارد خاص یا مصداق‌های یک مفهوم با توجه به صفت‌های تعریف‌کننده، شناسایی می‌شوند؟

- (۱) نظریه کلاسیک مفهوم‌آموزی (۲) نظریه الگوی اصلی مفهوم‌آموزی
 (۳) نظریه وابسته به قاعده (۴) گزینه‌های ۱ و ۳

فصل چهاردهم

« حل مسئله، تفکر انتقادی و آفرینندگی »

تست‌های تألیفی فصل چهاردهم

کج مثال ۱: مهم‌ترین مزیت یادگیری حل مسئله نسبت به سایر یادگیری‌ها چیست؟

- (۱) انتقال یادگیری
(۲) استفاده از دانش‌ها و اصول آموخته‌شده پیشین
(۳) تفکر درباره آنچه فرد می‌داند.
(۴) انعطاف‌پذیری

پاسخ: گزینه «۱» حل مسئله نوعی انتقال یادگیری است. در حل مسئله، چیز تازه‌ای آموخته نمی‌شود بلکه یادگیرنده، اطلاعات قبلی آموخته‌شده را به موقعیت جدید منتقل می‌کند.

کج مثال ۲: حل مسئله در طبقه‌بندی هدف‌های آموزشی بلوم در طبقه است.

- (۱) فهمیدن
(۲) ترکیب
(۳) ارزشیابی
(۴) کاربردن

پاسخ: گزینه «۴» در طبقه‌بندی بلوم و همکاران، حل مسئله در طبقه کاربردن آمده است. در طبقه‌بندی گانیه حل مسئله‌ی یادگیری، قاعده سطح بالاتر نام گرفته است.

کج مثال ۳: دانش‌آموزی با مسئله‌ای روبه‌رو می‌شود که به صورت ناقص و نامشخص تعریف شده است، این دانش‌آموز برای حل مسئله از کدام روش می‌تواند استفاده کند؟

- (۱) روش اکتشافی
(۲) روش الگوریتم
(۳) روش بارش مغزی
(۴) گزینه‌های ۱ و ۳
- پاسخ: گزینه «۴» این دانش‌آموز نمی‌تواند از روش الگوریتم یا روش پیمایی استفاده کند، زیرا روش الگوریتم زمانی به کار می‌رود که مسئله تعریف شده باشد. زمانی که مسئله تعریف شده نباشد، فرد از روش‌های مختلفی مثل روش اکتشافی، روش تحلیل وسیله - هدف، روش راهبرد کار به سوی عقب (وارونه)، روش استدلال قیاسی و روش بارش مغزی استفاده می‌کند.

کج مثال ۴: کدام عامل، حل مسئله را دچار مشکل نمی‌کند؟

- (۱) تثبیت کارکردی
(۲) یادگیری مشارکتی
(۳) آمایه ذهنی
(۴) نتیجه‌گیری سریع

پاسخ: گزینه «۲» یادگیری مشارکتی، یکی از روش‌های مؤثر برای بالا بردن توانایی حل مسئله است.

کج مثال ۵: کدام عبارت در مورد تفکر انتقادی نادرست است؟

- (۱) تفکر انتقادی، در طبقه‌بندی بلوم، نوعی تحلیل و ارزشیابی است.
(۲) تفکر انتقادی، جنبه ارثی دارد، ولی می‌توان با آموزش آن را افزایش داد.
(۳) رؤیا، نوعی تفکر خودگرا است.
(۴) تفکر انتقادی بالاترین سطح تفکر محسوب می‌شود.

پاسخ: گزینه «۲» تفکر انتقادی، نوعی توانایی فکری اکتسابی است و باید آن را آموزش داد.

کج مثال ۶: در نظریه گیلفورد کدام مورد ویژگی تفکر واگرا نیست؟

- (۱) نرمش
(۲) اصالت
(۳) سیالی
(۴) سرعت
- پاسخ: گزینه «۴» نرمش (انعطاف‌پذیری)، تازگی (اصالت) و سیالی (روانی) از ویژگی‌های تفکر واگرا در نظریه گیلفورد به حساب می‌آیند.

کج مثال ۷: کدام یک از ویژگی‌ها مشخصه تفکر واگرا است؟

- (۱) درک و فهم و تفسیر مسائل
(۲) داوری درباره اعتبار منابع
(۳) تفکر شهودی
(۴) تمایز بین حقایق از عقاید
- پاسخ: گزینه «۳» سه گزینه دیگر از مشخصه‌های افراد دارای تفکر انتقادی هستند، ولی مشخصه افراد با تفکر واگرا، تفکر شهودی است. البته تفکر انتقادی خود یکی از خصوصیات تفکر واگرا است.

- کله مثال ۸: تعداد پاسخ‌های مختلفی که آزمودنی به یک سؤال می‌دهد، به کدام یک از ویژگی‌های فکری اشاره دارد؟
 (۱) واگرایی (۲) سیالی (۳) همگرایی (۴) انعطاف‌پذیری
 پاسخ: گزینه «۴» انعطاف‌پذیری (نرمش) به تنوع پاسخ‌ها و غیرقابلی بودن پاسخ‌ها اشاره می‌کند.

آزمون فصل چهاردهم

کله ۱- کدام گزینه درباره رابطه آفرینندگی و هوش، صحیح است؟

- (۱) از روی هوشبهر می‌توان میزان آفرینندگی را پیش‌بینی کرد.
 (۲) افراد خلاق، از هوشبهر بالاتر از ۱۲۰ بهره‌مندند.
 (۳) همبستگی آفرینندگی و هوش، ضعیف است.
 (۴) همه افراد باهوش خلاق‌اند، ولی عکس آن نادرست است.

کله ۲- روش آموزش بارش مغزی کدام یک از ویژگی‌های فکری زیر را بیشتر پرورش می‌دهد؟

- (۱) سیالی (۲) انعطاف‌پذیری (۳) ابداع (۴) اصالت

کله ۳- چه رابطه‌ای بین هوشبهر افراد خلاق و افراد باهوش وجود دارد؟

- (۱) هوشبهر افراد خلاق بیشتر از افراد باهوش است.
 (۲) بین هوشبهر افراد خلاق و افراد باهوش تا اندازه‌ای رابطه مثبت وجود دارد.
 (۳) هوشبهر افراد خلاق مساوی با افراد باهوش است.
 (۴) بین هوشبهر افراد خلاق و افراد باهوش هیچ نوع رابطه‌ای وجود ندارد.

کله ۴- نوعی حل مسئله است که بر تصمیم‌گیری منطقی درباره امور تأکید می‌کند.

- (۱) تفکر واگرا (۲) تفکر همگرا (۳) تفکر انتقادی (۴) آفرینندگی

کله ۵- تفکر آفریننده را با کدام یک از ویژگی‌های زیر می‌توان معرفی کرد؟

- (۱) تفکر واگرا (۲) انعطاف‌پذیری تفکر (۳) اصالت تفکر (۴) همه موارد

کله ۶- کدام یک از عوامل زیر روی آفرینندگی اثر منفی دارد؟

- (۱) قدرت تأثیرگذاری بر دیگران (۲) سلطه‌گری (۳) کامروایی (۴) طرز فکر انتقادی

کله ۷- مسئله به وضعیتی گفته می‌شود که

- (۱) تنها از راه بینش بتوان با آن درست برخورد کرد.
 (۲) تنها به کمک کوشش و خطا بتوان به آن جواب داد.
 (۳) یادگیرنده در برخورد با آن، جواب فوری نداشته باشد.
 (۴) یادگیرنده در برخورد با آن نتواند از تجربه‌های گذشته‌اش استفاده کند.

کله ۸- انتقال منفی در یادگیری یعنی

- (۱) یادگیری‌های قبلی، یادگیری‌ها یا عملکردهای بعدی را آسان می‌سازد.
 (۲) یادگیری‌های قبلی در یادگیری‌ها یا عملکردهای بعدی، اختلال و مشکل ایجاد می‌کند.
 (۳) زمانی اتفاق می‌افتد که شخص، دانش و مهارت‌های خود را از موقعیت قبل به موقعیت جدید، که شبیه موقعیت قبل است، انتقال دهد.
 (۴) زمانی اتفاق می‌افتد که دانش و مهارت‌های آموخته‌شده کنونی در آینده به کار نرود.

کله ۹- در کدام یک از انتقال‌های یادگیری زیر، مهارت‌هایی که به خوبی تمرین شده‌اند، بدون نیاز به تفکر و غالباً به صورت ناآگاهانه و خودکار، در

موقعیت‌های تازه مورد استفاده قرار می‌گیرند؟

- (۱) انتقال سطح پایین (۲) انتقال سطح بالا (۳) انتقال ناظر به آینده (۴) انتقال ناظر به گذشته

کله ۱۰- روش بارش مغزی جزء کدام یک از روش‌های حل مسئله است؟

- (۱) اکتشافی (۲) روش الگوریتم (۳) روش استدلال قیاسی (۴) انتقال یادگیری

کله ۱۱- کدام یک از عوامل زیر حل مسئله را با مشکل روبه‌رو نمی‌کند؟

- (۱) نتیجه‌گیری سریع (۲) تثبیت کارکردی (۳) آمایه‌ی ذهنی (۴) انتقال یادگیری

۱۲- کدام یک از گزینه‌های زیر از ویژگی‌های تفکر واگرا در نظریه گیلفورد نیست؟

- (۱) سیالی (۲) انعطاف‌پذیری (۳) ابتکار (۴) آمایه‌ی ذهنی

۱۳- در نظریه گیلفورد، انعطاف‌پذیری در تفکر چگونه تعریف شده است؟

- (۱) فراوانی پاسخ‌های دانش‌آموز (۲) تنوع در قابلیت کاربرد پاسخ‌های دانش‌آموز
(۳) استفاده‌های غیر معمول پاسخ دانش‌آموز (۴) اصالت داشتن پاسخ‌های دانش‌آموز

۱۴- به طور معمول بین بهره هوشی و پیشرفت تحصیلی، کدام ضریب همبستگی دیده می‌شود؟

- (۱) $+0/90$ (۲) $+0/50$ (۳) $+0/30$ (۴) صفر

۱۵- کدام گزینه درباره ارتباط بین نمره‌های آزمون‌های هوش و عملکرد تحصیلی، درست است؟

- (۱) ارتباط نمره‌های آزمون‌های هوش و عملکرد تحصیلی در سطوح بالاتر تحصیلی افزایش می‌یابد.
(۲) بین نمره‌ی آزمون‌های هوش و شاخص‌های عملکرد تحصیلی، همبستگی قابل توجهی وجود دارد.
(۳) همبستگی نمره‌های آزمون‌های هوشی و عملکرد تحصیلی در سطوح پایین‌تر تحصیلی کاهش می‌یابد.
(۴) بین نمره‌های آزمون‌های هوش و عملکرد تحصیلی، همبستگی ضعیفی وجود دارد.

فصل پانزدهم

« طراحی آموزشی، هدف‌های آموزشی و آمادگی برای یادگیری »

تست‌های تألیفی فصل پانزدهم

مثال ۱: کدام یک از منابع زیر در تعیین هدف‌های کلی یا غایت‌های پرورشی نقشی ندارد؟

- (۱) فلسفه آموزش و پرورش (۲) نیازهای جامعه (۳) نیازهای دانش‌آموزان (۴) موضوعات درسی

پاسخ: گزینه «۱» نیازهای جامعه، نیازهای دانش‌آموزان و موضوعات درسی (نظر متخصصان)، به عنوان منابع انتخاب هدف‌های کلی آموزش و پرورش محسوب می‌شوند.

مثال ۲: کدام عبارت بیان‌کننده یک هدف آموزشی رفتاری است؟

- (۱) یادگیرنده بتواند اصول و نظریه‌های روان‌شناسی را بیاموزد. (۲) یادگیرنده بتواند مسئله‌های فیزیک را درست انجام دهد.

- (۳) دانش‌آموز بتواند قواعد زبان انگلیسی را درک کند. (۴) دانش‌آموز بتواند انشا نوشتن را خوب یاد بگیرد.

پاسخ: گزینه «۲» تنها گزینه ۲ است که هدف آموزشی موردنظر را به صورت رفتار عملکردی بیان کرده است. کلمه‌های خوب یاد بگیرد، درک کند و بیاموزد، به صورت کلی بیان شده است.

مثال ۳: معروف‌ترین روش برای تهیه هدف‌های رفتاری را چه کسی ارائه داد؟

- (۱) راجرز (۲) گلیزر (۳) میگر (۴) بلوم

پاسخ: گزینه «۳» رابرت میگر مهم‌ترین کسی است که روش‌های تبدیل غایت‌های پرورشی یا هدف‌های کلی آموزش را به هدف‌های دقیق آموزشی (هدف‌های رفتاری) توضیح می‌دهد.

مثال ۴: دانش‌آموز بتواند از میان فهرست کلماتی که در اختیار می‌گذاریم، فعل‌ها را مشخص کند. این هدف آموزشی:

- (۱) همه ویژگی‌های هدف‌های کامل رفتاری را دارد. (۲) رفتاری است، ملاک عملکرد دارد، اما شرایط عملکرد ندارد.

- (۳) یک هدف رفتاری نیست. (۴) رفتاری است، شرایط عملکرد دارد، اما ملاک عملکرد ندارد.

پاسخ: گزینه «۴» هدف آموزشی بالا دارای شرایط عملکرد است (از میان فهرست کلماتی که در اختیار وی گذاشته شده)، ولی ملاک عملکرد ندارد، یعنی مشخص نشده دانش‌آموزان تا چه حد اگر جواب دهند، از نظر معلم پذیرفته است.

مثال ۵: تعیین مفاهیم لازم برای آموزش یک اصل، بر کدام اصل مبتنی است؟

- (۱) سنجش آغازین (۲) تعیین رفتارهای ورودی (۳) اجرای پیش‌سازمان‌دهنده (۴) تعیین هدف‌های نهایی

پاسخ: گزینه «۱» بر اساس سنجش آغازین، معلم تعیین می‌کند که دانش‌آموزان به چه میزان آمادگی‌های لازم برای یادگیری درس‌های تازه را دارند.

مثال ۶: نجارب مثبت و منفی حاصل از آموخته‌های قبلی یادگیرنده که بر یادگیری مطلب تازه مؤثر ترند نامیده می‌شود.

- (۱) ویژگی‌های ورودی (۲) انگیزش (۳) ویژگی‌های بین راه (۴) ویژگی‌های عاطفی

پاسخ: گزینه «۱» علت نام‌گذاری این آمادگی به عنوان ویژگی‌های ورودی، آن است که یادگیرنده در روز نخست یادگیری موضوع تازه با آن آمادگی وارد کلاس درس می‌شود.

آزمون فصل پانزدهم

- کله ۱-** تهیه و تدوین هدف‌های دقیق آموزشی معمولاً به عهده چه کسانی است؟
- (۱) برنامه‌ریزان وزارتی (۲) کارشناسان آموزشی (۳) معلمان دروس (۴) مؤلفان کتاب‌های درسی
- کله ۲-** کدام هدف آموزشی شامل کلیه ویژگی‌های هدف‌های رفتاری کامل است؟
- (۱) دانش‌آموز بتواند همه خصوصیات انواع موجودات زنده را تشخیص دهد.
 (۲) دانش‌آموز بتواند با استفاده از ماهیچه‌های بدن انسان، همه ماهیچه‌های صاف را انتخاب کند.
 (۳) دانش‌آموز بتواند قافیه و وزن را در اشعاری که در کتب درسی او آمده است نشان دهد.
 (۴) دانش‌آموز بتواند ۷۵٪ ویژگی‌های مشترک دو نوع حیوان را بدون غلط توضیح دهد.
- کله ۳-** هدف‌های آموزشی عمدتاً برخاسته از کدام منابع هستند؟
- (۱) دانش‌آموزان، جامعه، موضوع درس (۲) دانش‌آموزان، دیدگاه معلمان، نیازهای زمان و مکان
 (۳) فرهنگ، دانش‌آموزان، نیازهای مکان و زمان (۴) موضوع درس، دیدگاه معلمان، دانش‌آموزان
- کله ۴-** کدام یک از هدف‌های زیر، هدف رفتاری نیست؟
- (۱) یادگیرنده، اطلاعات موجود در درس را بازگو کند. (۲) یادگیرنده بتواند قانون شکست نور را درک کند.
 (۳) یادگیرنده، مقاله‌ای درباره مسائل اجتماعی بنویسد. (۴) یادگیرنده، همه‌ی سؤال‌های معلم را درست جواب بدهد.
- کله ۵-** کدام عبارت معرف یک هدف آموزشی رفتاری است؟
- (۱) دانش‌آموز بتواند اصل انتقال نیرو را درک کند. (۲) دانش‌آموز چگونه استفاده از ماشین‌ها را بداند.
 (۳) یادگیرنده بتواند عمل تقسیم را درست انجام دهد. (۴) یادگیرنده بتواند قانون شکست نور را بیاموزد.
- کله ۶-** در نوشتن هدف‌های آموزشی رفتاری کدام مورد جزء تعیین شرایط عملکرد به حساب می‌آید؟
- (۱) استفاده از فرمول در محاسبات عددی (۲) تعیین تعداد پاسخ‌های یادگیرنده
 (۳) تعیین نسبت یا درصد پاسخ‌های درست (۴) تعیین محدوده زمانی برای پاسخگویی
- کله ۷-** همه موارد زیر انتخاب هدف‌های کلی آموزش و پرورش با غایت‌های پرورشی هستند، به جز
- (۱) فلسفه آموزش و پرورش (۲) نیازهای جامعه (۳) نیازهای دانش‌آموزان (۴) موضوع‌های درسی
- کله ۸-** معلم در نوشتن هدف‌های آموزشی درس خود باید به کدام یک از موارد زیر بیشتر توجه کند؟
- (۱) تغییرات حاصل در رفتار دانش‌آموزان (۲) فعالیت‌های یادگیری دانش‌آموزان
 (۳) فعالیت‌های آموزشی خود (۴) عنوان‌های درسی
- کله ۹-** کدام یک از عبارات‌های زیر بیانگر یک «هدف رفتاری» است؟
- (۱) دانش‌آموز چگونه استفاده از ماشین‌ها را بداند. (۲) یادگیرنده بتواند عمل تقسیم را درست انجام دهد.
 (۳) دانش‌آموز باید بتواند اصل انتقال نیرو را درک کند. (۴) یادگیرنده باید اصل شکست نور را به خوبی بفهمد.
- کله ۱۰-** «دانش‌آموز بتواند از میان فهرست کلماتی که در اختیار وی می‌گذاریم، فعل‌ها را مشخص کند.» کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟
- (۱) همه‌ی ویژگی‌های هدف‌های کامل رفتاری را دارد. (۲) رفتاری است، ملاک عملکرد دارد، اما شرایط عملکرد ندارد.
 (۳) یک هدف رفتاری نیست. (۴) رفتاری است، شرایط عملکرد دارد، اما ملاک عملکرد ندارد.

فصل شانزدهم

«طبقه‌بندی هدف‌های آموزشی»

تست‌های تألیفی فصل شانزدهم

کله مثال ۱: استفاده از مطالب انتزاعی در موقعیت‌های ویژه چه نامیده می‌شود؟

- (۱) فهمیدن (۲) کار بستن (۳) تجزیه و تحلیل (۴) ترکیب

پاسخ: گزینه «۲» توانایی استفاده از اصول و قوانین یادگیری و آموزش کلامی و توانایی استفاده از محاسبات ریاضی در موقعیت‌های عملی زندگی جزء قسمت کار بستن است.

کله مثال ۲: اگر معلمی از دانش‌آموزان خود بخواهد «میزان ساعات مطالعه خود را در طول یک ماه بر اساس درس‌های مختلف روی یک نمودار بیان کنند» این هدف در کدام طبقه هدف‌های آموزشی جای دارد؟

- (۱) تحلیل (۲) ارزشیابی (۳) کار بستن (۴) فهمیدن

پاسخ: گزینه «۴» وقتی از دانش‌آموز خواسته می‌شود تا مطلبی را از حالت توضیحی به صورت شکل یا نمودار تبدیل کند، کار ترجمه انجام می‌شود. ترجمه یکی از خرده‌طبقات طبقه فهمیدن به شمار می‌رود.

کله مثال ۳: تفکر آفریننده مربوط به کدام طبقه از هدف‌های آموزشی حیطه شناختی محسوب می‌شود؟

- (۱) تحلیل (۲) ارزشیابی (۳) کار بستن (۴) ترکیب

پاسخ: گزینه «۴» ترکیب، همان فعالیت ذهنی است که به آفرینندگی و خلاقیت معروف است.

کله مثال ۴: دانشجو بتواند یکی از پایان‌نامه‌های هم‌کلاسی‌های خود را بررسی کند و اجزای تشکیل‌دهنده و روابط بین آن اجزا را مشخص نماید. هدف بالا در کدام یک از طبقات حوزه شناختی قرار می‌گیرد؟

- (۱) تحلیل (۲) ترکیب (۳) فهمیدن (۴) ارزشیابی

پاسخ: گزینه «۱» شناسایی روابط و تعامل‌های بین عناصر و اجزای یک مطلب، جزء خرده‌طبقه‌های تحلیلی محسوب می‌شود.

کله مثال ۵: «دانش‌آموز بتواند قطعه شعری را که معلم به او می‌دهد به نثر ساده تبدیل کند.» این هدف در کدام یک از طبقات حوزه شناختی قرار می‌گیرد؟

- (۱) دانش (۲) فهمیدن (۳) کار بستن (۴) تحلیل

پاسخ: گزینه «۴» تحلیل یعنی شکستن یک مطلب یا موضوع به اجزا یا عناصر تشکیل‌دهنده آن، به گونه‌ای که سلسله مراتب اندیشه‌ها به صورتی روشن نشان داده شود.

کله مثال ۶: معلمی در کلاس درس متوجه می‌شود که اکثر دانش‌آموزان مطالب درسی را به خوبی فرا نمی‌گیرند و با علاقه به مطالعه نمی‌پردازند. این معلم در رابطه با مشکل این دانش‌آموزان با هدف‌های آموزشی کدام حوزه یادگیری مواجه است؟

- (۱) عاطفی (۲) شناختی (۳) روانی - حرکتی (۴) حرکتی - عاطفی

پاسخ: گزینه «۱» حوزه عاطفی، با علاقه، انگیزش، نگرش و قدردانی سرو کار دارد. وقتی معلم از این بابت نگران است که دانش‌آموزان او علاقه‌ای به درس نشان نمی‌دهند، نگرانی او در رابطه با این مشکل به حوزه عاطفی مربوط می‌شود.

کله مثال ۷: کدام یک از موارد زیر جزء هدف‌های حوزه عاطفی نیست؟

- (۱) پاسخ دادن (۲) سازمان دادن (۳) دریافت کردن (۴) به یاد آوردن

پاسخ: گزینه «۴» بازیابی اطلاعات از حافظه درازمدت، جزء فرآیند شناختی است.

کله مثال ۸: کلی‌ترین ویژگی عاطفی مربوط به کدام مورد است؟

- (۱) موضوع درسی (۲) آموزشگاه (۳) یادگیری (۴) مفهوم خود تحصیلی

پاسخ: گزینه «۴» مفهوم خود تحصیلی، یکی از ویژگی‌های عاطفی مهم است که در دانش‌آموزان وجود دارد.

آزمون فصل شانزدهم

۱- اگر هدف این باشد که یادگیرندگان بتوانند با بررسی مشکلات آموزشی یک مدرسه و شناخت مشکلات و روش‌های موجود، یک طرح اصلاحی برای رفع نواقص و مشکلات ارائه دهند. این هدف را در کدام طبقه قرار می‌دهید؟

(۱) ارزشیابی (۲) ترکیب (۳) فهمیدن (۴) کار بستن

۲- کدام روان‌شناس معتقد است که انواع یادگیری از یک پیوستگی سلسله مراتبی تبعیت می‌کند؟

(۱) آزوبل (۲) اسکینر (۳) برنر (۴) گانیه

۳- هدف «خواندن کتاب و مطالعه برای دانش آموز به صورت یک سرگرمی تازه درآید» در کدام طبقه حوزه عاطفی قرار می‌گیرد؟

(۱) ارزش‌گذاری (۲) پاسخ دادن (۳) دریافت کردن (۴) سازمان دادن

۴- بستن دکمه لباس به وسیله کودکان چه نوع یادگیری است؟

(۱) مفهوم‌آموزی (۲) محرک - پاسخ (۳) علامتی (۴) زنجیره‌سازی

۵- طبقه‌بندی هدف‌های آموزشی بلوم عبارت‌اند از:

(۱) روانی - حرکتی، جسمانی و عاطفی (۲) شناختی، عاطفی و روانی - حرکتی

(۳) عاطفی، شناختی و روانی (۴) جسمانی، روانی و عاطفی

۶- «دانش آموز باید بتواند روابط علت و معلول را از سایر روابط تمییز دهد». هدف فوق در کدام یک از طبقات زیر جای دارد؟

(۱) به کار بستن (۲) ترکیب (۳) فهمیدن (۴) تحلیل

۷- بنا به نظر رابرت گانیه، کودکی که آموخته است اعضای خانواده‌اش را با نام درست آنان صدا بزند، یادگیری او چه نام دارد؟

(۱) علامتی (۲) تداعی کلامی (۳) حل مسئله (۴) اصل

۸- بنا به طبقه‌بندی تجدید نظر شده حوزه شناختی (طبقه‌بندی جدید) هدف زیر در کدام گزینه قرار می‌گیرد؟

«دانشجو بتواند مطالب یک فصل کتاب را به صورت خلاصه درآورد».

(۱) یادآوری دانش مفهومی (۲) فهمیدن دانش مفهومی (۳) کار بستن دانش مفهومی (۴) ارزشیابی دانش امور واقعی

۹- کودکی که با دیدن مادر خوشحال می‌شود و خود را در آغوش او می‌اندازد، چه نوع یادگیری را از خود نشان می‌دهد؟

(۱) علامتی (۲) محرک - پاسخ (۳) مفهوم‌آموزی (۴) گزینه‌های ۱ و ۲

۱۰- یک دوربین عکاسی به دانش آموز داده می‌شود و از او خواسته می‌شود تا اجزای مختلف آن را توضیح دهد و روابط میان آن اجزا را مشخص کند.

در این موقعیت چه نوع یادگیری مورد تأکید قرار دارد؟

(۱) دانش (۲) کار بستن (۳) تحلیل (۴) فهمیدن

۱۱- اگر دانش آموزی در یک زمینه خاص به صورت داوطلبانه فعالیتی انجام دهد، این هدف به کدام یک از سطوح یادگیری زیر مربوط است؟

(۱) دانش، فهمیدن (۲) دانش، کار بستن (۳) روانی - حرکتی (۴) عاطفی

۱۲- «دانش آموز بتواند یک شعر انگلیسی را که معلم در اختیار او می‌گذارد، ترجمه کند».

هدف بالا در کدام یک از طبقه‌های شش گانه طبقه‌بندی بلوم قرار می‌گیرد؟

(۱) دانش (۲) فهمیدن (۳) به کار بستن (۴) ارزشیابی

۱۳- «اگر یادگیرنده بتواند تشخیص دهد که در چه موضوع‌هایی توانایی یادگیری بیشتری دارد» این هدف در کدام بعد دانش قرار دارد؟

(۱) دانش آموز واقعی (۲) دانش مفهومی (۳) دانش روندی (۴) دانش فراشناختی

۱۴- متوقف ساختن اتومبیل در پشت چراغ قرمز، چه نوع یادگیری است؟

(۱) علامتی (۲) یادگیری محرک - پاسخ (۳) یادگیری زنجیره‌ای (۴) یادگیری تداعی کلامی

۱۵- مسواک زدن به وسیله کودکان چه نوع یادگیری محسوب می‌شود؟

(۱) مفهوم‌آموزی (۲) علامتی (۳) اصل آموزشی (۴) زنجیره‌سازی

فصل هفدهم

«آموزش معلم – محور»

تست‌های تألیفی شده فصل هفدهم

کج مثال ۱: کدام یک از عبارات زیر در مورد آموزش در حد تسلط نادرست است؟

- (۱) ملاک حد تسلط باید به نحوی باشد که رسیدن به آن برای معلم و دانش‌آموزان امکان‌پذیر باشد.
 (۲) تقسیم موضوع درسی به واحدهای مختصر آموزشی.
 (۳) اجرای یک آزمون واحد در پایان دوره آموزشی.
 (۴) آموزش به صورت گروهی انجام می‌شود.
- پاسخ: گزینه «۳» در طول دوره آموزشی، در روش آموزش در حد تسلط، آزمون‌های مختلف تکوینی انجام می‌گیرد و در پایان آموزش تمام واحدهای آموزشی، آزمون تراکمی انجام می‌گیرد.

کج مثال ۲: اثر رابین‌هود ویژگی کدام یک از روش‌های آموزشی است؟

- (۱) آموزش برنامه‌ای (۲) روش مستقیم (۳) یادگیری در حد تسلط (۴) سخنرانی
- پاسخ: گزینه «۳» چون در روش آموزش در حد تسلط، تمرکز بیشتر روی دانش‌آموزان ضعیف است و وقت زیادی از دانش‌آموزان قوی گرفته می‌شود، اصطلاح اثر رابین‌هود به این روش اطلاق می‌شود.

کج مثال ۳: روش آموزش یادگیری در حد تسلط در مورد کدام یک از هدف‌های زیر اثر مثبت دارد؟

- (۱) هدف‌های شناختی (۲) هدف‌های عاطفی (۳) هدف‌های حسی و حرکتی (۴) گزینه‌های ۱ و ۲
- پاسخ: گزینه «۴» روش آموزش برای یادگیری در حد تسلط، علاوه بر اینکه سطح دانش و شناخت دانش‌آموزان را به میزان زیادی افزایش می‌دهد، باعث تأثیر مثبت بر نگرش و علاقه‌مندی دانش‌آموزان خواهد شد.

کج مثال ۴: یکی از مهم‌ترین فواید آموزش برنامه‌ای این است که:

- (۱) به طور گروهی آموزش می‌دهد. (۲) استدلال را تقویت می‌کند. (۳) بینش را افزایش می‌دهد. (۴) رقابت را از بین می‌برد.
- پاسخ: گزینه «۴» آموزش برنامه‌ای به طور انفرادی به وسیله دانش‌آموزان مورد استفاده قرار می‌گیرد و در آن هر فرد با سرعت متناسب با توانایی خودش به یادگیری می‌پردازد و از این لحاظ هیچ کس با کس دیگری رقابت نمی‌کند.

کج مثال ۵: کدام یک از روش‌های آموزشی زیر به عنوان روش آموزشی مستقیم خوانده می‌شود؟

- (۱) آموزش برنامه‌ای (۲) سخنرانی (۳) در حد تسلط (۴) گزینه‌های ۱ و ۳
- پاسخ: گزینه «۴» روش آموزش در حد تسلط به عنوان روش آموزشی مستقیم، وابسته به معلم است و آموزش برنامه‌ای، روش مستقیم مستقل از معلم است. قبلاً روش آموزشی سخنرانی به عنوان روش آموزش مستقیم محسوب می‌شد که هم اکنون به عنوان یک نوع روش آموزش معلم‌محور به حساب می‌آید.

کج مثال ۶: در کدام یک از روش‌های آموزشی زیر هر فرد با سرعت متناسب با توانایی خودش به یادگیری می‌پردازد؟

- (۱) حد تسلط (۲) اکتشافی (۳) برنامه‌ای (۴) بحث گروهی
- پاسخ: گزینه «۳» روش برنامه‌ای شامل دو روش آموزش خطی و شاخه‌ای است که در هر دو، یادگیرنده بر اساس توانایی خود جلو می‌رود و پیشرفت می‌کند.

آزمون فصل هفدهم

۱- در روش آموزش برای یادگیری در حد تسلط، استعداد چگونه تعریف شده است؟

- (۱) توانایی‌های ارثی یادگیرندگان که از والدین به ارث می‌رسد.
- (۲) مقدار زمانی که یادگیرنده نیاز دارد تا مطلبی را بیاموزد.
- (۳) قدرت سازگاری فرد با محیط و بهره‌گیری از اطلاعات.
- (۴) نوعی آمادگی برای یادگیری‌های مختلف که در طول رشد جسمانی ظاهر می‌شود.

۲- ارائه اطلاعات در گام‌های کوچک، باز خورد به یادگیرنده و یادگیری با سرعت متناسب یادگیرنده، از ویژگی‌های کدام روش یادگیری است؟

- (۱) آموزش برنامه‌ای (۲) بحث گروهی (۳) سخنرانی (۴) کنفرانس
- (۱) آموزش فردی (۲) آموزش جبرانی (۳) ارزشیابی تکوینی (۴) هوش و استعداد

۳- یکی از انتقادهایی که به روش آموزش برنامه‌ای وارد می‌شود این است که:

- (۱) به همگونی می‌انجامد.
- (۲) به متخصص برنامه‌ریز نیاز دارد.
- (۳) رقابت را تشدید می‌کند.
- (۴) وقت‌گیر است.

۴- یکی از مزایای روش سخنرانی کدام است؟

- (۱) ارائه اطلاعات جامع
- (۲) درک بهتر مطالب از سوی دانش‌آموزان
- (۳) کمک به عدم تداخل در مطالب یادگیری
- (۴) افزایش دقت بیشتر دانش‌آموزان در فرآیند یادگیری

۵- زمانی می‌توان گفت که دانش آموز به یادگیری در حد تسلط رسیده است که:

- (۱) بتواند مهارت کسب کند.
- (۲) به سطح قابل قبولی از عملکرد برسد.
- (۳) از وسایل آموزشی و کمک آموزشی به طور کامل استفاده کند.
- (۴) از زمان داده شده به طور کامل استفاده کند.

۶- شور و شوق و شوخ‌طبعی از ویژگی‌های آموزش معلم‌محور است. کدام عبارت در مورد آن صحیح است؟

- (۱) تضمین کننده موفقیت معلم‌اند.
- (۲) هدف نیستند، اما وسیله رسیدن به هدف‌اند.
- (۳) در اثربخش کردن کار معلم تأثیر چندانی ندارند.
- (۴) تسلط معلم بر موضوع درس را نشان می‌دهند.

۷- «موتور اتومبیل چگونه انرژی شیمیایی را به انرژی مکانیکی تبدیل می‌کند؟» جواب این سؤال به چگونه توضیحی نیاز دارد؟

- (۱) تفسیری (۲) تعلیلی (۳) توصیفی (۴) تحلیلی

۸- کدام گزینه جزء تکالیف درسی محسوب می‌شود؟

- (۱) تکالیف مربوط به مطالب آموزش داده شده در کلاس
- (۲) تکالیف مربوط به مطالب تازه
- (۳) تکالیفی که به فراتر از یادگیری‌های کلاسی گسترش می‌یابند.
- (۴) همه گزینه‌های بالا

۹- کدام یک از تکالیف زیر به دانش‌آموزان فرصت خلاق بودن را می‌دهد؟

- (۱) کاپیدن (۲) کسب تجربه یادگیری (۳) بیانگری (۴) تکالیف خانه

۱۰- یکی از جنبه‌های مثبت سخنرانی است.

- (۱) فعال بودن دانش‌آموزان
- (۲) جنبه اقتصادی آن
- (۳) خلاق کردن دانش‌آموزان
- (۴) شور و شوق آنها در طول سخنرانی

۱۲- در کدام مورد استفاده از روش سخنرانی برای آموزش مناسب نیست؟

- (۱) آموزش مطالب پیچیده و انتزاعی
(۲) آموزش اطلاعات پراکنده
(۳) آموزش مهارت‌های سطح بالای تفکر و حل مسئله
(۴) گزینه‌های ۱ و ۳

۱۳- در روش آموزش برای یادگیری در حد تسلط «استعداد» چگونه تعریف شده است؟

- (۱) قدرت سازگاری فرد با محیط‌های تازه
(۲) نوعی آمادگی برای یادگیری که در طول رشد ظاهر می‌شود.
(۳) مقدار زمانی که فرد نیاز دارد تا چیزی را بیاموزد.
(۴) توانایی‌های ارثی یادگیرندگان که از والدین به ارث می‌برند.

۱۴- آزمونی که شامل هدف‌های آموزشی است و پس از آموزش آن واحد به اجرا درمی‌آید، چه نام دارد؟

- (۱) سنجش آغازین
(۲) سنجش تکوینی
(۳) سنجش تراکمی
(۴) ارزشیابی نهایی

۱۵- کدام گزینه جزء نقاط ضعف یادگیری در حد تسلط نیست؟

- (۱) اثر رایبن هود
(۲) نداشتن زمان کافی
(۳) عقب ماندن دانش‌آموزان ضعیف
(۴) موارد ۱ و ۲

۱۶- قاب‌های ترمیمی در کدام آموزش وجود دارد؟

- (۱) آموزش برنامه‌ای
(۲) آموزش بر خط
(۳) آموزش بر اساس کامپیوتر
(۴) آموزش در حد تسلط

۱۷- کدام عبارت در مورد آموزش اصلاحی صحیح است؟

- (۱) همان آموزش گروهی است.
(۲) سبک آموزش اصلاحی با آموزش گروهی متفاوت است.
(۳) آموزش اصلاحی الزاماً برای یک دانش‌آموز نیست.
(۴) گزینه‌های ۲ و ۳

۱۸- کدام روش جزء آموزش مستقل از معلم نیست؟

- (۱) آموزش برنامه‌ای
(۲) آموزش بر خط
(۳) آموزش اکتشافی
(۴) آموزش بر اساس کامپیوتر

۱۹- به کدام روش آموزش زیر آموزش کلاس درس مجازی گویند؟

- (۱) آموزش بر خط
(۲) آموزش برنامه‌ای
(۳) آموزش بر اساس کامپیوتر
(۴) گزینه‌های ۱ و ۲

۲۰- کدام آموزش برای آموزش مهارت‌های پایه بیشترین فایده را دارد؟

- (۱) آموزش بر خط
(۲) آموزش مستقیم
(۳) آموزش در حد تسلط
(۴) آموزش برنامه‌ای

فصل هجدهم

«آموزش یادگیرنده – محور»

تست‌های تألیفی فصل هجدهم

کلمه مثال ۱: نقش معلم در آموزش بحث گروهی است.

- (۱) گوینده فعال (۲) شنونده فعال (۳) هدایت‌کننده بحث (۴) موارد ۲ و ۳

پاسخ: گزینه «۴» معلم در آموزش بحث گروهی، نقش اصلی را بر عهده دانش‌آموزان قرار می‌دهد.

کلمه مثال ۲: کدام یک از روش‌های آموزشی زیر باعث افزایش انگیزه در دانش‌آموزان می‌شود؟

- (۱) سخنرانی (۲) بحث گروهی (۳) آموزش برنامه‌ای (۴) هیچ کدام

پاسخ: گزینه «۲» در روش آموزشی سخنرانی، دانش‌آموز به عنوان یک یادگیرنده منفعل است و تا حدی برای دانش‌آموزان خسته‌کننده است. در بحث گروهی دانش‌آموزان فعالانه در امر یادگیری شرکت می‌کنند.

کلمه مثال ۳: نقش معلم در بحث گروهی باید چگونه باشد؟

- (۱) ریاست جلسه را به عهده بگیرد و جریان بحث را به پیش ببرد.
 (۲) اداره جلسه را به دانش‌آموزان واگذار کند و خود به صورت تماشاچی شاهد ماجرا باشد.
 (۳) به صورت یکی از اعضای کلاس در بحث شرکت کند و فقط زمانی که بحث به بن‌بست می‌رسد، دخالت کند.
 (۴) مسئول رعایت نوبت افراد گروه باشد، ولی در موضوع بحث دخالت نکند.

پاسخ: گزینه «۳» معلم به عنوان یک شنونده فعال در بحث گروهی شرکت می‌کند و در موقع لازم وارد بحث می‌شود و مسیر بحث را هدایت می‌کند.

کلمه مثال ۴: کدام یک از روش‌های آموزشی وابسته به نظریه ساخت‌گرایی است؟

- (۱) اکتشافی هدایت‌شده (۲) برنامه‌ای (۳) بحث گروهی (۴) موارد ۱ و ۳

پاسخ: گزینه «۴» روش‌های اکتشافی هدایت‌شده و بحث گروهی وابسته به نظریه ساخت‌گرایی هستند.

کلمه مثال ۵: اگر هدف درسی معلم کشف اصول علمی توسط فراگیر باشد، بهترین روش آموزشی چه نام دارد؟

- (۱) نمایشی (۲) اکتشافی (۳) بحث گروهی (۴) سخنرانی

پاسخ: گزینه «۲» در روش اکتشافی، یادگیرندگان به تنهایی فعالیت می‌کنند تا اصول اساسی موضوع مورد یادگیری را کشف کنند.

کلمه مثال ۶: کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) یادگیری اکتشافی یکی از روش‌های آموزش غیر مستقیم است.
 (۲) روش یادگیری اکتشافی هدایت‌شده، اثربخش‌تر از روش اکتشافی محض است.
 (۳) در روش اکتشافی، معلم هدف‌های دقیق آموزشی را برای دانش‌آموزان مشخص می‌کند.
 (۴) آموزش یادگیرنده‌محور عمدتاً در رویکرد روان‌شناختی سازندگی ریشه دارد.

پاسخ: گزینه «۳» در آموزش یادگیرنده‌محور به جای هدف‌های دقیق آموزشی از هدف‌های کلی استفاده می‌شود.

کلمه مثال ۷: کدام عبارت در مورد یادگیری مشارکتی نادرست است؟

- (۱) آموزش گروهی است، ولی مسئولیت‌پذیری فردی است.
 (۲) آموزش گروهی است، ولی تقویت فردی است.
 (۳) یادگیری مشارکتی مورد حمایت رفتارگراها است.
 (۴) نقش معلم، هدایت‌کننده و منبع اطلاعات است.

پاسخ: گزینه «۲» در آموزش مشارکتی، تقویت و پاداش گروهی است.

آزمون فصل هجدهم

که ۱- در یادگیری اکتشافی، یادگیرنده می‌پردازد.

- (۱) خود به کشف مفاهیم و اصول
(۲) به مشاهده و بررسی و طبقه‌بندی اشیا و حوادث
(۳) به جستجوی مسائل و حل و فصل آنها از طریق مشاهده
(۴) به کمک معلم ابتدا مسائل را فرمول‌بندی کرده، سپس به حل آنها

که ۲- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد روش اکتشافی در یادگیری درست است؟

- (۱) برای یادگیرندگان باهوش ملال‌آور است.
(۲) حافظه را گسترش می‌دهد.
(۳) دستیابی به بینش را تسهیل می‌کند.
(۴) رقابت را از بین می‌برد.

که ۳- نقش معلم در بحث گروهی چگونه باید باشد؟

- (۱) ریاست جلسه را به عهده بگیرد و جریان بحث را به پیش ببرد.
(۲) اداره جلسه را به دانش‌آموزان واگذار کند و خود به صورت تماشاچی شاهد ماجرا باشد.
(۳) به صورت یکی از اعضای کلاس در بحث شرکت کند و فقط زمانی که بحث به بن‌بست می‌رسد، دخالت کند.
(۴) مسئول رعایت نوبت افراد گروه باشد، ولی در موضوع بحث دخالت نکند.

که ۴- کدام یک از موارد زیر نشان‌دهنده روش اکتشافی هدایت‌شده است؟

- (۱) وقتی که یادگیرندگان از طریق حل مسئله به کشف اصول و مفاهیم تشکیل‌دهنده آن می‌پردازند.
(۲) وقتی که یادگیرندگان صورت مسئله را دریافت می‌کنند و به طور انفرادی به حل آن می‌پردازند.
(۳) وقتی که یادگیرندگان در حل کردن مسائل از راهنمایی‌های معلم استفاده می‌کنند.
(۴) وقتی که یادگیرندگان صورت مسئله و جواب آن در اختیار دارند و به مرور به راه حل مسئله می‌پردازند.

که ۵- در کدام یک از آموزش‌های زیر از هدف‌های کلی آموزشی استفاده می‌شود؟

- (۱) آموزش معلم‌محور (۲) آموزش یادگیرنده‌محور (۳) آموزش در حد تسلط (۴) آموزش مستقیم

که ۶- در کدام روش آموزشی تفاوت‌های فردی بیشتر رعایت می‌شود؟

- (۱) یادگیرنده‌محور (۲) معلم‌محور (۳) آموزش مستقیم (۴) آموزش در حد تسلط

که ۷- روش‌های یادگیرنده مشارکتی شامل کدام گزینه‌های زیر است؟

- (۱) مطالعه گروهی (۲) اکتشافی (۳) مبتنی بر پروژه (۴) گزینه‌های ۱ و ۳

که ۸- بحث گروهی به چه شکلی انجام می‌شود؟

- (۱) بحث تمامی کلاس (۲) بحث گروه‌های کوچک (۳) بحث بین چند کلاس (۴) گزینه‌های ۱ و ۲

که ۹- بحث گروهی شبیه کدام یک از روش‌های آموزشی زیر است؟

- (۱) یادگیری مشارکتی (۲) درس پس دادن (۳) یادگیری اکتشافی (۴) یادگیری اکتشافی هدایت‌شده

که ۱۰- معلمانی که ترجیح می‌دهند مطالب را از دانش‌آموزان بیرون بکشند، از کدام شیوه‌ی آموزشی استفاده می‌کنند؟

- (۱) آموزش مستقیم (۲) آموزش غیر مستقیم (۳) آموزش یادگیرنده‌محور (۴) گزینه‌های ۲ و ۳

فصل نوزدهم

« آموزش به کمک روش‌های تغییر رفتار »

تست‌های تألیفی فصل نوزدهم

کلمه مثال ۱: کدام یک از شیوه‌های اداره کلاس به عنوان بهترین روش شناخته شده است؟

- (۱) سبک مستبدانه (۲) سبک اقتدارگرایانه (۳) سبک آزادگرایانه (۴) اعمال قوانین مورد نظر معلم

پاسخ: گزینه «۲» در سبک اقتدارگرایانه، قوانین به وسیله معلم و شاگردان وضع می‌شود و یا اینکه دیگران وضع می‌کنند و دانش‌آموزان و معلم آنها را قبول دارند.

کلمه مثال ۲: کدام عبارت در مورد اصل پریماک نادرست است؟

- (۱) به عنوان تقویت‌کننده فعالیتی محسوب می‌شود.
 (۲) به وسیله رفتارهایی که فراوانی آنها زیاد است، می‌توان رفتارهایی که فراوانی کم دارند را افزایش داد.
 (۳) در اصل به عنوان یک تقویت‌کننده منفی به شمار می‌آید.
 (۴) موارد ۱ و ۳

پاسخ: گزینه «۳» اصل پریماک، تقویت‌کننده مثبت به شمار می‌رود.

کلمه مثال ۳: وقتی مادری به فرزند خود می‌گوید ابتدا تکالیف درسی‌ات را بنویس و بعد می‌توانی تلویزیون تماشا کنی، کدام روش را به کار برده است؟

- (۱) کاربرد یادگیری مشاهده‌ای
 (۲) کاربرد روش شکل دادن رفتار
 (۳) استفاده از تقویت‌کننده‌های فعالیتی
 (۴) استفاده از تقویت‌کننده شرطی

پاسخ: گزینه «۳» استفاده از تقویت‌کننده‌های فعالیتی، همان کاربرد اصل پریماک است.

کلمه مثال ۴: دانش‌آموزی پس از سرزنش‌های مکرر ناظم مدرسه، از دیر آمدن به مدرسه خودداری می‌کند و در نتیجه سرزنش‌های ناظم متوقف می‌شود. در این عمل چه قانونی رخ داده است؟

- (۱) تنبیه (۲) تقویت منفی (۳) تقویت مثبت (۴) تقویت رفتارهای ناهم‌ساز

پاسخ: گزینه «۲» در تقویت منفی، تقویت‌کننده منفی یا حذف می‌شود یا از وقوع آن جلوگیری می‌شود تا رفتار مورد نظر افزایش یابد.

کلمه مثال ۵: معلم به دانش‌آموزان خود می‌گوید: «هر کس در دیکته نمره کمتر از ۱۳ بگیرد، باید پس از تعطیل شدن مدرسه در مدرسه بماند تا معلم بیشتر با او کار کند.» این توضیحات سبب می‌شود که همه دانش‌آموزان در دیکته نمره بالاتر از ۱۰ بگیرند. این نمونه‌ای از کاربرد چه روشی است؟

- (۱) تقویت مثبت (۲) تقویت منفی (۳) تنبیه کردن (۴) جبران کردن

پاسخ: گزینه «۲» دانش‌آموزی که برای جلوگیری از گرفتن نمره کم از درس معلم و عواقب نامطلوب آن، تلاش می‌کند تا نمره قبولی بگیرد، از راه یادگیری اجتنابی (تقویت منفی) شرطی شده و رفتار درس خواندن در او نیرومند می‌شود.

کلمه مثال ۶: در یک برنامه کنترل رفتار، اگر معلم رفتارهایی را از دانش‌آموز مشاهده کند که به رفتار مطلوب نزدیک است و آنها را تقویت کند تا اینکه دانش‌آموز رفتار مطلوب را به طور کامل از خود نشان دهد، از چه روشی استفاده کرده است؟

- (۱) طرحواره (۲) زنجیره‌سازی وارونه (۳) شکل‌دهی (۴) تغییر رفتار

پاسخ: گزینه «۳» در روش شکل‌دهی، با انتخاب جزء ساده‌ای از رفتار و تقویت تفکیکی آن، اندک‌اندک آن رفتار ساده را پیچیده‌تر می‌کنیم و با طی چندین مرحله متوالی، آن را به رفتار نهایی مورد نظر تغییر می‌دهیم.

مثال ۷: شکل‌گیری رفتار، بر اساس تقویت پی‌درپی مربوط به نظریه است.

- (۱) نظریه درون‌سازی پیازه
(۲) نظریه بازتاب‌شناسی پاولف
(۳) نظریه یادگیری اجتماعی بندورا
(۴) نظریه شرطی‌سازی عامل یا کنشگر

پاسخ: گزینه «۴» فرآیند شرطی‌کردن رفتار کنشگر به این طریق صورت می‌گیرد که پس از انجام رفتار کنشگر از سوی ارگانسیم، رویداد مطلوبی را به دنبال می‌آورد (ارائه تقویت)؛ بنابراین رفتار ارگانسیم در نتیجه پیامدهایش نیرومند می‌شود. در روش تقریب‌های پی‌درپی نیز فرد بعد از گذراندن هر مرحله، تقویت دریافت می‌کند.

مثال ۸: انواع روش تغییر رفتار از آخرین حلقه زنجیره رفتاری شروع می‌شود و تدریجاً به طور معکوس به عقب بازمی‌گردد. این روش چه نام دارد؟

- (۱) زنجیره‌سازی وارونه
(۲) زنجیره‌سازی مستقیم
(۳) شکل‌دهی به کمک تقویت تفکیکی
(۴) برنامه تقویتی طولانی‌مدت پاسخ

پاسخ: گزینه «۱» در روش زنجیره‌سازی وارونه، آخرین قطعه‌ای که شکل را کامل می‌کند برداشته می‌شود و از کودک خواسته می‌شود تا آن را سر جایش قرار دهد، در مرحله بعد دو قطعه‌ی نهایی و به همین ترتیب، قطعه‌قطعه از شکل کم می‌شود تا سرانجام کودک تمام قطعه‌های شکل را در جای مناسب آنها قرار دهد.

مثال ۹: برای اینکه بتوان یک رفتار مطلوب را در مقابل خاموشی مقاوم کرد باید چه روش تقویتی را به کار برد؟

- (۱) تقویت ناپیوسته رفتار
(۲) تقویت مثبت
(۳) تقویت منفی
(۴) تقویت پیوسته رفتار

پاسخ: گزینه «۱» تقویت ناپیایی در مقابل خاموشی مقاوم‌تر است و قطع ناگهانی تقویت منجر به خاموشی فوری آن رفتار نمی‌شود.

مثال ۱۰: در اولین آموزش رفتارهای جدید به دانش‌آموزان از کدام برنامه‌های تقویتی استفاده می‌کنیم؟

- (۱) نسبتی با نسبی
(۲) پیوسته یا پیایی
(۳) فاصله‌ای ثابت
(۴) فاصله‌ای متغیر

پاسخ: گزینه «۲» تقویت پیوسته، بهترین برنامه تقویتی برای شروع یادگیری است.

مثال ۱۱: دریافت حقوق ماهانه کارمندان دولت منطبق بر کدام مورد است؟

- (۱) نسبتی ثابت
(۲) فاصله‌ای ثابت
(۳) نسبتی متغیر
(۴) فاصله‌ای متغیر

پاسخ: گزینه «۲» در برنامه فاصله‌ای ثابت، فرد بعد از گذشت مدت زمان ثابتی از پاسخ‌دهی تقویت می‌شود.

مثال ۱۲: اگر مادری به فرزند خود قول دهد که در صورت گرفتن نمره بالا در درس دیکته، آخر هفته به سینما خواهیم رفت، از کدام روش ارائه تقویت استفاده کرده است؟

- (۱) نسبتی ثابت
(۲) فاصله‌ای ثابت
(۳) نسبتی متغیر
(۴) فاصله‌ای متغیر

پاسخ: گزینه «۲» در برنامه فاصله‌ای ثابت فرد بعد از گذشت مدت زمان ثابتی از پاسخ‌دهی تقویت می‌شود.

مثال ۱۳: «اگر هر رفتاری غیر از رفتار نامطلوب تقویت شود» این روش اصلاح رفتار چه نامیده می‌شود؟

- (۱) حذف‌آموزی
(۲) تقویت رفتارهای ناهمساز
(۳) تقویت رفتارهای دارای فراوانی کم
(۴) تقویت منفی

پاسخ: گزینه «۱» در روش تقویت تفکیکی رفتارهای دیگر، هرگونه رفتار نامطلوب فرد، به جز رفتار نامطلوبی که قصد حذف آن را داریم، تقویت می‌شود. به روش تقویت رفتارهای دیگر، حذف‌آموزی نیز گفته می‌شود.

کلمه مثال ۱۴: دانش‌آموزی کاغذهای پاره خود را کنار سطل آشغال کلاس می‌ریزد و معلم او را وادار می‌کند که کل کلاس را تمییز کند. معلم از چه روشی برای اصلاح رفتار او استفاده کرده است؟

(۱) جبرانی (۲) تقویت منفی (۳) تقویت رفتار مغایر (۴) جبران اضافی

پاسخ: گزینه «۴» روش جبران اضافی، روشی است که در آن از شخص خواسته می‌شود تا علاوه بر جبران عمل خلاف خود، به انجام اعمال اصلاحی اضافی بپردازد.

کلمه مثال ۱۵: علت اینکه از بین روش‌های کاهش رفتار نامطلوب، تنبیه بیشتر استفاده می‌شود چیست؟

(۱) برای شخصی که از تنبیه استفاده می‌کند، حالت تقویت‌کننده دارد.
 (۲) زیرا بعد از انجام تنبیه، رفتار نامطلوب دیگر تکرار نمی‌شود.
 (۳) از سایر روش‌های کاهش یا حذف رفتارهای نامطلوب، با دوام‌تر است.
 (۴) از روش‌های دیگر مؤثرتر است.

پاسخ: گزینه «۱» تنبیه برای کسی که از این عمل برای کاهش رفتار نامطلوب دیگران استفاده می‌کند، حالت تقویت‌کنندگی دارد و حس قدرت و اقتدار را به آنها القا می‌کند.

کلمه مثال ۱۶: کدام سبک آرایش کلاس، زمانی مؤثر است که بخواهیم دانش‌آموزان با یکدیگر یا با معلم صحبت کنند؟

(۱) سمیناری (۲) نامتقارن (۳) خوشه‌ای (۴) رو در رو

پاسخ: گزینه «۱» سبک سمیناری، به ویژه زمانی مؤثر است که می‌خواهید دانش‌آموزان با هم صحبت کنند یا با شما حرف بزنند.

آزمون فصل نوزدهم

- ۱- در روش شکل دادن، پس از انتخاب پاسخ جدید، پاسخ‌های پیش از آن را که قبلاً تقویت می‌کرده‌ایم:
- (۱) همچنان تقویت می‌کنیم. (۲) گاه به گاه تقویت می‌کنیم. (۳) بیشتر تقویت می‌کنیم. (۴) دیگر تقویت نمی‌کنیم.
- ۲- یکی از مشکلات بعضی کودکان، قشقرق به راه انداختن آنهاست. این کودکان یاد گرفته‌اند که با داد و فریاد، توجه مادر و اطرافیان را به خود جلب کنند. در نتیجه هر چه کودک بیشتر داد و فریاد می‌کند، مادر زودتر به سراغش می‌رود. این مورد برای کودک نمونه‌ای از چیست؟
- (۱) تقویت مثبت (۲) تقویت منفی (۳) تقویت تفکیکی رفتار ناهمساز (۴) جبران کردن
- ۳- روش معمول معلمان در مدارس ایران که جریمه کردن نامیده می‌شود، به کدام یک از روش‌های تغییر رفتار زیر شبیه است؟
- (۱) تنبیه (۲) جبرانی یا جبران اضافه (۳) سیری یا اشباع (۴) محروم کردن
- ۴- روش زنجیره‌سازی رفتار به چه معناست؟
- (۱) کنار هم قرار دادن اجزای کوچک رفتار و ایجاد رفتار پیچیده‌تر. (۲) تغییر شکل دادن یک رفتار ساده به یک رفتار پیچیده.
(۳) تقویت عناصر و اجزای رفتاری که شبیه به رفتار مورد نظر است. (۴) استفاده از روش یادگیری مشاهده‌ای برای ایجاد رفتار پیچیده‌تر.
- ۵- کدام عبارت در مورد تقویت تفکیکی رفتارها با نرخ کم صحیح نیست؟
- (۱) تقویت به پاسخ‌هایی وابسته است که به تعداد کمتری انجام می‌شود. (۲) رفتارهای مطلوب که نرخ آنها کم است با این روش افزایش می‌یابند.
(۳) رفتارهایی که اگر به مقدار زیاد انجام شوند، تقویت نمی‌شوند. (۴) همه موارد
- ۶- گر بخواهیم کودک گوشه‌گیری را وادار کنیم که با کودکان هم‌سن خود به فعالیت بپردازد باید هرگونه کوشش او را در جهت فعالیت گروهی تقویت کنیم. در این رابطه از چه نوع تقویتی استفاده می‌شود؟
- (۱) تقویت تفکیکی رفتارهای با نرخ کم (۲) تقویت تفکیکی رفتارهای دیگر (۳) تقویت تفکیکی رفتار ناهمساز (۴) جبران کردن
- ۷- برای شروع یادگیری، بهترین برنامه تقویتی کدام است؟
- (۱) تقویت پیوسته (۲) تقویت نسبت ثابت (۳) تقویت نسبت متغیر (۴) تقویت فاصله ثابت
- ۸- برنامه تقویتی در مرحله اکتساب یادگیری بیشترین اثربخشی را دارد، اما برای ادامه رفتار، یعنی در مرحله نگهداری، استفاده از برنامه‌های مفید است.
- (۱) ثابت - متغیر (۲) متغیر - ثابت (۳) پیاپی - ناپیاپی (۴) ناپیاپی - پیاپی
- ۹- رقیق کردن برنامه تقویتی یعنی
- (۱) استفاده از برنامه‌های تقویتی ناپیاپی در نگهداری رفتار (۲) استفاده از برنامه‌های تقویتی ناپیاپی در ایجاد رفتار تازه
(۳) کاهش دادن تدریجی تقویت (۴) گزینه‌های ۱ و ۳
- ۱۰- معلمی که می‌بیند «توجه بیش از حد او منجر به لوس شدن یک دانش‌آموز شده است، توجه خود را از او می‌گیرد.» معلم از کدام شیوه کاهش رفتار استفاده می‌کند؟
- (۱) خاموش کردن (۲) تقویت منفی (۳) جریمه کردن (۴) تنبیه

فصل بیستم

«سنجش یادگیری»

نست‌های تألیفی فصل بیستم

کدام یک از روش‌های هدف‌های بالاتر، کدام یک از روش‌های بسته‌پاسخ مناسب‌تر است؟

- (۱) جور کردنی (۲) صحیح و غلط (۳) چندگزینه‌ای (۴) گزینه‌های ۱ و ۳

پاسخ: گزینه «۳» آزمون‌های چندگزینه‌ای و جور کردنی، علاوه بر دانش، توانایی استدلال، قضاوت و بسیاری بازده‌های مهم دیگر یادگیری را می‌سنجد.

کدام یک از آزمون‌های زیر پاسخ‌دهندگان را بیشتر به حدس زدن تشویق می‌کند؟

- (۱) جور کردنی (۲) صحیح - غلط (۳) چهارگزینه‌ای (۴) محدود پاسخ

پاسخ: گزینه «۲» آزمون‌های صحیح - غلط، پاسخ‌دهندگان را بیشتر به حدس زدن تشویق می‌کند، زیرا حدس زدن جواب سؤال، ۵۰ درصد شانس موفقیت به دنبال دارد.

کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

- (۱) پر استفاده‌ترین نوع آزمون‌های بسته‌پاسخ، آزمون چندگزینه‌ای است. (۲) آزمون‌های جور کردنی برای سنجش هدف‌های مهم آموزشی است. (۳) ساختن آزمون‌های چندگزینه‌ای، آسان است. (۴) نام دیگر روش‌های بسته‌پاسخ، روش پاسخ‌ساز یا عینی است.

پاسخ: گزینه «۱» از آزمون‌های جور کردنی نمی‌توان برای سنجش هدف‌های مهم استفاده کرد. ساختن آزمون‌های چندگزینه‌ای بسیار دشوار است و معلمان غالباً نمی‌توانند گزینه‌های انحرافی مناسب برای سؤال‌های چندگزینه‌ای بیابند. نام دیگر روش بسته‌پاسخ، روش پاسخ‌گزین یا عینی است.

مثال ۴: آزمون تشریحی، نوع روش‌های سنجش بازپاسخ است.

- (۱) عینی (۲) غیر عینی (۳) گسترده پاسخ (۴) گزینه‌های ۲ و ۳

پاسخ: گزینه «۲» آزمون‌های تشریحی، شامل آزمون‌های محدودپاسخ و گسترده‌پاسخ هستند؛ بنابراین گزینه ۳ صحیح نیست.

کدام یک از عبارات زیر صحیح است؟

- (۱) روش‌های سنجش جایگزین از نظریه‌های رفتارگرایی سرچشمه گرفته‌اند. (۲) برخلاف کارپوشه در سنجش عملکردی، نظر مصحح هیچ‌گونه دخالتی در سنجش ندارد. (۳) آزمون‌های عملکردی، به مرور مانع از تفکر خلاق و باز در دانش‌آموزان می‌شود. (۴) هم در سنجش‌های عملکردی و هم در کارپوشه، هم فرآیند و هم فرآورده یادگیری سنجش می‌شود.

پاسخ: گزینه «۴» در سنجش عملکردی از دانش‌آموزان خواسته می‌شود تا با انجام یک فعالیت یا تولید یک فرآورده (محصول)، دانش و مهارت خود را نشان دهند.

آزمون فصل بیستم

۱- در ارتباط با نتایج حاصل از سنجش یادگیری دانش‌آموزان می‌توان گفت که این نتایج:

- ۱) به صورت داده‌های کمی در قالب نمره‌های مختلف گزارش می‌شوند.
- ۲) توضیح‌های کیفی در مورد چگونگی عملکرد یادگیرندگان به دست می‌دهند.
- ۳) در قالب رتبه‌های دانش‌آموزان که معرف موقعیت‌های قابل مقایسه آنان است، گزارش می‌شوند.
- ۴) هم می‌توانند به صورت نمره گزارش شوند و هم به صورت توصیفی وضعیت دانش‌آموزان را مشخص می‌کنند.

۲- کدام یک از ویژگی‌های زیر جزء ویژگی‌های آزمون‌های عملکردی محسوب نمی‌شود؟

- ۱) تأکید بر کاربردی بودن
- ۲) استفاده از مسائل واقعی
- ۳) ترغیب و تشویق تفکر باز
- ۴) تأکید بر سنجش غیر مستقیم

۳- شناخته‌شده‌ترین و پر استفاده‌ترین نوع آزمون‌های بسته‌پاسخ یا پاسخ‌گزینه‌ای، آزمون است.

- ۱) جورکردنی
- ۲) چندگزینه‌ای
- ۳) کوتاه‌پاسخ
- ۴) صحیح - غلط

۴- کدام عبارت صحیح است؟

- ۱) به مجموعه تکالیف یا سؤال‌هایی که به کمک آن، نمونه رفتارهای معرف و ویژگی یا صفت روانی اندازه‌گیری می‌شوند، آزمون می‌گویند.
- ۲) آزمون، وسیله یا روشی نظام‌مند برای اندازه‌گیری نمونه‌ای از رفتار است.
- ۳) آزمون روانی، یعنی اندازه‌گیری ویژگی‌ها یا متغیرهای روان‌شناختی افراد، به صورت مستقیم و به کمک آزمون.
- ۴) فعالیت آزمون، شامل اندازه‌گیری می‌شود.

۵- برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی باید

- ۱) هدف‌های آموزشی، از قبل تعیین شده باشند.
- ۲) اطلاعات درباره‌ی یادگیری به وسیله روش‌های سنجش و اندازه‌گیری جمع‌آوری شده باشند.
- ۳) اطلاعات درباره‌ی یادگیری می‌تواند هم به صورت کمی و هم کیفی گزارش شوند.
- ۴) همه موارد

۶- سؤالات جورکردنی

- ۱) امکان حدس زدن کورکورانه را افزایش می‌دهند.
- ۲) هدف‌های مهم آموزشی، را مورد سنجش قرار می‌دهند.
- ۳) برای سنجش توانایی تشخیص روابط میان امور به خوبی مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- ۴) دارای طراحی نسبتاً دشوار هستند.

۷- کدام یک از آزمون‌های عینی زیر بیشتر مورد توجه معلمان و دانش‌آموزان هستند؟

- ۱) جورکردنی
- ۲) صحیح - غلط
- ۳) چندگزینه‌ای
- ۴) گزینه‌های ۲ و ۳

۸- کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) تهیه سؤالات تشریحی از تهیه سؤال‌های عینی آسان‌تر است.
- ۲) آزمون‌های تشریحی، نمونه‌ی کوچکی از محتوای درس و هدف‌های آموزشی را می‌سنجند.
- ۳) آزمون‌های عینی در قیاس با آزمون‌های تشریحی، موقعیت‌های واقعی‌تری را در اختیار آزمون‌شوندگان قرار می‌دهند.
- ۴) استفاده از آزمون‌های تشریحی به مراتب مفیدتر از آزمون‌های بسته‌پاسخ است.

۹- کدام یک از گزینه‌های زیر جزء ویژگی‌های آزمون‌های عملکردی نیست؟

- ۱) ایجاد تفکر همگرا
- ۲) کاربردی بودن
- ۳) سنجش مستقیم
- ۴) استفاده از موقعیت‌های واقعی زندگی

۱۰- در مورد سنجش با کارپوشه کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) کارپوشه، نوعی سنجش عملکردی است.
- ۲) کارپوشه‌ی فرآورده‌ای برای معرفی رشد پیشرفت دانش‌آموزان است.
- ۳) موارد استفاده از کارپوشه در آموزش و پرورش و صنعت است.
- ۴) مشکل اصلی روش کارپوشه، شیوه‌ی نمونه‌گیری آن است.

فصل بیست و یکم

«ارزشیابی پیشرفت تحصیلی»

تست‌های تألیفی فصل بیست و یکم

کج مثال ۱: ارزشیابی وابسته به ملاک دارای نوعی ملاک است.

- (۱) نسبی (۲) مطلق (۳) هنجاری (۴) گروهی

پاسخ: گزینه «۲» ملاک موردنظر در ارزشیابی ملاکی نوعی ملاک مطلق یا همان هدف‌های آموزشی از پیش تعیین شده است.

کج مثال ۲: کدام یک از ارزشیابی‌های زیر میزان رقابت را در دانش‌آموزان افزایش می‌دهد؟

- (۱) ارزشیابی وابسته به هنجار (۲) ارزشیابی وابسته به ملاک (۳) ارزشیابی‌های پیشرفت تحصیلی (۴) گزینه‌های ۱ و ۳

پاسخ: گزینه «۴» ارزشیابی‌های پیشرفت تحصیلی همان ارزشیابی‌های وابسته به هنجار هستند.

کج مثال ۳: کدام یک از سنجش‌های زیر سنجش وابسته به ملاک مطلق است؟

- (۱) آزمون‌های شغلی (۲) کنکور سراسری دانشگاه‌ها (۳) پرسشنامه‌های اعتماد به نفس (۴) امتحانات نهایی سال آخر دبیرستان

پاسخ: گزینه «۴» در امتحانات نهایی، ملاک از پیش تعیین می‌شود و نمره قبولی دانش‌آموزان زمانی است که مطابق با ملاک تعیین شده باشد.

کج مثال ۴: مهم‌ترین هدف ارزشیابی تکوینی چیست؟

- (۱) نمره دادن و صدور گواهینامه تحصیلی

- (۲) تصمیم‌گیری درباره ارتقای دانش‌آموزان به کلاس‌های بالاتر و دادن امتیازهای تحصیلی به آنان

- (۳) انتخاب دانش‌آموزان با استعداد برای تحصیلات عالی‌تر

- (۴) کمک به معلم در بهبود روش‌های آموزشی او و هدایت یادگیرندگان در رفع نواقص یادگیری آنها

پاسخ: گزینه «۴» چون ارزشیابی تکوینی زمانی انجام می‌گیرد که فعالیت آموزشی معلم در جریان است و یادگیری دانش‌آموزان در حال تکوین و شکل‌گیری است، پس این امکان وجود دارد که مشکلات یادگیری دانش‌آموزان و ایرادهای روش‌های آموزشی برطرف شود.

کج مثال ۵: ارزشیابی برای اندازه‌گیری میزان تسلط یادگیرنده بر پیش‌نیازهای درس تازه را اصطلاحاً چه می‌نامند؟

- (۱) ارزشیابی تکوینی (۲) ارزشیابی نهایی (۳) سنجش آغازین (۴) پیش‌آزمون

پاسخ: گزینه «۳» زمانی که صحبت از پیش‌نیاز می‌شود، یعنی معلم در آغاز آموزش باید سنجش انجام دهد، که تعیین کند آیا دانش‌آموزان اطلاعات اولیه و پیش‌نیاز برای یادگیری مطالب این دوره را دارند یا خیر؟

کج مثال ۶: در اجرای پیش‌آزمون و سنجش آغازین در آغاز درس، بهترین نتیجه، نمره در پیش‌آزمون و نمره در سنجش آغازین است.

- (۱) صفر - صفر (۲) صفر - ۲۰ (۳) ۲۰ - صفر (۴) ۲۰ - ۲۰

پاسخ: گزینه «۲» پیش‌آزمون شامل مطالب مفصلی است که باید آموزش داده شود، ولی سنجش آغازین شامل اطلاعاتی است که دانش‌آموزان باید به عنوان پیش‌نیاز، آنها را از قبل فراگرفته باشند.

آزمون فصل بیست و یکم

- ۱- یک آزمون تحصیلی بیان می‌دارد که تکالیف آن آزمون تا چه میزان منعکس‌کننده محتوا و کلیه هدف‌های آموزشی درس است.
- (۱) روایی (۲) پایایی (۳) پایایی و روایی (۴) روایی محتوایی
- ۲- را می‌توان به دقت روش اندازه‌گیری تعبیر کرد.
- (۱) روایی (۲) پایایی (۳) روایی محتوایی (۴) گزینه‌های ۱ و ۳
- ۳- شامل فرمی معادل و موازی با آزمون نهایی است که هدف آن تعیین میزان اطلاعات یادگیرندگان از مطالبی است که قرار است به آنان آموزش داده شود.
- (۱) آزمون جایابی (۲) آزمون پایه‌گزینی (۳) پیش‌آزمون (۴) همه موارد
- ۴- کدام یک از اهداف ارزشیابی تراکمی نیست؟
- (۱) هدف از ارزشیابی تراکمی نمره دادن به دانش‌آموز و قضاوت درباره اثربخشی کار معلم است.
 (۲) بعد از ارزشیابی تراکمی، معلم بر اساس نتایج حاصل شده، فرصت آن را دارد که به رفع مشکلات یادگیری دانش‌آموزان بپردازد.
 (۳) به وسیله ارزشیابی تراکمی می‌توان یادگیری‌های مترکب یا مجموع یادگیری‌های دانش‌آموزان را در طول یک دوره آموزشی اندازه‌گیری کرد.
 (۴) می‌توان بر اساس نیاز، ارزشیابی تراکمی را در طول دوره آموزشی به دفعات بیشتر مورد استفاده قرار داد.
- ۵- کدام گزینه جزء اصول نمره‌گذاری و ارزشیابی معلمان نیست؟
- (۱) ارتباط (۲) رقابت (۳) انصاف (۴) رشد
- ۶- کدام یک از گزینه‌ها بیانگر ارزشیابی تکوینی است؟
- (۱) اجرای ارزشیابی در زمانی که هنوز نتایج ارزشیابی قبلی ارائه نشده است.
 (۲) اجرای ارزشیابی در زمانی که هنوز هدف‌های آموزش نهایی حاصل نشده است.
 (۳) نوعی ارزشیابی که درباره یادگیری نهایی دانش‌آموزان صورت می‌گیرد.
 (۴) نوعی ارزشیابی که نمره یک فرد در مقایسه با نمره‌های سایر افراد تفسیر می‌شود.
- ۷- کدام یک از جمله‌های زیر درست است؟
- (۱) پایایی، شرط روایی است.
 (۲) روایی، شرط پایایی است.
 (۳) گزینه‌های ۱ و ۲
 (۴) هیچ‌کدام
- ۸- مهم‌ترین هدف ارزشیابی تکوینی چیست؟
- (۱) نمره دادن و صدور گواهی‌نامه‌ی تحصیلی
 (۲) تصمیم‌گیری درباره‌ی ارتقای دانش‌آموزان به کلاس‌های بالاتر و دادن امتیازهای تحصیلی به آنان
 (۳) انتخاب دانش‌آموزان با استعداد برای تحصیلات عالی‌تر
 (۴) کمک به معلم در بهبود روش‌های آموزشی او و هدایت یادگیرندگان در رفع نواقص یادگیری آنها
- ۹- کدام یک از سنجش‌های زیر سنجش وابسته به ملاک مطلق است؟
- (۱) آزمون‌های هوشی (۲) کنکور سراسری دانشگاه‌ها
 (۳) پرسشنامه‌های شخصیت (۴) امتحانات نهایی سال آخر دبیرستان
- ۱۰- از نوع نمر مرجع است و برای اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی و هوش به کار می‌رود.
- (۱) آزمون معلم‌ساخته (۲) آزمون استاندارد شده (۳) آزمون‌های عاطفی (۴) آزمون توانایی

پاسخنامه آزمون‌ها

فصل اول: یادگیری، آموزش و روان‌شناسی پرورشی

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۱»	۲- گزینه «۲»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۴»
۶- گزینه «۱»	۷- گزینه «۴»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۳»
۱۱- گزینه «۴»	۱۲- گزینه «۱»	۱۳- گزینه «۳»	۱۴- گزینه «۳»	۱۵- گزینه «۴»

فصل دوم: پژوهش در روان‌شناسی پرورشی

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۳»

فصل سوم: نظریه رشد شناختی پیاژه

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۱»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۱»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۴»
۱۱- گزینه «۲»	۱۲- گزینه «۱»	۱۳- گزینه «۲»	۱۴- گزینه «۳»	۱۵- گزینه «۳»

فصل چهارم: نظریه رشد شناختی ویگوتسکی و برونر

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۱»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۳»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۴»
۱۱- گزینه «۲»	۱۲- گزینه «۲»	۱۳- گزینه «۴»	۱۴- گزینه «۲»	۱۵- گزینه «۳»

فصل پنجم: نظریه‌های یادگیری رفتار

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۴»	۵- گزینه «۳»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۲»

فصل ششم: نظریه یادگیری شناختی (گشتالت، آزوبل، بندورا)

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۱»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۳»
۱۱- گزینه «۱»	۱۲- گزینه «۳»	۱۳- گزینه «۴»	۱۴- گزینه «۴»	۱۵- گزینه «۱»
۱۶- گزینه «۱»	۱۷- گزینه «۲»	۱۸- گزینه «۴»	۱۹- گزینه «۲»	۲۰- گزینه «۴»
۲۱- گزینه «۲»	۲۲- گزینه «۲»	۲۳- گزینه «۲»	۲۴- گزینه «۳»	۲۵- گزینه «۲»

فصل هفتم: نظریه‌های یادگیری شناختی (خبرپردازی، نظام یاد)

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۳»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۴»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۳»

فصل هشتم: نظریه یادگیری سازندگی

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۴»
۶- گزینه «۱»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۱»

فصل نهم: انگیزش در یادگیری

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۱»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۱»

فصل دهم: سبک‌های یادگیری و تفکر

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۴»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۱»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۳»

فصل یازدهم: راهبردهای یادگیری و مطالعه، شناخت و فراشناخت

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۱»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۳»

فصل دوازدهم: هوش

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۲»
۱۱- گزینه «۳»	۱۲- گزینه «۱»	۱۳- گزینه «۲»	۱۴- گزینه «۴»	۱۵- گزینه «۲»

فصل سیزدهم: تفکر (مفهوم‌سازی و قاعده آموزی)

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۳»
۶- گزینه «۴»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۴»

فصل چهاردهم: حل مسأله تفکر انتقادی و آفرینندگی

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۴»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۱»	۱۰- گزینه «۱»
۱۱- گزینه «۴»	۱۲- گزینه «۴»	۱۳- گزینه «۳»	۱۴- گزینه «۲»	۱۵- گزینه «۴»

فصل پانزدهم: طراحی آموزشی، هدف‌های آموزشی، و آمادگی برای یادگیری

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۳»
۶- گزینه «۱»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۴»

فصل شانزدهم: طبقه‌بندی هدف‌های آموزشی

۱- گزینه «۲»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۴»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۴»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۳»
۱۱- گزینه «۴»	۱۲- گزینه «۲»	۱۳- گزینه «۴»	۱۴- گزینه «۲»	۱۵- گزینه «۴»

فصل هفدهم: آموزش معلم - محور

۱- گزینه «۲»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۱»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۳»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۳»
۱۱- گزینه «۲»	۱۲- گزینه «۴»	۱۳- گزینه «۳»	۱۴- گزینه «۲»	۱۵- گزینه «۳»
۱۶- گزینه «۱»	۱۷- گزینه «۴»	۱۸- گزینه «۳»	۱۹- گزینه «۱»	۲۰- گزینه «۲»

فصل هجدهم: آموزش یادگیرنده - محور

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۱»	۷- گزینه «۴»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۴»

فصل نوزدهم: آموزش به کمک روش‌های تغییر رفتار

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۳»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۱»

فصل بیستم: سنجش یادگیری

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۴»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۳»	۹- گزینه «۱»	۱۰- گزینه «۲»

فصل بیست و یکم: ارزشیابی پیشرفت تحصیلی

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۴»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۲»

«آزمون‌های خودسنجی»

آزمون (۱)

سطح آزمون : A (ساده)

تعداد سؤالات : ۲۵

۱- تعریف ذکر شده مربوط به کدام گزینه می‌باشد؟

«..... عبارت است از بیان یک رابطه تأیید شده بین دو یا چند متغیر یا رویداد.»

- (۱) اصل (۲) واقعیت علمی (۳) قانون (۴) قانون علمی

۲- بر اساس مراحل رشد شناختی پیازه مرحله پیش‌عملیاتی به چه مقطع سنی کودک گفته می‌شود؟

- (۱) مرحله تولد تا دو سالگی (۲) دو تا هفت سالگی (۳) هفت تا یازده سالگی (۴) یازده تا پانزده سالگی

۳- کدام مورد مراحل یادگیری از راه مشاهده را نشان می‌دهد؟

- (۱) مرحله توجه - یادسپاری - بازآفرینی - انگیزش (۲) مرحله انگیزشی - توجه - یادسپاری - بازآفرینی
(۳) مرحله توجه - انگیزش - یادسپاری - بازآفرینی (۴) مرحله انگیزش - توجه - بازآفرینی - یادسپاری

۴- دانش چگونه انجام دادن کارها در کدام حافظه ذخیره می‌شود؟

- (۱) حافظه معنایی (۲) حافظه رویدادی (۳) حافظه روندی (۴) حافظه موضوعی

۵- به افراد دارای سبک تحلیلی نگر هم می‌گویند.

- (۱) وابسته به زمینه (۲) نوابسته به زمینه (۳) تکانشی (۴) تأملی

۶- کدام راهبرد مربوط به راهبردهای فراشناختی می‌باشد؟

- (۱) راهبرد نظارت و ارزشیابی (۲) راهبرد تکرار و مرور (۳) راهبرد بسط و گسترش معنایی (۴) راهبرد سازمان‌دهی

۷- دموکراسی قانون مدار نام دیگر کدام سبک زیراست؟

- (۱) سبک مستبدانه (۲) سبک اقتدارگرایانه (۳) سبک آزادگرایانه (۴) سبک تحکم‌آمیز

۸- معلم دانش‌آموزی را که پس از تذکرات مکرر باز هم به ریختن خرده کاغذ و خرده تراش مداد به کف کلاس درس ادامه می‌دهد و می‌دارد تا نه

تنها آن‌ها را جمع کند بلکه می‌خواهد تمام کف اتاق را نیز جارو کند، این روش چه نام دارد؟

- (۱) محروم کردن (۲) تنبیه (۳) جریمه کردن (۴) جبران کردن

۹- کودکی که می‌آموزد سگ خانه خودشان را «سگ» صدا بزند اگر با دیدن سگی که در کوچه است آن را هم سگ صدا بزند او دست به زده است.

- (۱) تعمیم محرک (۲) تعمیم پاسخ (۳) تمیز محرک (۴) تمیز پاسخ

۱۰- کدام مورد به معنای تربیت می‌باشد؟

- (۱) پرورش (۲) کارآموزی (۳) یادگیری (۴) آموزش

۱۱- پیشنهاد شما به دوستان این است که با همدیگر برای امتحان درس بخوانید این جزء کدام یک از روش‌های زیر است؟

- (۱) مطالعه مشارکتی (۲) آزمون دوجانبه (۳) حل مسأله (۴) پرسیدن دوجانبه

۱۲- آزمون همتایابی شکل‌های آشنا برای سنجش چه سبک‌های یادگیری به کار می‌روند؟

- (۱) سبک‌های وابسته به زمینه و ناپسته به زمینه
(۲) سبک‌های تکانشی و تأملی
(۳) سبک‌های همگرا و واگرا
(۴) سبک‌های جذب‌کننده و انطباق‌یابنده

۱۳- وقتی کوچکتر بودن حادثه تصادف وحشتناکی برایم رخ داد و اینک از هرگونه فکری درباره آن تصادف امتناع می‌کنم و سعی می‌کنم آن خاطرات را به یاد نیآورم به این پدیده چه می‌گویند؟

- (۱) سرکوب (۲) بازداری پس‌گستر (۳) بازداری پیش‌گستر (۴) تثبیت

۱۴- تقویت‌کننده‌هایی که در موقعیت‌های متعدد خاصیت تقویت‌کنندگی داشته باشد چه نوع تقویت‌کننده‌ای است؟

- (۱) نخستین (۲) شرطی (۳) تعمیم‌یافته (۴) اجتماعی

۱۵- روش سخنرانی را چگونه می‌توانیم مفید سازیم؟

- (۱) زمان سخنرانی را زیاد کنیم.
(۲) زمان سخنرانی را کم کنیم.
(۳) در حین سخنرانی از افراد حاضر سؤال بپرسیم.
(۴) به هیچ روش نمی‌توان روش سخنرانی را مفید کرد.

۱۶- در یک روش تدریس که به صورت روش پرسش و پاسخ برگزار می‌شد دانش‌آموزی نمی‌توانست به سؤالات خوب پاسخ دهد، علت خوب جواب ندادن خود را این گونه ابراز می‌کرد که برای این جلسه آمادگی نداشتم این فرد از کدام منبع اسناد استفاده کرده است؟

- (۱) درونی ناپایدار (۲) بیرونی ناپایدار (۳) درونی پایدار (۴) بیرونی پایدار

۱۷- منظور از تکلیف‌های اصیل یعنی تکلیف‌های

- (۱) عینی (۲) ذهنی (۳) نمادی (۴) انتزاعی

۱۸- کدام مورد جزء نظریه‌های سازنده‌گرایی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) سازنده‌گرایی اجتماعی (۲) سازنده‌گرایی رادیکالی (۳) سازنده‌گرایی شناختی (۴) سازنده‌گرایی روانشناختی

۱۹- افراد دارای سطح انگیزشی بالا اگر در کار خود شکست بخورند به چه کاری دست می‌زنند؟

- (۱) کوشش خود را دو برابر می‌کنند.
(۲) کوشش می‌کنند در همان سطح اولیه
(۳) ناامید می‌شوند و دست از کوشش برمی‌دارند.
(۴) ناامید می‌شوند ولی همواره کوشش هم می‌کنند.

۲۰- روش آموزش بالا به پایین چگونه روشی است؟

- (۱) از ساده به مشکل (۲) از مشکل به ساده (۳) از ساده به ساده (۴) از مشکل به مشکل

۲۱- شناخته شده‌ترین روش آموزشی در سراسر جهان چیست؟

- (۱) پرسش و پاسخ (۲) نمایش (۳) سخنرانی (۴) بحث‌گروهی

۲۲- کارمندی را در نظر بگیرید که وقتی وارد محل کارش می‌شود دوست دارد که مورد محبت قرار بگیرد این فرد دارای نیاز

- (۱) فیزیولوژیکی است. (۲) به عشق و تعلق است. (۳) به امنیت و ایمنی است. (۴) عزت‌نفس است.

۲۳- آزمونی که در پایان یک دوره ۶ ماهه یک کلاس انجام می‌گیرد چه نام دارد؟

- (۱) تراکمی (۲) تکوینی (۳) تشخیصی (۴) آغازین

۲۴- کنترل شرایط و مشاهدات در کدام یک از موارد زیر انجام می‌گیرد؟

- (۱) همبستگی (۲) توصیفی (۳) آزمایشی (۴) اقدام پژوهی

۲۵- عملیات - محتوا - فرآورده مربوط به کدام الگو می‌باشد؟

- (۱) نظریه هوش ۲ بخشی استرنبرگ
(۲) نظریه هوش چندگانه گاردنر
(۳) هوش یگانه و هوش چندگانه
(۴) الگوی ساخت هوش گیلفورد

آزمون (۲)

تعداد سؤالات : ۲۵

سطح آزمون : B (متوسط)

- ۱- نظریه برونر بیشتر با نظریات کدام یک از نظریه پردازان شباهت دارد؟
 (۱) اسکینر (۲) پیازه (۳) ویگوتسکی (۴) پاولف
- ۲- استنتاج مجموعه‌ای از روابط انتزاعی از خرده طبقات کدام یک از هدف‌های زیر می‌باشد؟
 (۱) فهمیدن (۲) دانش (۳) تحلیل (۴) ترکیب
- ۳- سومین گام در روش سخنرانی چیست؟
 (۱) استفاده از پیش سازمان‌دهنده (۲) بیان هدف‌های آموزشی (۳) ارائه درس (۴) توضیح درس
- ۴- فرآیند همپاری که در آن معلم و دانش آموز مشترکاً فعالیت تحصیلی را طراحی می‌کنند، بر آن نظارت می‌نمایند و از آن ارزشیابی به عمل می‌آورند، چه نام دارند؟
 (۱) تعیین هدف (۲) خودسنجی (۳) هم نظم‌دهی (۴) نظارت شخصی
- ۵- کدام نظریه است که بیش از آن که یک نظریه یادگیری باشد، به عنوان یک نظریه ادراک شناخته شده است؟
 (۱) نظریه معنی‌دار کلامی (۲) نظریه گشتالت (۳) نظریه یادگیری شناختی - اجتماعی بندورا (۴) نظریه برونر
- ۶- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) ضریب همبستگی +۱ نماینده رابطه کامل مثبت یا مستقیم بین ۲ متغیر است.
 (۲) ضریب همبستگی صفر بیانگر نبود رابطه است.
 (۳) ضریب‌های همبستگی را می‌توان به صورت درصد تعبیر کرد.
 (۴) ضریب همبستگی -۱ نشان‌دهنده رابطه کامل منفی یا معکوس بین ۲ متغیر است.
- ۷- سبک یادگیری که افراد در آن در کاربرد عملی اندیشه‌ها قوی هستند و بسیاری از مهندسان دارای این سبک یادگیری هستند؟
 (۱) واگرا (۲) انطباق‌یابنده (۳) جذب‌کننده (۴) همگرا
- ۸- تولید اندیشه‌های متنوع جزء کدام یک از ویژگی‌های تفکر واگراست؟
 (۱) روانی (۲) تازگی (۳) اصالت (۴) نرمش
- ۹- این هدف که کاری کنیم کودکان از دیدن فیلم‌های مربوط به خودشان کسب لذت کنند و اوقات خود را پر کنند در کدام طبقه از حوزه عاطفی قرار می‌گیرد؟
 (۱) ارزش گذاشتن (۲) دریافت کردن (۳) سازمان دادن (۴) پاسخ دادن
- ۱۰- در حافظه رویدادی چه چیزی نقش مهم را ایفا می‌کند؟
 (۱) تصاویر ذهنی (۲) دانش بیانی (۳) دانش اخباری (۴) طرحواره
- ۱۱- زمانی که نیروهای درونی فرد قوی‌ترند، تفکر است.
 (۱) واقع‌گرا (۲) خودگرا (۳) منطقی (۴) هدایت‌شده
- ۱۲- کودکی قصه‌ای را که در مهد از مربی خود شنیده است با زبان خود برای مادرش بیان می‌کند. هدف زیر در کدام طبقه قرار می‌گیرد؟
 (۱) تحلیل (۲) دانش (۳) فهمیدن (۴) به کار بستن
- ۱۳- در کدام روش معلم نقش داور و خلاصه‌کننده را بر عهده می‌گیرد؟
 (۱) سخنرانی (۲) اکتشافی (۳) اکتشافی هدایت‌شده (۴) بحث گروهی

کله ۱۴- مدت فعالیت کار گروهی چگونه باید باشد؟

- (۱) مدت فعالیت زیاد باشد.
 (۲) مدت فعالیت کم باشد.
 (۳) مدت فعالیت متنوع باشد.
 (۴) مدت فعالیت در حد متوسطی باشد.

کله ۱۵- فرض کنید شما در آموزش به روش سخنرانی بسیار با خونسردی و اعتماد به نفس عمل می‌کنید و این عمل شما باعث تشویق دانش‌آموزان و افزایش توجه آن‌ها می‌شود. از این به بعد شما بهتر سخنرانی می‌کنید این عمل شما طبق کدام قانون ثرندایک است؟

- (۱) آمادگی (۲) تکرار (۳) تمرین (۴) اثر

کله ۱۶- توانایی آگاه شدن فرد از احساسها، انگیزه‌ها، و امیال خود و هدایت زندگی‌اش مربوط به نوع از هوش هشت‌گانه گاردنر می‌باشد؟

- (۱) هوش زبانی (۲) هوش میان‌فردی (۳) هوش درونی فردی (۴) هوش منطقی

کله ۱۷- معلم در کلاس زبان متنی به بچه‌ها می‌دهد و می‌گوید این شعر را معنی می‌کنید و ترجمه کنید ترجمه این شعر در کدام حافظه ذخیره می‌شود؟

- (۱) رویدادی (۲) دیداری (۳) معنایی (۴) روندی

کله ۱۸- برای ایجاد انگیزش از چه مشوقهایی باید استفاده کرد؟

- (۱) درونی (۲) بیرونی
 (۳) درونی و بیرونی (۴) چندان مهم نیست از چه مشوقهایی استفاده شود.

کله ۱۹- درماندگی، آموخته شده در مورد چه انسانهایی است؟

- (۱) کسانی که بسیار نامیدند.
 (۲) کسانی که شکستهای پیاپی خورده‌اند.
 (۳) کسانی که شکست و موفقیت‌هایشان برابر بوده.
 (۴) کسانی که موفقیت‌هایش بیشتر از شکست‌هایش بوده.

کله ۲۰- کدام جنبه از نسبت دادن به (درونی و بیرونی) تقسیم می‌شود؟

- (۱) همان کنترل (۲) وضعیت پایداری
 (۳) کنترل‌پذیری (۴) زمان کنترل

کله ۲۱- کدام گزینه از قوانین سازمان ادراکی نوع باشد؟

- (۱) قانون شباهت (۲) قانون بستن
 (۳) قانون نزدیکی (۴) قانون مجاورت

کله ۲۲- کدام روش زیر به مراحل تعریف شد - تولید راه‌حلهایی مختلف - تصمیم‌گیری و استفاده از معیار برای انتظار بهترین راه‌حل تقسیم می‌شود؟

- (۱) روش استدلال قیاسی (۲) روش بارش مغزی
 (۳) روش استدلال استقرایی (۴) روش تحلیل وسیله و هدف

کله ۲۳- خصوصیات زیر مربوط به کدام کسب یادگیری است؟

- ۱- مسایل را به طور شهودی حل می‌کند و به سرعت می‌تواند خود را با امر فوری و فوری وفق دهد
 (۱) همگرا (۲) واگرا (۳) جذب‌کننده (۴) انطباق‌یابنده

کله ۲۴- پیش‌سازمان‌دهنده یعنی چه؟

- (۱) مرور درسهای گذشته (۲) ارائه هدفهای درسی تازه
 (۳) معرفی درس جدید (۴) هیچ‌کدام

کله ۲۵- این گفتار نظر چه کسی است؟

«توانایی ما برای گفتگو با خودمان، یعنی فکر کردن با کلمات، سهم عمده‌ای در انجام تفکر ما دارد»

- (۱) برونر (۲) پیاژه (۳) ویگوتسکی (۴) پاولف

آزمون (۳)

تعداد سؤالات : ۲۵

سملع آزمون : C (سخت)

۱- کدام یک از موارد زیر مربوط به اقدامات پیش از آزمون (از مراحل یادگیری اکتشافی) است؟

- (۱) انتخاب یک موقعیت مشکل‌آفرین یا معمابرانگیز
 (۲) ارائه موقعیت معمابرانگیز
 (۳) جمع‌آوری اطلاعات یا داده‌ها و آزمایشگری
 (۴) فرضیه‌سازی و توضیح دادن

۲- تقویت‌کننده‌های قابل دستکاری را در رده کدام یک از تقویت‌کننده‌ها قرار می‌دهند؟

- (۱) تقویت‌کننده‌های تعمیم‌یافته (۲) تقویت‌کننده‌های شرطی (۳) تقویت‌کننده‌های فعالیتی (۴) تقویت‌کننده‌های اجتماعی

۳- برای بهره‌گیری کامل از نتایج کدام نوع از ارزشیابی‌های زیر بیان هدف‌های آموزشی به طور دقیق ضروری است؟

- (۱) تکوینی (۲) تراکمی (۳) پایانی (۴) آغازین

۴- تعریف گفته شده مربوط به کدام یک از گزینه‌های زیر می‌باشد؟

«به مجموعه تکالیف یا سؤال‌هایی که به کمک آن نمونه رفتارهای معرف و ویژگی یا صفت روانی اندازه‌گیری می‌شود.»

- (۱) اندازه‌گیری (۲) آزمودن (۳) آزمون (۴) سنجش

۵- چه کسی معتقد است که به جای مجموعه‌ای از واقعیت‌های پراکنده باید به دانش‌آموزان ساختار بنیادی دانش آموزش داده شود؟

- (۱) ویگوتسکی (۲) برونر (۳) پیازه (۴) بندورا

۶- وقتی فردی شکست در امتحان را به کمی استعداد خود ربط می‌دهد دارای کدام یک از اسناد زیر می‌باشد؟

- (۱) درونی - پایدار - قابل کنترل (۲) بیرونی - ناپایدار - قابل کنترل (۳) بیرونی - پایدار - غیرقابل کنترل (۴) بیرونی - پایدار - قابل کنترل

۷- کدام گزینه صحیح است؟

(۱) تدریس بخشی از آموزش است اما تمامی آن نیست.

(۲) تدریس وابسته به معلم است، اما آموزش می‌تواند بدون معلم صورت پذیرد.

(۳) آموزش وابسته به معلم است، اما تدریس می‌تواند بدون معلم صورت پذیرد.

(۴) آموزش و تدریس را نمی‌توان دقیقاً مترادف هم دانست.

۸- توانایی تفکر انتزاعی و پردازش اطلاعات کلامی را هوش می‌گویند.

- (۱) هوش تحلیلی (۲) هوش آفریننده (۳) هوش عملی (۴) هوش هیجانی

۹- در هدف رفتاری زیر ملاک عملکرد کدام گزینه است؟

«یادگیرنده بتواند با در اختیار داشتن مقاله‌ای از یک روزنامه بیانات مربوط به واقعیت‌ها و عقاید را با علامت «و» و «ع» مشخص کند و ۷۵ درصد بیانات

درست تشخیص داده شوند.»

(۱) یادگیرنده بتواند با در اختیار داشتن مقاله‌ای

(۲) از یک روزنامه ۷۵ درصد بیانات درست تشخیص داده شوند.

(۳) ۷۵ درصد بیانات درست تشخیص داده شوند.

(۴) بیانات مربوط به واقعیت‌ها را با علامت «و» و «ع» مشخص کند.

۱۰- این جمله مربوط به کدام نوع از انتقال است؟

«یادگیری‌های صورت پذیرفته در یک موقعیت یادگیری عملکرد در موقعیتی تازه را که شباهتی چندانی با موقعیت قبلی ندارد، آسان می‌سازد.»

- (۱) انتقال دور (۲) انتقال نزدیک (۳) انتقال سطح پایین (۴) انتقال سطح بالا

۱۱- وقتی فردی کنفرانسی را بدون اشتباه و اضطراب ارائه می‌دهد، در کدام یک از حوزه‌ها قرار می‌گیرد؟

- (۱) شناختی (۲) روانی - حرکتی (۳) شناختی عاطفی (۴) عاطفی

۱۲- کدام مورد درباره یادگیری اجتماعی بندورا صحیح است؟

- (۱) برای یادگیری یک مطلب باید به تمرین آن موضوع به صورت متناوب پرداخت.
 (۲) برای یادگیری یک مطلب باید به تمرین آن موضوع به صورت تدریجی و کم‌کم پرداخت.
 (۳) برای یادگیری یک مطلب باید به مشاهده و الگوبرداری و تقلید آن پرداخت.
 (۴) برای یادگیری یک مطلب باید آن را با مطالب قبلاً آموخته شده ربط داد.

۱۳- اضطراب دانش‌آموزی را کم کرده‌ایم حال می‌خواهیم رفتار او را تقویت کنیم که اضطراب به طور کلی از بین برود بهتر است از کدام روش زیر استفاده شود؟

- (۱) روش‌های افزایش رفتارهای مطلوب موجود (۲) روش‌های ایجاد رفتارهای مطلوب تازه
 (۳) روش‌های نگهداری رفتارهای مطلوب (۴) روش‌های کاهش و حذف رفتارهای نامطلوب

۱۴- وقتی اصولی را به فرد می‌آموزیم:

- (۱) به یادگیرندگان فرصت دهیم تا اصل را بیاموزند و آن‌ها را تقویت می‌کنیم.
 (۲) به یادگیرندگان فرصت زیاد نمی‌دهیم زیرا باید در همان مراحل اولیه آن را بیاموزند.
 (۳) به یادگیرندگان فرصت می‌دهیم تا اصل را به خوبی بیاموزند ولی نیازی به تقویت آن نیست.
 (۴) همراه با آموزش اصول گاهی اوقات تقویت و گاهی اوقات تقویت نمی‌کنیم.

۱۵- عینیت کدام روش کمتر از بقیه است؟

- (۱) توصیفی (۲) همبستگی (۳) آزمایشی (۴) آزمایشی تک گروهی

۱۶- وقتی احساسات درونی خود را به وسیله کشیدن اشکال گوناگون نشان می‌دهید در کدام مرحله از مراحل رشد شناختی برونر هستید؟

- (۱) روانی - حرکتی (۲) بازنمایی نمادی (۳) تصویری (۴) حسی

۱۷- روشنی‌بین یعنی چه؟

- (۱) یعنی تکالیف بسیار ساده به شاگردان بدهیم.
 (۲) یعنی تکالیف مشکل به شاگردان بدهیم.
 (۳) همه مطالب را به صورت آشکار برای شاگردان توضیح دهیم.
 (۴) مطالب و تکالیف زیادی را به شاگردان بدهیم ولی برایشان توضیح دهیم.

۱۸- روش آموزشی دو جانبه مستقیماً از اندیشه‌های چه کسی مشتق شده است؟

- (۱) پاولف (۲) ویگوتسکی (۳) اسکینر (۴) آزرول

۱۹- کدام مورد زیر اندازه‌گیری به حساب نمی‌آید؟

- (۱) خیاطی که اندازه لباس مشتری خود را می‌گیرد.
 (۲) خانه بهداشتی که کودکان را وزن می‌کند.
 (۳) معلمی که نتیجه ارزیابی از بچه‌ها را به صورت خوب و بد مشخص می‌کند.
 (۴) شخصی اندازه کفا اتاق را می‌گیرد که برای آن موکت تهیه کند.

۲۰- بین افزایش هوش و سن رابطه وجود دارد.

- (۱) علت و معلولی (۲) بالینی (۳) همبستگی (۴) توصیفی

۲۱- نظریه‌های سازنده‌گرایی از لحاظ فرصت‌های زیربنایی چگونه هستند؟

- (۱) با نظریه‌های رفتاری متفاوتند اما با نظریه‌های خبرپردازی موافقت می‌کنند.
 (۲) با نظریه‌های رفتاری و با برخی نظریه‌های خبرپردازی شباهت دارند.
 (۳) با نظریه‌های رفتاری و نظریه‌های خبرپردازی شباهت دارند.
 (۴) با نظریه‌های رفتاری شباهت دارند اما با نظریه‌های خبرپردازی متفاوتند.

۲۲- معلمی می‌گوید بچه‌ها دانش چیزی نیست که من بتوانم آن را بدون کم و کاست و کامل به شما منتقل کنم این معلم پذیرنده کدام الگو است؟

- (۱) ساختن‌گرایی (۲) شناخت‌گرایی (۳) رفتارگرایی (۴) انسان‌گرایی

۲۳- تصور کنید فردی را که در کودکی در پارک گم شده است و در سن نوجوانی هنوز از منظره پارک وحشت دارد، منظره پارک برای کودک چه نامیده می‌شود؟

- (۱) محرک غیرشرطی (۲) پاسخ غیرشرطی (۳) محرک شرطی (۴) پاسخ شرطی

۲۴- کلاسی درس مجازی به کدام نوع آموزش گفته می‌شود؟

- (۱) آموزش براساس کامپیوتر (۲) آموزش برنامه‌ای (۳) آموزش بر خط (۴) آموزش خصوصی

۲۵- راه کمک به دانش‌آموزان برای غلبه بر آمایه ذهنی این است که را به آن‌ها آموزش دهیم.

- (۱) تفکر (۲) انعطاف‌پذیری (۳) کنجکاو (۴) تصمیم‌گیری

پاسخنامه آزمون‌های خودسنجی
«روانشناسی تربیتی»

آزمون (۱)

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۱»	۱۰- گزینه «۲»
۱۱- گزینه «۱»	۱۲- گزینه «۲»	۱۳- گزینه «۱»	۱۴- گزینه «۳»	۱۵- گزینه «۴»
۱۶- گزینه «۱»	۱۷- گزینه «۱»	۱۸- گزینه «۳»	۱۹- گزینه «۱»	۲۰- گزینه «۲»
۲۱- گزینه «۳»	۲۲- گزینه «۲»	۲۳- گزینه «۱»	۲۴- گزینه «۳»	۲۵- گزینه «۴»

آزمون (۲)

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۴»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۳»
۱۱- گزینه «۱»	۱۲- گزینه «۲»	۱۳- گزینه «۴»	۱۴- گزینه «۳»	۱۵- گزینه «۴»
۱۶- گزینه «۳»	۱۷- گزینه «۳»	۱۸- گزینه «۳»	۱۹- گزینه «۲»	۲۰- گزینه «۱»
۲۱- گزینه «۳»	۲۲- گزینه «۲»	۲۳- گزینه «۴»	۲۴- گزینه «۴»	۲۵- گزینه «۳»

آزمون (۳)

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۱»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۱»
۱۱- گزینه «۳»	۱۲- گزینه «۳»	۱۳- گزینه «۱»	۱۴- گزینه «۱»	۱۵- گزینه «۱»
۱۶- گزینه «۳»	۱۷- گزینه «۳»	۱۸- گزینه «۲»	۱۹- گزینه «۳»	۲۰- گزینه «۱»
۲۱- گزینه «۲»	۲۲- گزینه «۱»	۲۳- گزینه «۳»	۲۴- گزینه «۲»	۲۵- گزینه «۲»